

Anvisningar

Gäller från och med 1 januari 2017

FÖR HOPPDOMARE, ÖVERDOMARE OCH BANBYGGARE

SVENSKA RIDSPORT
FÖRBUNDET

”CODE OF CONDUCT”

- 1 Inom all hästsport är omsorgen om och omvårdnaden av hästen av yttersta vikt.
- 2 Hästens välbefinnande ska alltid komma i första hand, före krav från uppfödare, tränare, ryttare, ägare, hästhandlare, organisatör, sponsorer, media och funktionärer.
- 3 Hästens hälsa och välfärd måste garanteras vid all hantering av hästen och vid all veterinär behandling.
- 4 Högt ställda kvalitetskrav på fodermedel, hygien, hälsa och säkerhet för hästen måste uppfyllas.
- 5 Hästens närmiljö måste alltid beaktas. Ventilation, utfodring och vattning måste fungera tillfredsställande. Detta gäller också under transport av hästen.
- 6 Det är viktigt att ständigt verka för ökad utbildning och ökade kunskaper om hästhållning och träning.
- 7 För hästens bästa är det viktigt att ryttaren är kompetent, kunnig och i god fysisk kondition.
- 8 Hästen är en levande varelse och detta måste beaktas vid all ridning och träning. Metoder som FEI och Svenska Ridsportförbundet anser olämpliga får inte användas.
- 9 Svenska Ridsportförbundet ska på ett lämpligt sätt kontrollera att medlemmar, ridklubbar och distrikt värnar om hästens välfärd.
- 10 Nationella och internationella bestämmelser inom ridsporten beträffande hästens hälsa och välfärd måste följas under såväl tävling som träning. Tävlingsregler och bestämmelser måste ständigt granskas för att säkerställa hästens välbefinnande.

FÖRORD

Dessa anvisningar har kommit till som hjälp för domare, överdomare och banbyggare. Anvisningarna är just anvisningar och inte ytterligare ett reglemente. Sådant som behandlas i ett av Svenska Ridsportförbundets reglementen är oftast inte återupprepat i dessa anvisningar dels för att försöka hålla texten så kort som möjligt dels för att det inte ska uppstå tveksamheter på grund av olika ordalydelser. Om det i alla fall skulle bli tveksamheter är det alltid texten i reglementet som gäller.

Svenska Ridsportförbundet åtar sig inget ansvar i förhållande till en tävlingsarrangör, ryttare eller funktionär med anledning av dessa anvisningar. En arrangör kan alltså inte, om olyckan är framme, fritas från ansvar med hänvisning till att arrangören gjort som dessa anvisningar anger. Precis som i reglementstexten är det omöjligt att i förväg beskriva samtliga möjliga händelser och förlopp, anvisningarna kan alltså bara tjäna som ledning för det praktiska arbetet i förberedelser och genomförande.

Reglementet är i vissa moment skrivet på sådant sätt att det som uttryckligen inte är förbjudet i reglementet är tillåtet. Det är emellertid viktigt att inse att reglementet ibland hänvisar till allmänt kända förhållanden eller har regler som mer är beskrivningar av reglementets andemening än uppräknningar av förbjudna detaljer. I ett sådant fall innebär inte nödvändigtvis ett utelämnat detaljförbud att andra varianter är tillåtna. När det gäller tolkningen av eventuella oklarheter eller knapphändigheter i reglementet till följd av en allmän formulering ska dessa anvisningar kunna tjäna som ledning. Inte heller här är det möjligt att ta med alla varianter utan det måste alltid finnas en viss tolkningsmarginal där ledorden för ett riktigt handlande är "horsemanship", sportlighet och ett uppträdande som inte kan skada sporten.

Andra moment är skrivna så att det som är uppräknat är det enda som är tillåtet och allt annat är förbjudet.

Avsikten med anvisningarna är inte heller att detaljstyra utformningen av tävlingarna. Lokala förhållanden måste få inverka på hur tävlingen genomförs men vissa "anvisningar" av teknisk eller säkerhetsmässig karaktär ska uppfattas som mycket starka rekommendationer.

ANVISNINGAR FÖR HOPPDOMARE, ÖVERDOMARE OCH BANBYGGARE

KAPITEL	SIDA
Förord	
I Att vara hoppdomare.....	5
II Att vara överdomare.....	25
III Anvisningar för banbyggare	33

Svenska Ridsportförbundets hemsida har följande adress **www.ridsport.se**

© Copyright Svenska Ridsportförbundet. Alla Tävlingsreglementen med tillhörande dokument skyddas av lagen om upphovsrätt. Eftertryck eller annan kopiering utan Svenska Ridsportförbundets godkännande är förbjuden. Observera att uppdatering sker kontinuerligt. Information om ändringar publiceras på hemsidan www.ridsport.se och ryttare och annan användare ansvarar själv för att hålla sig informerad om aktuella bestämmelser.

I. ATT VARA HOPPDOMARE

Det är domarens uppgift att se till att tävlingen genomförs efter reglementets bokstav och intentioner. I denna uppgift ingår naturligtvis att alltid se till att alla ryttare får genomföra sin tävlingsprestation under lika och rättvisa förhållanden. Det är inte ovanligt att det under en tävling uppkommer situationer som inte direkt finns beskrivna i reglementet. Det är i dessa fall domarens om-döme och förmåga att förstå reglementets intentioner prövas.

När reglementet skrevs var avsikten dels att så klart som möjligt beskriva hur faktiska tekniska förhållanden ska vara, till exempel hur en bedömning fungerar eller vilka krav man ställer på tekniska funktioner, dels att räkna upp och beskriva vad som inte är tillåtet. I ganska många fall kan man inte heller räkna upp allt som är förbjudet i detalj utan man måste inskränka sig till en anvisning om vilken typ av saker eller handlingar som är förbjudna. Ett exempel på detta är barrering. Det är naturligtvis inte praktiskt möjligt att beskriva varje form av barrering i detalj utan man får ge exempel på ett otillåtet beteende och en generell anvisning. Det är upp till domaren att i det enskilda fallet avgöra om en handling är förbjuden eller inte.

Domaren ska sträva efter att genomföra sitt arbete på ett sådant sätt att det är den sportsliga prestationen som blir avgörande för resultatet. Det är aldrig en domares uppgift ”att försöka sätta dit” en ryttare.

Att räkna nedslag och olydnader kan vem som helst lära sig. Det är inte för att klara av detta som man har domare på tävlingen.

Domaren behövs för att fatta ett rättvist och sportsligt beslut i de fall som uppkommer under tävlingens gång och som inte direkt finns beskrivna i reglementet. Reglementet är skrivet för att kunna tillämpas på alla tävlingar i Sverige från klubbtävlingen till Svenskt Mästerskap för seniorer. Domaren ska vara så allmänt insatt i sin

gren att domaren kan tillämpa reglementet med hänsyn tagen till tävlingens nivå. Domaren behövs för att ryttare, på alla stadier, ska få möjlighet att utöva sin sport under positiva och stimulerande former. Domarens uppgifter är huvudsakligen av ”teknisk” natur. Frågorna om uppträdande, osportslighet, olämplig hantering av hästarna och liknande saker är oftast, men långt ifrån alltid, en sak för överdomaren eller tävlingsledningen. Sådant som händer inne på tävlingsbanan måste domaren alltid ta ställning till och åtgärda i den mån det är av den karaktär att det påverkar det sportsliga resultatet. Om förseelsen är grov kan den påföljd domaren har rätt att utmäta inte vara tillräcklig och en rapport måste gå till överdomaren för ytterligare påföljd. Domaren kan också antingen anse förseelsen så liten att det knappast blir någon påföljd eller förseelsen kan vara av den art att den inget har med den sportsliga prestationen att göra och därmed blir det en rapport till överdomaren för andra åtgärder.

Förberedelser

Det kan uppstå svårigheter för domaren om något inte fungerar, praktiskt, tekniskt eller genom att ryttare eller funktionärer får eller ger felaktig information. Det är mindre vanligt med direkt fusk, medan det däremot är ganska vanligt med försök att tillskansa sig smärre fördelar på olika sätt. Att tillskansa sig en fördel ska på alla sätt motverkas av domaren.

Att rätta till felaktigheter när tävlingsklassen väl är igång kan vara svårt. Noggranna förberedelser och kontroller i förväg är det enda riktiga tillvägagångssättet.

Förbered dig som domare på bästa sätt.

- ♦ Läs igenom reglementet före varje tävling även om du anser att du kan det.
- ♦ Läs propositionerna och kontrollera att angivna bedömningar är riktiga och att alla tekniska fakta som ska finnas med är ut-

skrivna. Även om propositionen godkänts av Svenska Ridsportförbundet eller Distriktet kan oklarheter ha smugit sig in.

♦ Åk i god tid och se till att vara på tävlingsplatsen i så god tid att du hinner bekanta dig med tävlingsanläggningen och tala med tävlingsledning, sekretariat, veterinär, speaker, överdomare och banbyggare.

♦ Försäkra dig om att det är väl förberett för att ta hand om skadade hästar och ryttare.

Vad är "benefit of doubt"?

För att fälla ett utslag i en teknisk fråga eller en bedömningsfråga ska domaren vara helt säker på vad som hänt. Oftast måste dessutom beslutet fattas snabbt. Om tveksamhet råder måste domaren fria ryttaren/ekipaget. Fatta inte ett oåterkalleligt beslut (till exempel att utesluta någon) utan att vara verkligen säker på din sak. Det går alltid döma uteslutning i efterhand men det går inte att ge en ryttare full upprättelse om ryttaren blivit felaktigt utesluten. Lita inte på andras berättelser utan att kontrollera dem. Släpp inte en ryttare som är på tävlingsbanan med blicken. Om något händer kan man vara säker på att det händer just när man tittar bort.

Gör de tekniska förberedelser som behövs för att få ett säkert utslag till exempel vid vattengravar, fasta hinder och om något hinder är helt eller delvis dolt från din plats i domartornet. Bli man beroende av banpersonalen för hindermarkeringar så se till att den är väl insatt i sina uppgifter. Tänk på att man måste kunna skilja på en signal för nedslag och en signal för vägran med nedslag. Ett felaktigt domslut kan aldrig skyllas på andra.

Domartornet och sekretariatet, personal och utrustning

Tala med personalen i sekretariatet om startlistor och startordning. Försäkra dig om att sekretariatet väl känner till de regler som gäller vid reservlistor, efteranmälningar, byte av häst eller

ryttare samt klassbyten. Försök att hitta lösningar tillsammans med sekretariatet som är så praktiska som möjligt. Överdriven formalism gynnar inte någon utan skapar bara dålig stämning. Samla personalen i domartornet i tid och kontrollera att tidtagare och sekreterare är förtrogna med sina uppgifter. Kontrollera att den elektroniska tidtagningen fungerar väl och att funktionären som sköter den verkligen känner till reglerna och är kunnig i hur tidtagningsanläggningen fungerar. Det är en stor fördel om utrustningen är sådan att domaren själv kan avbryta tidtagningen vid avbrott i ritten. Om inte det är möjligt måste man komma överens med tidtagaren hur man ska gå till väga. Kontrollera att det finns någon, gärna två personer, som tar manuell tid. Se till att den person som tar manuell tid också antecknar den på en separat startlista, som sedan bifogas generalprotokollet. Även om du själv har ett stoppur, lita inte på att du alltid kommer ihåg den, du kan ha annat att göra. I vissa bedömningar måste det finnas två tidtagare .

Det räcker oftast med en sekreterare eftersom det numera finns generalprotokoll och ställningsprotokoll i ett. Ställningsprotokollet är viktigt för att snabbt få fram ett korrekt resultat. Om generalprotokoll och ställningsprotokoll skrivs var för sig måste det finnas två sekreterare. När sista ryttaren passerat mållinjen ska resultatet vara klart och prisutdelning kunna hållas. Det är viktigt för sponsorn att prisutdelningen sker direkt medan det finns publik kvar. Den som skriver ställningsprotokoll kan eventuellt också vara en av extratidtagarna. Kontrollera resultatlistan i datorn med ställningsprotokollet innan listan skrivs ut. Domaren bör göra en slutkontroll mot generalprotokollet innan listan är officiell. Domaren ska också signera generalprotokollet samt skriva hur dags klassen var slut (för protesttidens skull). Om domaren inte själv är speaker, gör upp med speakern om hur

man ska gå till väga så att ryttarna får de besked ryttarna behöver i rätt tid. Se till att ge klara besked snabbt. Speakern är speaker och inte extradomare. Felaktiga besked måste korrigeras omedelbart. Om du själv inte är speaker måste det finnas en fristående signalanordning för kommunikationen med ryttarna. En signal/klocka måste användas för att kunna kommunicera med ryttarna från och med regionala tävlingar, men detta blir mer och mer vanligt även på lokala tävlingar.

När ni kommit en bit in i klassen och kan avgöra hur lång tid varje tävlingsritt tar, gör ett överslag på när klassen kan vara klar. I de flesta dataprogram kan sluttid av klassen beräknas. Stäm av med sekretariatet och banbyggaren så att ni kan ge ett preliminärt besked om när nästa klass börjar så att ryttarna ska kunna förbereda sig. Tävlingsledaren är länken till sekretariatet och den som ska ha huvudansvaret för tävlingsdagens tidsprogram.

Att gå banan och kontrollera banskiss

Gå alltid banan och gör det med banskissen i handen så att du samtidigt kan kontrollera att den är korrekt. Om möjligt gå banan tillsammans med banbyggare och överdomare. Glöm inte att gå omhoppningsbanan och tänk på alternativa ridvägar i omhoppningen.

Kontrollera placeringen av start och mål. Linjerna ska ligga i den naturliga ridvägen till första hindret respektive efter sista hindret. Om man måste kompromissa med hänsyn till fotoceller eller annat gör då hellre avkall på avstånden till respektive hinder än att acceptera en onaturlig ridväg.

Kontrollera att flaggor finns på rätt platser. Titta på varje hinder så att du är säker på hur det ska bedömas, till exempel vilka hinderdelar som ligger i samma lodplan. Kontrollera om hinderdelarna kan falla fritt eller om det finns underliggande hinderdelar som

kan fånga upp en fallande bom. Kontrollera att dekorationsmaterial är rätt placerat och inte kan bli ett riskmoment. Det är inte fråga om att kritisera banbyggaren. Ofta har banbyggaren kort om tid och kanske för få funktionärer till sin hjälp eller så sköter särskild personal om just dekorationerna. Kontrollera att man kan se alla hinder från domarens plats.

Tänk på att hinderdelar som rivs inte ska komma i vägen för anridning eller landning på andra hinder. Om du ser en sådan möjlighet så konferera med banchefen så att hinderpersonalen blir lämpligt placerad. Kontrollera att alla längdhinder har säkerhetsskällor.

Om det finns fasta hinder, slutna kombinationer eller möjligheter till alternativa ridvägar så fråga banbyggaren vad dennes avsikt varit och hur banbyggaren tänkt sig att hindren ska bedömas. Om det finns ovanliga kombinationer av hinder till exempel en delvis slutna kombination så titta i reglementet innan klassen börjar så att du inte behöver fundera över hur en bedömning ska göras. Kontrollera att banskissen är riktig med tanke på typen av hinder.

Vid all banhoppning, se till att rätt hinder är angivna på skissen, att det finns maxtid och tillåten tid för både grundomgång och omhoppning samt i båda faserna i en hoppning i två faser. Titta särskilt efter placeringen av start och mål i omhoppning. Där är det ännu viktigare att de är bra och rätt placerade. Det är tråkigt om resultatet i en klass blir beroende av om ryttarna hittar målet.

Kontrollera att väglängd och maxtid är rätt. Mät inte om banan men gör ett överslag om det är rimligt och titta i tabellen för maxtiderna. Om förhållandena är svåra så ta gärna upp med banbyggaren om det kan vara lämpligt att ändra klassens tempo i stället för att riskera att ekipagen får tidsfel i onödan och att sedan tvingas korrigeras maxtiden efter det att klassen börjat. Vid bedömning två faser är det mycket viktigt att man har rätt tid för första fasen. Om någon ritt av de första startande i klassen avbryts

efter första fasen till följd av endast tidsfel i denna fas är det svårt att korrigera det ekipagens ritt på ett rättvist sätt om det skulle visa sig att maxtiden i första fasen varit felaktig. I början av en klass i en hoppning i två faser kan man låta det första ekipaget utan hinderfel men med tidsfel, fortsätta även till fas 2. Detta för att ha ett resultat i fas 2 om maxtiden skulle ändras i första fasen inom den tidram som finns för att göra en sådan ändring.

Före första start

Försök att, med alla tillgängliga medel, starta klassen på angiven tid. Innan första ryttaren tas in på banan dubbelkolla att alla är på plats, att tidtagningen fungerar, att speakern hörs, att inget hinder ramlat ner, att ingen obehörig är på banan och att funktionärerna finns på plats. Om det är en stor klass och den första på dagen kanske man inte kan få alla sidor av protokollen med en gång. Starta klassen i tid så fort du fått åtminstone en sida av generalprotokollet.

Innan klassen börjar meddelas klassens bedömning, maxtid, väglängd, tempo, antal hinder, antal starter, preliminära antalet placerade, banbyggare, överdomare, domare samt eventuell sponsor. Du ska också ange om det finns en paus för till exempel banunderhåll samt annan viktigt information gällande klassen. Meddela exakt tid för klassens första start. Upprepa det gärna flera gånger med information att det är till exempel ”två minuter kvar till första start”. Då det tävlande ekipaget gått i mål, ge omedelbart startsignal till nästa ekipage. Presentera ekipaget som fått startsignal och ge därefter resultatet för föregående ryttare. Om det inte är så bråttom kan du efter målgång först tillkännage ryttarens resultat, därefter presentera nästa ryttare och ge denne startsignal. Antalet starter för klassen/dagen avgör hur snabbt du ger startsignal till nästa ryttare.

Innan du ger startsignal titta snabbt över banan så att du ser

att alla hinder är uppe och ser korrekta ut. Även om du har en sekreterare som för generalprotokoll så är det bra att du på din egen startlista noterar per ryttare vilka hinder ekipaget erhåller felbelastning. Innan nästa ryttare får startsignal tittar du snabbt just på de hinder som föregående rev och förvissar dig om att de är uppbyggda igen.

Ge startsignal och försäkra dig om att ryttaren uppfattat det. Det är visserligen ryttarens skyldighet men det kostar inget att vara säker. Titta till på startflaggaren (om sådan finns) att även denne uppfattat startsignalen. Kontrollera att startlampa lyser eller att nedräkning visas på display om sådan finnes. Det är alltid tråkigt för stämningen på tävlingsplatsen om någon blir utesluten på grund av otydligheter.

Från det att ekipaget kommit in på tävlingsbanan så släpp aldrig ekipaget med blicken. Om någon talar med dig får du oartigt nog svara utan att titta på vederbörande.

Tidtagning

Tempo, och därmed tiden för ritten, är en mycket viktig del av tävlingsmomentet. Domaren och banbyggaren har tre ritter utan tidsfördröjande fel på sig att avgöra om maxtiden är korrekt. Beslut om ändring av maxtid ska domaren göra i samråd med banbyggaren, därför måste banbyggaren vara i domartornet i början av varje klass. Innan ni fattar beslut om ändring så tänk igenom om de ryttare som ridit verkligen ridit i föreskrivet tempo. Maxtiden kan korrigeras genom att sekunder läggs till eller dras ifrån den ursprungliga maxtiden.

Det förtjänar att behandlas ytterligare vad som ska göras vid avbrott i ritten eftersom det är viktigt att det blir rätt. Det finns två principiellt skilda skäl till att avbryta en ritt, vid "vänta" i samband med olydnad och i samband med händelse av "force majeure" karaktär.

I det första fallet, alltså vid "vänta", ska tidtagningen avbrytas när signalen ges för avbrott och startas igen när hästens framben lämnar marken vid det hinder där olydnaden skedde. Det är upp till domaren att ge signal för fortsatt ritt så fort hindret är återställt. Tilläggstid med 6 sekunder läggs till ryttarens tid. Sker ytterligare en olydnad på samma hinder i sådan klass där två olydnader är tillåtna läggs ytterligare 6 sekunder till tiden. Detsamma gäller om en andra olydnad med ytterligare "vänta" signal inträffar i klass där två olydnader får förekomma.

I det andra fallet ska tidtagningen avbrytas när det är uppenbart att ryttaren uppfattat signalen och avbryter sin ritt. Tidtagningen ska återupptas när ryttaren är på samma plats vid den förnyade anridningen. Avbrott vid "vänta" är en följd av något som ryttaren själv har förorsakat medan "force majeure" avbrott sker utan ryttarens förskyllan. I och med det är det naturligt att man hanterar tidtagningen olika.

Den som tar manuell tid ska kontinuerligt stämna av med den "elektriska" tiden så att man vet att man ligger rätt. Beroende på hur man sitter i förhållande till start och mål, eller hur bra flaggaren är, ser man hästen ur en annan vinkel än fotocellen och kan därmed manuellt få annan tid. Om man måste gå över till manuell tid ska man alltid ta tiden från ett och samma stoppur. Finns det ytterligare en manuell tidtagning ska denna vara reserv. Det är därför av yttersta vikt att den som tar manuell tid antecknar sina tider på en separat startlista.

Det värsta som kan hända är att inte ha någon tid alls. Är det en grundomgång med efterföljande omhoppning kan det passera, om ekipaget är utan fel går ekipaget till omhoppning. Man kan aldrig säga, "det såg långsamt ut, det är säkert tidsfel" eller något liknande. Om ryttaren har fel på hinder ska ryttaren placeras

lika med den som har bäst tid med lika antal fel. Om det är omhoppning/andra fasen finns bara varianten med omridning kvar. Naturligtvis är det bättre, om man i en omhoppnings början upptäcker att man inte har någon tid, att avbryta ritten och starta om. Ryttaren måste då få rimlig tid på sig innan förnyad start.

Prisutdelningar

Prisutdelningen är det tillfälle då tävlingens sponsorer får tillfälle att synas direkt i anslutning till sin insats. Arrangören ska därför lägga stor vikt vid att prisutdelningarna blir ordnade och väl genomförda delar av arrangemanget. Arrangören får tillsammans med överdomaren fritt bestämma hur prisutdelningen ska gå till. I moment 393 finns förslag på prisutdelning. Se till att ryttarna har fått klart för sig vad som gäller vid prisutdelningen. Det är vanligt, av säkerhetsskäl, att vid prisutdelning ta in sex (6) ekipage. Kontrollera i respektive TR vad som gäller för prisutdelning till häst.

Om täcke från sponsorn ska delas ut så lägg på täcket utanför banan så att hästen går in med täcket på sig, dels ger det mera publicitet dels är det alltid ett riskmoment att lägga på en häst ett täcke på banan, kanske också med mindre hästvana personer inblandade. Även rosetter kan med fördel sättas på de placerade hästarna utanför banan.

Placerade ryttare kallas in till prisutdelning direkt efter klassens slut om arrangören inte har avsatt särskild tid och plats för prisutdelningen. Klassens sponsor presenteras ingående liksom de personer som är med vid prisutdelningen särskilt om de representerar sponsorn. För segrande häst anges ålder, ägare, härstamning och uppfödare.

Då prisutdelningen är klar meddela när nästa klass startar och när ryttarna beräknas kunna gå banan.

Om något händer med personskada eller hästskada

Det viktigaste är att man kontrollerat att det finns en planering för att ta hand om en olycka. Ett snabbt ingripande från utbildad personal är avgörande för hur utfallet blir. Tävligen måste naturligtvis avbrytas under tiden som olycksfallet tas om hand om olyckan sker inne på tävlingsbanan. Att helt avbryta en tävling är inte domarens uppgift utan ska hanteras av tävlingsledningen. Se till att information kommer fram till speakern om vad som hänt och vad som sker. Använd inte högtalare för att ge instruktioner till personal och funktionärer utan enbart för att ge information till allmänheten och deltagande ryttare. Denna information ska vara kortfattad och korrekt. Om det inte är en mycket allvarlig händelse försök få igång tävlingen snarast. Lämna mer information efterhand som det kommer fram säkra fakta. Samråd med tävlingsledningen innan några beslut fattas.

Om en olycka händer på framhoppningen är det vanligen bäst att låta tävlingen gå vidare. Tillåt tillfälliga ändringar i startordningen. Den som råkat ut för en mindre olyckshändelse på framridningen kan tillåtas komma tillbaka på en senare starttid.

Om olyckan är en följd av något på tävlingsbanan, till exempel fläckvis dåligt underlag, måste orsakerna rättas till innan tävlingen får gå vidare. Krävs det att bansträckningen modifieras är det bättre att ta det omaket än att riskera fler olyckor även om det innebär att redan registrerade resultat måste korrigeras. Moment 355 behandlar hur man ska göra när en bansträckning ändras efter det att klassen startat.

Domaren bör ingripa för att försöka förhindra olyckor, till exempel om domaren upptäcker att benlindor lossnar, något i hästens utrustning går sönder eller ett hinder förändras på sådant sätt att det kan utgöra en olycksrisk. Domaren bör då avbryta ritten för

att medge att bristerna rättas till innan ritten kan fortsätta. Om domaren inte ingriper därför att domaren inte uppmärksammat problemet kan domaren inte göras ansvarig för konsekvenserna. En ritt som avbryts utan ryttarens förskyllan (force majeure) ska inte belasta ryttaren resultatmässigt eftersom det alltid ändå innebär en nackdel att få ritten avbruten. Brister i hästens eller ryttarens utrustning är inte "force majeure" men bör ändå för-
anleda ett avbrott om det är uppenbar fara. I sådana fall avbryts inte tidtagningen, fel för olydnad ges inte även om ekipaget blir otvetydigt stående. Ryttaren gör det ju på domarens uppmaning.

Tekniskt strul

Tekniska brister som inte innebär olycksrisker ska inte vara anledning till att avbryta en ritt. Problemen måste kunna lösas mellan ritterna. Långa väntetider måste undvikas så att den som förberett sig för att starta en viss tid ges denna möjlighet. Om man ändå måste vänta en längre stund med en start för att ordna ett tekniskt problem måste ryttaren som står på tur ges rimlig tid till startförberedelser. Ryttarna ska helst aldrig bli lidande av brister i organisation och teknik.

Protester och överklaganden

Formell protest är tämligen sällsynt. Det är en styrka för sporten om man kan behålla det så även om mera pengar och mer prestige gör det allt svårare. Försök som domare att inte komma i en situation där prestige blir för viktig. Det är vanligen bättre att lyssna noga till olika synpunkter och försöka hitta lösningar som kan accepteras av de inblandade utan att man behöver behandla formella protester. Riktiga förberedelser är som alltid den bästa lösningen.

Innan en fråga går till protest brukar den vanligen diskuteras ingående på tävlingsplatsen. Om det rör något som du som domare

varit inblandad i kan du inte ”smita” från ansvaret. När någon vill ”tala med domaren” sker det vanligen direkt under pågående klass. Lyssna till åsikterna mellan två ekipage, be att få fundera innan du svarar och starta nästa ryttare. Tänk först på om det är möjligt att skjuta på avgörandet till efter pågående klass men innan eventuell omhoppning eller prisutdelning. Om så är fallet be att få återkomma då. Studera reglementets aktuella moment och bilda dig en uppfattning. Om det är så att det framgår klart av reglementet hur utslaget ska se ut så visa det för den klagande och be dem tänka över om de vill gå vidare. Om avgörande måste träffas direkt se ändå till att du skaffar dig ”ett par ritters” betänketid. Diskutera aldrig under pågående ritt.

Även om du direkt inser att frågeställningen rör någon av de punkter som man enligt TR inte kan överklaga bör du lyssna till åsikterna och inte bara avfärda den klagande. Du kan motivera ditt ställningstagande sakligt och med stöd i TR. Den klagande är vanligen upprörd medan du som domare måste behålla lugnet. Du kan motivera dig bättre och säger inget olämpligt eller oöverlagt. Ha gärna med någon person som vittne.

Om ni inte kan komma överens om ett utslag, antingen förstår den klagande inte vad som står i reglementet, eller ni är oense om orsak, skuld och påföljd, så informera om hur ett överklagande formellt ska ske och be den klagande lämna det till överdomaren skriftligt. Lämna sedan handläggningen till överdomaren som har att agera enligt TR I. Om en fråga går till formell protest/överklagande är det viktigt att handläggningen sker enligt TR. Det är din skyldighet att informera korrekt om hur protesten ska göras. Fortsätt med klassen som om du dömt riktigt. Innan resultat meddelas och prisutdelning genomförs bör du samråda med överdomaren och tävlingsledaren så att ni tillsammans fattar beslut om hur resultat ska meddelas och prisutdelningen genomföras. Har

man gått så långt har man i praktiken redan beslutat hur protesten ska hanteras. Det går ju då inte längre ordna en omridning, delta-gande i omhoppning eller dylikt.

Bankar och gravar

Bankar, kullar, ramper, vallar och gravar (pulvermann) är normalt kombinationer eftersom det krävs ett språng för att komma upp på eller in i hindret och ytterligare ett språng för att komma ner från eller ut ur hindret. Denna typ av kombinationer är också slutna. En bank eller kulle (jordvall), utan hinder eller med bara en enkel uppsättning bommar, får hoppas i ett språng och räknas i så fall inte som kombination. För att detta ska gälla krävs att det inte erfordras ett extra språng för att komma upp på kullen eller banken.

Det förekommer ibland "bankar" som ligger i sluttningar eller är uppbyggda med en sluttande sida och en "tvär" sida. En sådan bank blir ett enkelhinder eftersom den bara kan hoppas på den "tvära" sidan antingen upp eller ned.

Alla andra varianter är kombinationshinder, där uppsprånget är ett hinder och utsprånget ett annat. De ska markeras som kombinationer på banskissen och flaggas in i varje delhinder separat.

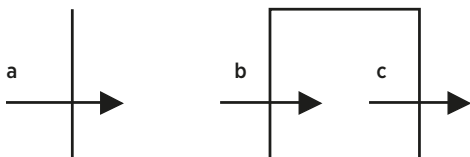
Slutna kombinationer

En kombination anses sluten om sidorna som omger kombinationen endast kan övervinnas genom ett språng upp, ner eller över. De typer av naturhinder som vi nämnt ovan är alltid slutna kombinationer.

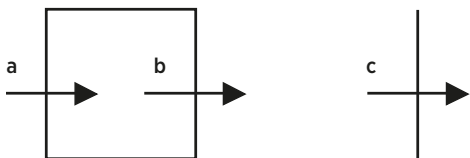
Om ett ekipage, efter att det kommit in i en sluten kombination, lämnar den via någon av de felaktiga vägarna, vägar mellan två röda eller två vita flaggor, blir ekipaget uteslutet.

En kombination kan vara delvis sluten, till exempel bestå av ett

koppelräck (hinder a) följt av en bank (hinder b och c). Denna typ av kombination är öppen mellan a och b samt slutet mellan b och c.

En olydnad vid b innebär då att ekipaget måste ta om hela kombinationen från början medan en olydnad vid c innebär att ekipaget ska fortsätta där avbrottet skedde. Om kombinationen består av bank (hinder a och b) följt av ett koppelräck (hinder c) är den slutet mellan a och b och öppen mellan b och c.

Olydnad vid c innebär då att ekipaget ska ta om hela kombinationen, alltså hoppa banken igen även om ekipaget klarat den felfritt första gången. Olydnad vid b i detta fall innebär att ekipaget fortsätter vid b-hindret eftersom det är i den slutna delen.

Domaren måste tillsammans med banbyggaren bestämma före klassen om ett hinder ska räknas som slutet eller inte. Beslutet måste anges på banskissen. Om så inte görs räknas kombinationen som öppen.

Fasta hinder som inte ingår i en klass men som ska användas senare måste markeras på ett tydligt sätt, helst med korslagda flaggor eller avflaggningsflaggor. Om detta är gjort är det förbjudet att rida igenom hindret i någon riktning, alltså även på tvärs i förhållande

till den tänkta kommande ridvägen. Om ingen markering gjorts måste banken eller graven behandlas som vilken annan del av marken som helst. Markeringen måste göras för att undanröja varje möjlighet till missförstånd. Sker det inte kan en ryttare alltid hävda att ryttaren inte visste att banken skulle vara med i en följande klass. I fallet med en vanlig tvär bank uppstår kanske inte gränsdragningsfrågor men i fallet med sluttande bankar och en del gravar framgår det inte alltid naturligt var hindret börjar och slutar.

Rider ryttare genom ett markerat hinder i någon riktning blir ekipaget avstängt för att ha provat ett hinder som ska ingå i en kommande klass. Avstängningen gäller även om ryttaren ridit på tvären eftersom hindret är slutet. Korsar ryttaren ett partiellt slutet hinder i den öppna delen är det inte avstängande på samma sätt eftersom det är tillåtet att rida genom en vanlig kombination.

Ingår hindret i aktuell klass och man rider det i fel ordning eller korsar ett slutet hinder på tvären blir ekipaget uteslutet för att ha ridit fel väg.

Har hindret ingått i grundomgången, är korsat och inte med i omhoppningen, gäller samma förhållande som om hindret skulle ha varit med i en kommande klass.

Vanliga kombinationer

Varje delhinder i kombinationen betraktas som ett hinder för sig utom i det avseendet att om det förekommit en olydnad ska hela kombinationen tas om på nytt även om de tidigare delarna klarats felfritt. Om något av de tidigare delhindren, före olydnaden, rivits blir det fråga om "vänta" med tillhörande tidstillägg

Fasta hinder

I de allra flesta fall är de fasta hindren i form av bankar eller

gravar och blir då slutna kombinationer enligt ovan. Ibland förekommer dock andra former av fasta hinder eller hinder som innehåller fasta delar antingen som enkelhinder eller som en kombination eller del av kombination. Titta särskilt noga efter att hinderdelar kan falla fritt, att hindret inte kan utgöra en särskild olycksrisk eller på annat sätt inte är tillfredsställande. Fasta hinder i kombination kan ha andra avstånd än en vanlig kombination. Med tanke på försvarande avstånd är det viktigt att hinderhöjderna i så fall anpassas noga till banans svårighetsgrad. Om bara ett av hindren i en kombination är fast måste avstånden i kombinationen vara korrekta.

Vattengrav

Nedtramp i en vattengrav kan vara svårt att avgöra på långt håll. Det är ett krav att särskild vattengravsdomare är utsedd och denne dömer alla de tävlande ekipagen samt för protokoll över samtliga ekipage. Vattengravsdomarens beslut är slutgiltigt. Vattengravsdomaren måste därför vara en av Svenska Ridsportförbundet utbildad funktionär, såsom ridlärare, domare, banbyggare, tränare eller motsvarande.

Vattengrav ska vara markerad med vit ribba av trä, gummi eller plast på landningssidan. På elittävlingar ska ribban vara täckt med vit eller färgad plasticine, cirka 1 centimeter tjock. Plasticinet måste bytas ut varje gång då häst lämnat avtryck på detta. Ribban ska vara placerad alldeles i vattenbrynet men inte i vattnet.

Se dessutom till att det finns reservribbor och tillräckligt med plasticine. Vattengravsdomaren märker använda plasticinebitar med ryttares hästnummer och dessa sparas som bevis tills efter klassen. Då häst lämnat avtryck på plasticinet måste detta plockas bort och ersättas med en ny bit plasticine.

Vattengraven måste vara inflaggad i både framkant och bakkant.

Inflaggning på landningssidan av vattengrav ska vara tillverkad av material som inte kan splittras eller flisa sig samt ska kunna vika sig vid islag. Att hoppa mellan två röda eller två vita flaggor är en utbrytning.

Laghoppning (se moment 320)

Standardutformningen av en laghoppning är att tre av fyra resultat räknas som lagets resultat. Om detta är fallet räknas det sämsta resultatet bort. Om laghoppningen går i två omgångar kan det alltså bli olika ryttarens resultat som räknas bort i vardera omgången. En ryttare som i laghoppning blir utesluten blir inte utan resultat utan får 20 felpoäng plus det annars sämsta resultatet i samma omgång. Detta innebär att resultatet inte blir klart förrän omgången är klar. En ryttare som uteslutits i första omgången får delta i andra omgången på samma förutsättningar som andra lagmedlemmar. Om laghoppningen avgörs med omhoppning kan det teoretiskt bli så att en ryttare som blivit utesluten i två omgångar ändå är berättigad att starta i omhoppningen.

Om ett lag har tre felfria ekipage behöver inte det fjärde ekipaget starta. Detta gäller oavsett om det är en grundomgång eller en omhoppning.

Vanligen avgörs en laghoppning endast på fel inom maxtiden i antingen en eller två omgångar. En omhoppning är på fel och tid vid lika antal fel. Tiden för laget är den sammanlagda tiden för de ryttare vars resultat räknas in i lagets resultat.

Startordningen inom laget avgörs av lagledaren däremot ska startordningen mellan lagen lottas i vanlig ordning.

Lagledaren måste ha uppnått myndig ålder.

Andra varianter av laghoppning kan förekomma beroende av

propositionens text. Om så är fallet måste du som domare noga kontrollera så att texten verkligen är heltäckande för de resultatvarianter som kan tänkas komma upp. Specialbestämmelser för särskilda tävlingar som till exempel "Allsvenskan" tar över TR i just dessa klasser.

Poänghoppning (se moment 346)

För att få en poänghoppning att fungera väl krävs några personer med speciella uppgifter. Den sekreterare som för generalprotokollet skriver in antalet poäng direkt på blanketten. Man kan använda två rader på protokollet per ryttare så att man "inte har plats" för mer poäng än två hopp per hinder. Hindren skrivs i rubriken direkt i stigande poängordning. En särskild sekreterare noterar på en banskiss per ryttare vilka hinder som hoppats och i vilken ordning.

Domaren kontrollerar hoppningen och dikterar poängen efter hand. Tidtagaren, eller en särskild medhjälpare, måste högt räkna ner baklänges från fem sekunder före full tid och tydligt markera när tiden går ut så att domaren kan avgöra om ryttarens sista språng räknas eller inte. Tiden stoppas när ryttaren efter signal för full tid passerar mållinjen. Om han inte går genom mållinjen innan han lämnar banan får han ingen tid och ska placeras sist bland dem som har samma antal poäng. Mållinjen kan passeras i valfri riktning. Eftersom en del hinder ska kunna hoppas i valfri riktning måste dessa hinder "dubbelflaggas", övriga ska flaggas som vanligt. Att helt utelämnas flaggorna går inte eftersom de markerar hindrets utsträckning i sidled. Det är bra om man har en räknare som kan ge slutresultatet direkt ritten är avslutad även om detta resultat måste kontrolleras mot generalprotokollet innan det kan anses som slutgiltigt.

Principen med en särskild kontrollant för tiden är användbara i

alla hoppningar där man har "fast" tid.

I Zürichhoppning (se moment 347) fungerar det också bra med en särskild sekreterare som på en bankskiss per ekipage registrerar den väg ryttaren rider.

I stafetthoppningar (se moment 344) som tillåter växling så snart en ryttares häst når marken efter ett språng behövs en särskild kontrollant för "överväxlingar". Domaren hinner inte ensam både kontrollera hinder och växlingar.

Akkumulatorhoppning (se moment 345)

Glöm inte att göra avdrag för olydnader och för överskridande av maxtiden. Även i denna bedömning är tempo och tid en del av tävlingen. Avdrag för olydnader och tidsfel görs oavsett om bedömningen är "A:o" eller "A:1a" och oavsett om det är grundomgång eller omhoppning.

II. ATT VARA ÖVERDOMARE

Mycket av vad som sagts om domarens arbete gäller i lika hög grad överdomaren. Tillsammans med domare, tävlingsledare och i vissa grenar den tekniska delegaten utgör överdomaren garanten för rättvisa och bra tävlingar. I ännu högre grad än domaren ska överdomaren vara ett stöd och en hjälp för tävlingsledaren och arrangören. Överdomaren är vanligen inte uppbunden till en specifik uppgift utan kan röra sig lite friare på tävlingsplatsen och kan på så sätt rycka in där tjänsterna bäst behövs.

Överdomaren är den funktionär som har sista ordet i tvistiga frågor och överdomaren är fristående från tävlingsarrangören. Överdomaren måste alltså vara mycket kunnig i reglementet, dess tolkning och tillämpning. Överdomaren måste vara en person med integritet och respekt och kunna närma sig uppkomna problem utan prestige. Särskilt viktigt är det att överdomaren är mycket väl insatt i hur det rättsliga systemet ska tillämpas.

Överdomaren ska hela tiden sträva efter att få tävlingarna att flyta så smidigt som möjligt, se till att alla ekipage får lika och rättvisa villkor, att hästarna som deltar i tävlingen behandlas på ett sätt som är förenligt med sportens intentioner och att samtliga i tävlingen inblandade personer uppträder på ett sätt som visar på respekt för publik, media, funktionärer och medtävlande.

Precis som en hoppdomare eller dressyrdomare bör överdomaren före varje tävling titta igenom TR I och TR för den tävlingsgren som är aktuell. För överdomaren är TR I av särskild betydelse och där speciellt de moment som rör uppträdande, barrering, framridning, startordning, startberättigande och det rättsliga systemet.

Genomgång av propositioner

Överdomarens arbete börjar inte på tävlingsplatsen utan i och med att överdomaren får propositionerna för den aktuella tävlingen. Överdomaren ska granska propositionerna och ta kontakt med arrangören ifall överdomaren finner oklarheter eller något olämpligt. Propositioner hittar man numera lätt i tävlingsterminen på www.ridsport.se och TDB. Överdomaren ska ha ett exemplar av "Meddelande till ryttare", vilket också oftast finns att få tag i på nätet, för att kontrollera tidsprogram och eventuella ändringar i till exempel i bedömningar.

Om propositionerna på något sätt avviker från standard ska överdomaren lägga speciell vikt vid att kontrollera att de inte direkt strider mot TR till exempel vad avser startberättigande, klasser för speciella kategorier eller hästars ålder. Propositioner som godkänts av Svenska Ridsportförbundet kan innehålla avsteg från TR. I ett sådant fall gäller propositionen i första hand.

På tävlingsplatsen

Var på tävlingsplatsen i god tid, minst en timme före första start på tävlingsdagen och stanna till minst en halvtimme efter sista målgång. Ta kontakt med veterinären, tävlingsledningen och domaren och gör upp om hur ni ska arbeta tillsammans på smidigast möjliga sätt. Kontrollera att allt material, som ska finnas på framhoppningen, är på plats och att det finns funktionärer avdelade för att sköta hinder och underlag. Tillsammans med veterinären bör överdomaren kontrollera den utrustning och den beredskap som ska finnas för att ta hand om skadade hästar. Tag också kontakt med sjukvårdsansvarig och kontrollera beredskapen.

Korrekt vaccinationsintyg (original eller kopia) ska visas upp före första start. Om överdomare och veterinär så finner kan dessa eventuellt acceptera att vaccinationsintyg faxas/mailas till

tävlingsplatsen före ekipagets första tävlingsstart. Vaccinationsintyg måste då innehålla hästens namn samt vara vidimerat att det överensstämmer med originalhandlingarna.

Kontrollera att anläggningskiss finns uppsatt och att den efterlevs.

Före första start

I början av varje tävlingsdag, åtminstone i hoppning, uppstår många problem kring efteranmälningar och startordning. Överdomaren bör ta kontakt med sekretariatet och vara behjälplig med besked om tillåtna ändringar och stävja uppenbara och otillåtna försök till förbättringar av startpositionen. Deltagande hästar ska starta i den ordning de finns angivna i startlistan om ryttaren deltar med flera hästar i samma klass. Överdomaren bör också vara i kontakt med hästbesiktningen för att hjälpa till med prioriteringar så att ryttare hinner i god tid till första start.

Även överdomaren bör gå banan, helst tillsammans med domare och banbyggare, för att bilda sig en uppfattning om vad som väntar ryttarna och därmed också vad de kan begära av framridningsmöjligheterna. I och med att tiden för ändringar gått ut kan överdomaren mera koncentrera sig på framridningen/framhoppningen och lämna skeendet på banan före klassen till arrangören och domaren.

När klassen börjar kan det vara lämpligt att också överdomaren finns på plats vid banan för att senare under klassen växelvis vara vid tävlingsbanan, sekretariatet, hästbesiktningen, framridningen och framhoppningen.

Framridning/framhoppning

På mindre tävlingar beror problemen på framridningen/framhoppningen mer på tävlingshets och press från anförvanter än

på illvilja och dåligt sportsmanship. ”Polisiära” ingripanden får då nästan alltid motsatt effekt. Även i detta fall är förebyggande åtgärder att föredra.

Se till att arrangören tillhandhåller tillräckligt med hindermaterial av god kvalitet på framhoppningen. Försök dela upp banan så att framridning kan försiggå avskilt och att det där bara finns ett fast lagom lågt hinder. Är det möjligt med avskild framridning kan man lättare begränsa antalet hästar på den egentliga framhoppningen. För många ekipage på framhoppningen inverkar alltid menligt på stämningen och ökar olycksrisken avsevärt.

Om du ser att framridningspersonalen är osäker så hjälp dem tillrätta. Ta initiativ till att flytta på hindren så att underlaget kan bibehålla bra kvalitet. Kontrollera att hinderpersonalen har märkt ut maximalt tillåten höjd med tejp på hinderstöden så kan alla direkt se vad som är tillåtet. Om det är gott om plats och gott om hindermaterial är det tillåtet med travbommar. Det är då viktigt att avståndet är korrekta. Se upp med användningen av ”eget” material. Att ställa ett ensamt stöd nära hindret på landningssidan för att ”hjälpa till” med en snäv sväng vid landningen är inte tillåtet. Försök att (för säkerheten) begränsa antalet medhjälpare per ryttare inne på framhoppningsbanan till en, antingen tränare eller hästskötare.

Dopningprov

Om dopingprov ska tas vid tävlingen bör överdomaren samråda med den veterinär som ska ta proven. Det är inte alltid nödvändigt att vänta till klassen är slut för att ta prov på segraren även om man vanligen gör det vid mästerskap. Man kan bestämma sig till exempel för att ta första ekipage med 4 fel eller första med 8 fel. Man kan då ta ut hästen direkt utan att behöva vänta på omhoppningar och prisutdelningar.

I samband med besiktningen kan det vara lämpligt att titta på om någon häst kan tas ut för provtagning liksom om något extraordinärt händer under en klass.

När man väl bestämt sig för en häst är det ytterligt noga att de angivna anvisningarna följs i detalj. Eftersom påföljderna för dopning är stränga måste även formaliteterna följas och proceduren vara oklanderlig så att ingen kan pekats ut utan att bevis verkligen finns.

Bestraffningar, protester och överklaganden

Hela kapitel 9 i TR I handlar om det rättsliga systemet. Det är av stor vikt att överdomaren mycket väl känner till hur proceduren ska gå till. Eftersom systemet tillhandahåller successiva möjligheter till överklagande är det viktigt att det formella handhavandet i de tidiga instanserna är korrekt så att den vidare behandlingen underlättas. Systemet har inte tillkommit för att i största möjliga utsträckning krångla till livet för funktionärer och ryttare utan för att på ett rimligt sätt kunna garantera rättssäkerheten även när det gäller tävlingsdeltagande.

Om det blir aktuellt att handlägga en protest eller ett överklagande är det överdomarens skyldighet att upplysa den som avser att protestera eller överklaga dels om hans rättigheter dels om hur processen ska gå till.

Följande mall kan användas.

1. Gäller det protest eller överklagande. Protest avser ett praktiskt eller tekniskt förhållande eller ett händelseförlopp. Överklagande avser en lägre instans beslut i ett ärende. Det är viktigt att veta vilket som avses eftersom det är olika personer som har rätt att protestera respektive överklaga.
2. Är det rätt person som protesterar respektive överklagar och har denna person rätt att göra det.

3. Kommer aktionen i tid i förhållande till den inträffade händelsen.
4. Finns handlingen i skrift och är bevismaterial bifogat, om inte se till att det kommer fram. Om vittnesmål ska inkluderas ska dessa finnas i skrift. Vittnets namn, adress och telefonnummer ska anges.
5. Bifogas stadgad depositionsavgift.

Är dessa punkter uppfyllda är det dags att behandla protesten eller överklagandet. Om aktionen avser något som kan ha inverkan på resultatet i den pågående eller just avslutade klassen ska avgörande helst fällas snabbt men utan att ge avkall på kvaliteten. Om det finns oklarheter på något sätt (även i små detaljer), och mer utredningar behövs, ska man till exempel låta en ryttare delta i omhoppning hellre än att utesluta eller stänga av på inte helt utredd grund. Bestraffning kan göras i efterhand men en avstängning kan inte göras gjord.

Faktiska förhållanden måste klarläggas. Ett beslut måste baseras på överenskomna och fastlagda fakta.

Försök hitta en avskild plats där inblandade och vittnen kan höras och där överdomaren i lugn och ro kan studera TR, läsa inlagor och anteckningar från vittnesförhör. Om det är möjligt ska överdomaren innan samtalen med inblandade och vittnen läsa igenom de tillämpliga momenten i TR och därefter helst ha någon med sig i vittnessamtalen. Det kan vara domaren eller tävlingsledaren. Samtliga vittnens relation till den klagande måste klarläggas för att eventuella jäv ska kunna undanröjas. Vittnesmål från personer nära lierade med den klagande kan inte lämnas utan åtgärd eftersom de kan styrka eller vederlägga uppgifter från andra vittnen. I vittnessamtalen är det viktigt att skilja på vittnets faktaredogörelse och hans egna slutsatser.

Faktainsamlingen är en del av utredningsarbetet och slutsatserna

av insamlade fakta är överdomarens uppgift. Även i de fall där det faktiska förloppet verkar helt klarlagt ska inblandade alltid få möjlighet att ge sin version och lämna kompletterande upplysningar. Tävlingsorganisationens funktionärer är viktiga vittnen som alltid ska beredas tillfälle att yttra sig. Anteckningar ska göras från alla vittnessamtal.

Om anklagelserna rör handhavandet av hästar ska snarast möjligt en undersökning av hästarna göras. Vid undersökningen ska tävlingsveterinären medverka eller om ingen sådan finns, annan fristående hästkunnig person.

Ta dig den tid som behövs för att komma fram till ett riktigt beslut. Är det uppenbart att den klagande har rätt meddela detta snarast på ett positivt sätt. Alla beslut ska lämnas skriftligt även om ett muntligt besked getts informellt tidigare. Till det skriftliga beslutet fogas kopior av de handlingar som överdomaren stöder sitt utslag på. Kopior av vittnesmål som talar till den klagandes fördel får på inga villkor undanhållas även om utslaget går emot den klagande.

En lekman som efter protest eller överklagande tvingas fatta ett beslut i en kontroversiell fråga har ingen lätt uppgift. Sträva efter rättvisa, ha stort tålamod, ge alla inblandade chans att yttra sig och förklara sig, fråga ut vittnen och fatta beslutet opartiskt och i sportens anda. Glöm dock inte att generositet mot en ryttare kan innebära nackdelar för andra.

Sannolikheten att en klagande går vidare är mindre om beslutet är väl underbyggt även om det går honom emot. Skulle överdomarens beslut överklagas till förbundet är det lättare för förbundets organ att fatta beslut om utredningen på platsen är väl gjord och väl dokumenterad.

Att protest eller överklagande lämnats in är en offentlig hän-

delse där såväl ärende som grund kan och ska redovisas öppet. Beslut i frågan är likaså offentligt medan däremot vittnesmål och partsinlagor inte behöver offentliggöras. I beslutet ska ingå anvisningar för hur vidare överklagande ska gå till och till vilken instans det ska ske.

Överdomarrapport

Tävlingen avslutas med att överdomaren skriver en rapport som lämnas till föreningen som sedan skickar den vidare till Distriktet. Det går också bra att överdomaren direkt skickar överdomarrapporten till Distriktet och lämnar en kopia till föreningen. För nationella och elitävlingar ska överdomare skicka rapporten till Svenska Ridsportförbundet centralt.

III. ANVISNINGAR FÖR BANBYGGARE

Denna anvisning finns som ett komplement till de regler som finns i TR III gällande banbyggnad. De regler som finns i TR III är alltid tvingande medan anvisningarna lämnar visst utrymme åt banbyggarens kreativitet, dock inom den ram som Svenska Ridsportförbundet sätter.

Banbyggaren ska liksom alla andra inom vår organisation alltid se till hästen bästa.

Dessa anvisningar innehåller regler på olika "nivåer" samt synpunkter, instruktioner och liknande, som inte är direkt bindande, men som ska fungera som vägledning för banbyggaren vid lösandet av problem där en viss lösning inte generellt kan anges som den enda rätta. Slutligen finns här även uppräknningar, minneslistor och annat material som är tänkt att vara till hjälp i arbetet.

Banbyggaren ska vara noga insatt i de regler i TR III som rör banbyggnaden.

Banbyggaren måste också vara välplanerad och förberedd för sin uppgift. En god planering är viktig för att få tävlingen att "flyta" och för att inte försätta sig i situationer där man tvingas till kompromisser. Skisser i absolut skala är ett måste för att säkerställa kvalitet på banbyggarens arbete.

Banbyggaren har också ett stort ansvar för att unga hästar får möjlighet till korrekt utbildning. Alla klasser upp till och med 1,30 för häst och motsvarande för ponny är i första hand utbildning.

Man kan inte på enbart teoretisk väg lära sig bli en god banbyggare. Egen erfarenhet som ryttare, god analytisk förmåga och kännedom om hästars reaktioner, rutin erhållen som medhjälpare

till kunnig banbyggare samt blick och känsla för uppgiften fordras av den som ska bli en kompetent banbyggare.

Banbyggaren ska ha ryttarnas och hästarnas bästa för ögonen. I alla klasser ska det bjudas ekipagen banor där för klassen kvalificerade ekipage trivs och som samtidigt är utbildande och utvecklande för både ryttare och häst. TR:s minimigränser för hinderdimensioner med mera får dock inte underskridas. Redan en tävlingsbana för 0,90 hoppning måste vara korrekt byggd. Den kan bli utslagsgivande för om en ung häst/ponny grundlägger lust eller avsmak för att hoppa.

Huvudpunkterna för banbyggnad

- ◆ Skapa så rättvisa förhållanden som möjligt med bästa säkerhet för hästar och ryttare.
- ◆ I alla klasser – skapa intressanta och rytmiska linjer med estetiskt tilltalande och inbjudande hinder med för klassen väl avpassad svårighetsgrad som bjuder åskådarna spännande sport.
- ◆ Eftersträva ett maximum av variationer gällande hindertyper, svängar, färger, grindar, val av kombinationer etcetera.
- ◆ I lägre klasser – understödja en sund utveckling av unga hästar och av ryttarens känsla för rytmisk och framåttänkande ridning.
- ◆ I högre klasser – introducera tekniska svårigheter (till exempel avståndsproblem) endast då ryttare och hästar är färdiga och erfarna nog att möta dem på ett sätt som är trevligt att se.
- ◆ I god tid före tävling utföra planeringen på skisser i skala. Detta är ett absolut krav och underlättar uppbyggnaden av banan.
- ◆ Till planeringen hör inte enbart hindrens placering i banorna utan också hinderbeskrivningar med rätt hinderdimension och att klassens minimigränser inte underskrids.
- ◆ Resultatet av planeringen är också att utan alltför omfattande ombyggnad mellan klasserna uppfyller kravet på omväxling. 20

till 30 minuter är en rimlig tid för ombyggnad. För högre klasser och utomhus kan det ta längre tid.

- ♦ Banan måste i viss mån vara anpassad till tiden på året, underlaget och vädret.
- ♦ Resultatet från tävlingen ska följas upp, analyseras, samt kritiskt fråga sig, blev resultatet som det var tänkt.
- ♦ Banbyggaren ska eftersträva god kontakt med tävlingsarrangörer, domare, ryttare, tränare och banfunktionärer.

Banbyggarens ansvarsområden

Banbyggaren ansvarar huvudsakligen för allt på själva tävlingsbanan men även för att det finns acceptabelt hindermateriel och korrekta bomhållare/säkerhetshållare på uppvärmningsbanan. Nedan räknas upp punkter som banbyggaren måste vara delaktig i och känna som "sitt" ansvarsområde. Senare i dessa anvisningar återkommer dessa punkter mer detaljerat.

- ♦ Propositionens utformning.
- ♦ Säkerhet.
- ♦ Underlag på tävlings- och uppvärmningsbanan.
- ♦ Hindermateriel.
- ♦ Tidsprogram i samarbete med övriga inblandade.
- ♦ Banskiss till ryttare och domare.
- ♦ Prisutdelning.
- ♦ Media.
- ♦ Showinslag med mera.

Vissa uppgifter kan delegeras till banbyggarens medhjälpare. En kunnig banchef är alltid mycket värdefull. Man kan dock som banbyggare inte delegera sitt yttersta ansvar.

Tävlingsbanan

Banan ska vara omgärdad av väl synlig, för hästarna riskfri, avgränsningsanordning. Då ekipage befinner sig på banan ska in- och utgång vara stängda. Banan får inte vara inhägnad med rep.

Rekommenderad storlek på en utomhusbana är minst 6 000 m². Bredden bör vara minst halva längden, helst större.

Inomhusbanor bör ha en yta av minst 1 200 m².

I fråga om banans placering finns flera, delvis inte förenliga, önskemål. Den bör ligga relativt lugnt och skyddat, inte för långt från stallarna, lätt tillgänglig för publiken, i närheten av tillräckliga ytor för parkering av såväl personbilar som hästtransportbilar. Det ska finnas god plats för publiken och det ska vara skilda vägar för publik och hästar för att minska orosmomenten och olycksfallsriskerna. Slänter upp från banan på en eller flera sidor gör det lättare för publik att se vad som försiggår. Banan måste också placeras så att vattenavrinning lätt kan ske.

Markens beskaffenhet är av utslagsgivande betydelse både för det enskilda språnget och för hela ritten. Endast vid goda markförhållanden kan ekipagens kapacitet komma till sin rätt.

Marken bör vara elastisk men fast. Gräsmark på sandbotten är ofta idealet. Lermark blir vid torka hård och vid regn mycket hal. Djup sandmark är mindre lämplig, eftersom den inte ger underlag för ordentligt avsprång och kan vara tung och kraftödande. Arrangören bör uppmärksamma att efter en period med långvarig torka, banan vattnas minst 14 dagar före tävling. På lermark är det lämpligt att sanddressa 1–2 gånger/år. En stor fördel med sandbanan är att den är mindre väderkänslig och därför användbar en större del av året. Dock bör den vattnas vid behov.

Även banor med så kallat fibersandsunderlag kräver underhåll så-

väl i förebyggande syfte som under själva tävlingen. Banbyggaren måste förvissa sig om att det finns korrekt utrustning samt möjlighet till bevattning för att sköta detta underhåll.

Om underlaget blir halt under pågående tävling kan förbättring ske genom att sand, sågspån eller möjligen torvströ sprids ut framför och bakom hindren och i skarpare svängar. När man under pågående klass genom till exempel sandning vill minska risken för halka respektive jämna till banan får man inte glömma rättvisekravet. Detta innebär att åtgärderna måste sättas in på sådant sätt att man utan att äventyra säkerheten erbjuder likartade förhållanden för alla ekipage.

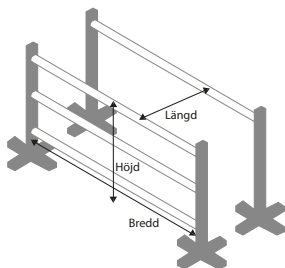
Det ligger på banbyggarens ansvar att i god tid före tävling förvissa sig om tävlings- och framhoppningsbanans underlag samt vara rådgivande åt arrangören om hur detta ska prepareras före och under tävlingen.

Hinder, hindermaterial och hindertyper

Allmänt

Alla hinder ska konstrueras så att de är inbjudande för hästarna att hoppa och så att de uppfyller högt ställda krav på säkerhet.

Definitioner

Hindermaterial

Ett estetiskt tilltalande och omväxlande hindermaterial är nödvändigt för att kunna presentera trevliga banor. Även i de lägsta klasserna kan annat material än enbart bommar och plank användas. Dock krävs av banbyggaren stort omdöme i användandet så att unga och oerfarna hästar inte skräms. I lätt klass, undvik hinder med för mycket karaktär i början av banan och i kombinationer.

Stöd/infångare bör vara 1,80 meter höga.

Lämplig bredd 40–100 centimeter.

Rekommenderad längd på bommar är 3 meter för inomhus- och 3,50 meter för utomhusbruk.

Bommar ska vara runda, vikten ska vara 10–12 kg. Lämplig diameter är 9–10 centimeter.

Plankor ska eftersträvas ha samma vikt som bommar. Lämplig höjd är 15–18 centimeter.

Grindar. En bra hinderpark innehåller grindar av olika höjd.

Vanligast är 40 centimeter och 70 centimeter höjd men även andra mått förekommer. Viktigt när man tillverkar grindar är att avståndet mellan spjälorna ska vara antingen < 7 centimeter eller > 25 centimeter för att minska skaderisken.

Bomhållare för bom 9–10 centimeter i diameter ska ha ett djup av 20 millimeter.

Hållare i plast har normalt ett djup på 20 millimeter. Dessa kan kapas till 18 millimeter och i vissa fall användas då bommarna överstiger gällande vikt.

Plankor och grindar ska vila på ”plana” hållare. Utomhus vid hård vind kan man behöva lägga även plankor och grindar i normala hållare. Undvik i dessa fall att ha plankor överst.

Skålla för bom i främre del av hinder

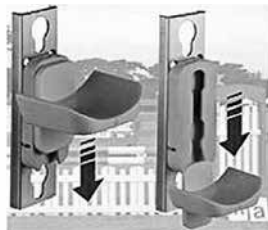
Vänd vanlig skålla för plank, grind etcetera eller rättupstående

Säkerhetsskålla
(för alla längdhinder)

Del av säkerhetsskålla

Funktion av säkerhetsskålla

En kort information om vilka bomhållare av utlösningstyp som är godkända kan fås från Svenska Ridsportförbundets hemsida. Att kontrollera hindermaterialets kvalitet åligger banbyggaren men överdomaren ska förvissa sig om att kontrollen genomförts. När domarna går banan tillsammans med banbyggaren ska de bland annat alltid kontrollera översta bommen med avseende på raket, tyngd och upphängning. Om man vill kontrollera utlösning-mekanismen kan följande test enkelt genomföras.

Bommen läggs i en säkerhetsskålla som sitter strax över marken. En person som väger cirka 70 kg ställer sig på bommen som då ska ligga kvar. Ytterligare en person ställer sig på bommen varvid vikten blir drygt 140 kg. Säkerhetsskållan ska då lösa ut. Regeln föreskriver att säkerhetsskållan ska lossna vid 80–120 kg för ponny och 100–140 kg för häst. Bomhållare med sprint kan inte testas på detta sätt eftersom de blir obrukbara.

Alla hinderdelar tillverkas och underhålls så att minsta möjliga skaderisker för häst och ryttare uppstår. Alla skarpa kanter fasas av. Skador som uppstår måste lagas och jämnas till. Lösa bitar och stickor tas bort.

Vid tillverkning av hinder bör man i största möjliga utsträckning använda lim, bult, brickor och muttrar vid hopfogningen och inte spik eller skruv som lätt tappar greppet och kryper ut. Försök att hålla ner vikten på hinderdelar. Genom att skapa vindgenomsläpp på infångare och så kallat underställ minskas vikten samtidigt som eventuell vind inte välter hindret lika enkelt. Eftersträva även att alla nedslagbara delar faller för ungefär lika hårt islag. Det får inte förekomma att vissa hinderdelar "blåser" ner när hästen passerar, under det att andra ligger så hårt att hästen kan gå omkull eller på annat vis skada sig vid islag.

För att uppnå detta fordras eftertanke och omdöme vid konstruktionen av hindermaterial samt vid uppbyggnaden av hindren.

Hindertyper

Det finns ingen möjlighet att inom ramen för detta häfte i detalj presentera alla tänkbara hindertyper och variationer. Begränsningar får därför ske till hinder av grundtyp och allmänna synpunkter som kompletteras av skisser och bildmaterial. Banbyggaren får även lära sig ytterligare genom studier av banor byggda av rutinerade banbyggare.

Huvudtyper

Rättuppstående/Koppelräck

Oxer

Trippelbarr

Då man bygger kombinationer är det viktigt att de enskilda hindren ingående i kombinationen byggs på ett sådant sätt att de klart tillhör någon av de nu nämnda typerna, då detta är en förutsättning för att tabellen för avstånd i kombinationer ska fungera på avsett sätt.

Beskrivning och exempel på de tre huvudtyperna:

Rättuppstående/Koppelräck

I rättuppstående hinder är alla hinderdelar placerade lodrätt över varandra såsom enbart bommar hängande rakt över varandra, koppelräck, enbart plankor hängande över varandra, eller en kombination av plankor och bommar, låda med bommar rakt över (lådans främre kant), grind, mur med mera. Se även bilderna.

Plankhinder

Mur

Oxer

Oxern är ett längdhinder vars längd ska vara minst = höjden och där höjdskillnaden mellan den översta främre bommen och den bakersta bommen är 0 till högst 5 centimeter. Främre delen av hindret får inte vara högre än bakre bommen. Om de är lika höga, så kallad parallellloxer, är hindret svårast. Endast en bom får användas i bakkant. Oxerns maxlängd är klassens höjd + 20 centimeter. Se vidare bilderna nedan.

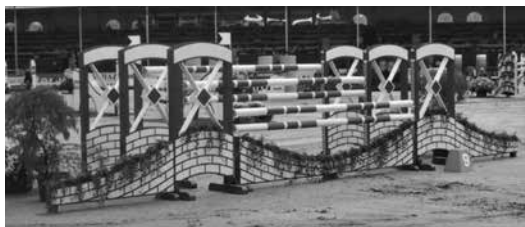
Så kallad "kortoxer" (längden understiger höjden) kan användas vid enstaka tillfällen.

I kombination får kortoxer endast användas som sista hinder då denna hoppas på ett sätt som gör att avståndstabellen inte stämmer!

Trippelbarr

En trippelbarr är ett längdhinder där längden bör överstiga höjden med 20–40 centimeter. Den lägsta hindersektionens höjd är lämpligen cirka hälften av hindrets höjd. Maxlängden för en trippelbarr är för ponny klassens maxhöjd + 30 centimeter och för häst klassens maxhöjd + 40 centimeter. Trippelbarrens framkant kan byggas med bommar, plankor eller annan utfyllnad. Mittdelen kan bestå av en eller två bommar alternativt bom och plank. Sektionen längst bak får endast bestå av en bom. Mitt- och bakbom ska alltid vila i säkerhetsskällor. Trippelbarr får inte användas i 0,90/LD – 1,00/LC (kategori D 0,80 meter – kategori C 0,70 meter – kategori B 0,60 meter – kategori A 0,50 meter – kategori D 0,90 meter – kategori C 0,80 meter – kategori B 0,70 meter – kategori A 0,60 meter). Om Trippelbarr användas som del i kombination får den bara förekomma som A-hinder.

Då hinder står som enkelhinder kan viss variation förekomma i ovan redovisade hindertyper. Utöver nu nämnda hindertyper förekommer specialhinder som gravar, bankar med mera. En bana ska innehålla hinder av varierande typ och karaktär.

I framkanten på längdhinder och under översta delarna på rättuppstående hinder kan ifyllnad av varierande slag användas såsom smågrindar, små lådor eller murdelar. Även inuti längdhinder kan ifyllnad av diskret karaktär användas.

Särskilt i lätta klasser bör nedersta hinderdelen vara nära marken för att underlätta hästens taxering.

Generellt gäller att tyngre hinderdelar som plank eller grindar etcetera ska ha bom/bommar överst. Valet av färger bör uppmärksammas så att hindren avtecknas mot bakgrunden. Hinder ska vara infångat. Så kallade "infångarstöd" är att rekommendera i framkant på hindret. Om "enkelstöd" används i framkant måste hindret ha infångare.

Underdel av mur bör inte vara högre än cirka $3/4$ av murens totala höjd. Detsamma gäller tyngre lådor som används framför eller under ovanliggande nedslagbara hinderdelar.

Hindren ska utformas så att de ger ett trevligt intryck. Man bör till exempel ha lika höga stöd på båda sidor, infångare placerade så att de sluter tätt mot hindret, färger som stämmer mot varandra, snygga och rengjorda hinderdelar, horisontella delar som ligger vågrätt och parallellt med varandra, lodräta delar som verkligen står lodrätt, murlådor som är upplagda så att de bildar en jämn horisontell överkant med mera. Hinderflaggor, helt vita respektive helt röda, likadana och lika uppsatta, ska vara riktade utåt på vardera sidan av hindret.

Alla möjligheter att övervinna ett hinder på annat sätt än det

avsedda förhindras genom hindrets uppbyggnad, avgränsning, inflaggning etcetera.

Hinder som inte ska användas i aktuell klass, ska vara avflaggade och försedda med korslagda flaggor eller avflaggningshållare. Hinderdel får inte placeras så att den hindrar annan nedslagbar hinderdel att falla vid islag.

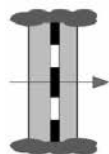
Hinder-inflaggning

Hinder- Avflaggning

Hinder med vatten

- ◆ Hinder med vatten bör finnas med frekvent från 1,10/Lätt B, särskilt i avdelning B.
- ◆ Hindret kan understiga minimum måttet för klassen.
- ◆ Hindret bör ligga i slutet av banan, gärna mot utgången.
- ◆ Hinder med vatten kan även vara en vattenmatta.
- ◆ Vattenmatta bör vara möjlig att fylla med vatten.
- ◆ Används svart gummi så kallad Liverpool ska vattnet färgas blått.
- ◆ Vatten under oxer får förekomma tidigast i 1,30/MsvB.
- ◆ Vatten under trippelbarr får förekomma tidigast i 1,40/MsvA.
- ◆ I klasser till och med 1,30 är maxlängd för vattenmatta samma som klassens maxlängd för oxer. Under koppelräck ska vattenmattan alltid placeras mitt under hindret och under oxer så att vattenmattan aldrig kommer bakom framkanten och bildar så kallad falsk marklinje.
- ◆ Alternativhinder till vattengrav/matta får användas. Om alternativ används till öppet vatten bör detta vara i form av vattenmatta.

Vattengravar

Om man anlägger en vattengrav, bör genomskärningen helst göras som ett lågt (grunt) cirkelsegment, så att graven kan hoppas i båda

riktningarna. Vattengravens djup får inte överstiga 20 centimeter. Gravens bredd ska vara minst 1,5 gånger gravens längd. En lämplig längd på vattengrav är 2,0 - 3,5 meter. Gravens längd beror på vilka klasser som närmast är aktuella att bygga. Kan man ha två vattengravar, vilket är att rekommendera, är det lämpligt med en på 1,0 - 1,5 meter för lägre klasser och en på 3,0-3,5 meter för högre klasser. Härigenom har man möjlighet att ha vattengrav i alla slag av klasser. Dessutom kan då den mindre vattengraven användas överbyggd som hinder med vatten i högre klasser. Om man bara kan ha en vattengrav är en liten att rekommendera. Det är oftast lämpligt att ställa en häck, låg mur eller grind i vattengravens framkant. Höjd på denna är högst 50 centimeter.

Hela graven ska vara täckt med gummi eller annat materiel för att minska risken för halkskador. På gravens landningssida placeras en demarkationslinje bestående av en vitmålad träribba, gummi- eller plastband. Det är ett absolut krav att vattnet når ända upp till demarkationslinjens kant och att så är fallet under hela den pågående klassen. Demarkationsribban måste antingen vara utbytbar eller möjlig att märka så att tramp kan dokumenteras och sparas till efter klassen. Inflaggning på landningssidan av vattengrav ska vara tillverkad av material som inte kan splittras eller flisa sig samt ska kunna vika sig vid islag.

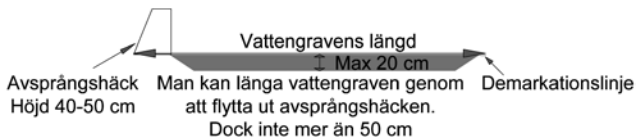
På elittävlingar ska ribban vara täckt med vit eller färgad plasticine, cirka 1 centimeter tjock. Plasticinet måste bytas ut varje gång då häst lämnat avtryck. Det måste finnas en vattengravsdomare. Vattengravsdomarens beslut är slutgiltigt. Vattengravsdomaren måste därför vara en av Svenska Ridsportförbundet utbildad funktionär, såsom ridlärare, domare, banbyggare, tränare eller motsvarande. Vattengravsdomaren måste föra protokoll över samtliga ekipage.

Se dessutom till att det finns reservribbor och tillräckligt med

plasticine. Vattengravsdomaren märker använda plasticine bitar med ryttarens hästnummer och sparas som bevis tills efter klassen.

Vattengrav kan antingen vara fast nedsänkt eller lös liggande ovanpå marken.

När man introducerar vattengrav är denna att föredra som överbyggd.

Om överbyggd vattengrav används och denna överskrider aktuell klass maxlängd för trippelbarr ska avsprångshäck alltid användas. Landningsribba får användas och denna kan bidra till att hästarna lär sig att hoppa tillräckligt långt. Hindret ska vara rättuppstående och ska bestå av en eller två bommar som placeras minst en tredjedel in men aldrig längre bort än mitten räknat från avsprångsidan. Samtliga bommar ska vila i säkerhetsskällor.

Hindret får understiga klassens lägsta höjd men ska samtidigt inte vara för låg då den positiva effekten går förlorad. Hindret ska vara inflaggat och felbelastas vid nedslag.

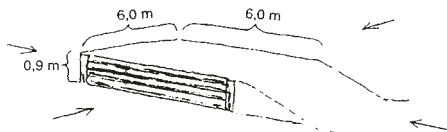
Att riva avsprångshäck, trampa i vattnet eller på eventuell landningsribba medför ingen felbelastning.

För regler avseende maxlängd på vattengrav hänvisas till TR III moment 312 och 313.

Bank

Kan se ut på många sätt. Här ett exempel med en sluttande sida och tre sidor som kräver "språng" upp.

Bank – kan användas i fyra riktningar

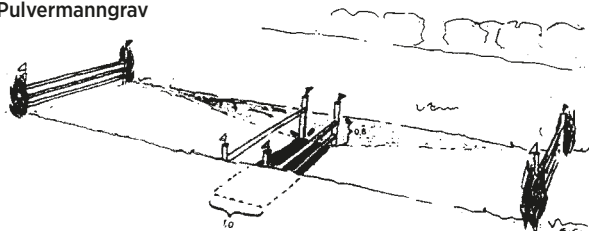

Mätning av hinder på bank

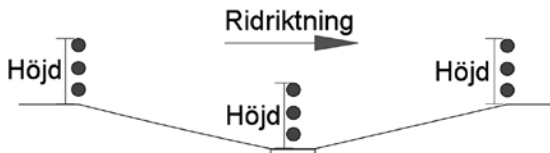
Då det krävs ett språng för hästen att komma upp på banken är det av säkerhetsskäl bra om man har en eller flera bommar som går att riva.

Pulvermanngrav

Då Pulvermanngrav används som kombination ska avståndet kortas utifrån tabellen både uppför och nerför. Nedhopp är svårast och bör användas endast till rutinerade ekipage. Pulvermanngrav bör mycket sällan användas som trekombination.

Mätning av hinderhöjd i Pulvermanngrav.

Tänk på att detta är en typ av hinder som de flesta hästar är skeptiska till. Därför rekommenderas att göra dessa hinder avsevärt lägre klassens än minimihöjd

Många hästar är skeptiska till denna typ av hinder. Därför rekommenderas att göra dessa avsevärt lägre än klassens minimihöjd.

Vägsträckning och hindrens placering

På alla svårighetsgrader och i alla bedömningar ska vägen gå i mjuka, rytmiska och okomplicerade linjer där en god galopptrytm kan bibehållas.

Banorna ska byggas så att de utvecklar ekipagen. Hänsyn ska också tas till tävlingsmomentet men utan att detta äventyrar hästens välbefinnande. Hästen ska lämna tävlingen med stärkt självförtroende.

Vägsträckningen ska inbjuda till harmonisk och rytmisk ridning. I "lätta" klasser ska avstånd vara underlättande och främja något framåttänkande ridning. I "medelsvår" kan man börja ställa små frågor i form av något lite kortare avstånd och något lite längre.

Nedan följer några viktiga faktorer som påverkar kvaliteten på banorna.

♦ Hinder nummer 1 ska hjälpa ekipaget igång och ska därför

placeras med särskilt god anridningsmöjlighet och så att ett eventuellt misstag på detta hinder inte nämnvärt påverkar ridningen på nästa hinder, ensamt eller med minst sex galopp-språng till nummer 2.

- ♦ I "lätta" klasser är det särskilt viktigt att bygga så inbjudande att unga hästar kan utvecklas på ett riktigt sätt. Avstånd ska vara underlättande och främja något framåttänkande ridning.
- ♦ En "lätt" bana bör inte innehålla avstånd med färre än fem galoppsprång. Inomhus gärna något hinder ensamt på en linje. En inomhusbana är vanligtvis smal varför bredden måste utnyttjas maximalt och onödigt snäva svängar undvikas. Relaterade avstånd på böjda linjer bör inte understiga sex galoppsprång. Tänk att 1,00 meter hoppning är för 4-åriga hästar, 1,10–1,20 meter hoppning för 5-åringar och 1,25–1,30 meter är för 6-åriga hästar.
- ♦ Enkelhinder i "lätt" klass bör inte placeras närmare än sex normala galoppsprång före kombination. Man bör inte heller ställa något hinder närmare en vattengrav än sex galoppsprång.
- ♦ Tänk på det faktum att hästarna dras mot ingången och framhoppningsplatsen. Därför kan det i lätta klasser för orutinerade hästar vara lämpligt att placera första hindret samt kombination i riktning mot ingången.
- ♦ Vid anridning på hinder placerat på långsidan bör hindret placeras *minst* 15 meter från kortsidan. Detta gäller även på landningssidan in mot kortsida. Då hinder står på diagonallinjen bör det placeras *minst* 16,5 meter från kortsidan.
- ♦ Vid vägvalet ska banbyggaren ta hänsyn till markens beskaffenhet, ljusförhållanden, trolig väderlek, eventuella permanenta hinder och deras inverkan.
- ♦ En bana ska vara varierande! Efterstäva att få lika antal svängar åt båda håll samt att man byter varv *minst* 2–3 gånger.
- ♦ Växla mellan rättupstående hinder och längdhinder av olika

typer. Variera även hindermaterial.

- ◆ Hinder ska placeras så de inte kommer att stå i vägen för varandra. Fri anridning och landning är ett absolut krav.
- ◆ Det antalet hinder som ska ligga på klassens maxhöjd tas i första hand ut på rättuppstående hinder och trippelbarr samt i sista hand på oxrar med gynnsam placering för anridning och landning
- ◆ Vid ombyggnad mellan klasser ska banbyggaren tillse att det blir variation mellan banorna men utan att flytta för många hinder.

Omhoppning/omhoppningsbana

- ◆ Omhoppning! Detta är ju själva "finalen", det stora avgörandet! Omhoppningsbanan måste innehålla de rätta ingredienserna som fart, spänning och skicklig ridning. Utan att ge avkall på säkerheten ska det ges möjlighet att vinna tid såväl genom hästens vändbarhet som dess förmåga att hoppa väl i ett högre tempo.
- ◆ För unga hästar och orutinerade ponnyryttare är det oftast säkrare att ha mer svängar i stället för långa galoppsträckor i omhoppningsbanan. Undvik att använda 2 språng räcke till oxerkombination i omhoppning då just denna kombination i samband med hög fart är särskilt olycksdrabbad.
- ◆ Tänk på möjligheten att använda ett till två nya hinder. Får du trots detta inte till en bra omhoppningsbana beror det oftast på att grundomgången inte är bra nog. Granska då kritiskt din grundomgång och bedöm om den är bra eller inte. Den vanligaste anledningen till att inte "hitta" en bra omhoppningsbana är faktiskt just brister i variation i grundomgången.
- ◆ Även om man enligt TR III i omhoppning får höja och länga hinder upp till 10 centimeter är normal höjning 5 centimeter på 2–3 hinder. Detta är att rekommendera även för ponny. Att långa hinder är mindre vanligt.

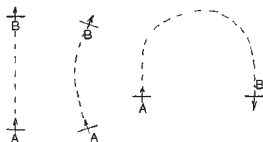
- ◆ Om det finns sponsor med sponsorhinder för klassen så var noga med att detta finns med även i omhoppningen.

På grund av väderleksförhållanden, uppspliten mark eller annat kan banbyggaren ibland under meetinget tvingas frångå sitt ursprungliga vägval. Allmänt gäller att hindren ska placeras så att banan blir fair och bjuder omväxling samt ställer ekipagen på prov av olika slag. De fel som görs under klassen ska helst vara någorlunda jämnt fördelade över alla hinder utom möjligen det första. En variation av hindrens typ och utseende i banorna bör eftersträvas. Det är ofta lämpligt att växla mellan rättuppstående hinder och längdhinder av olika typer så att skicklig ridning och väl utbildade hästar premieras. Även en tillfredsställande variation av hindermaterial bör eftersträvas

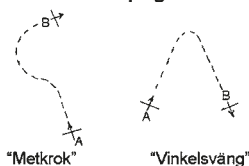
Även om det ställer stora krav på banbyggare, banor och material, så bör eftersträvas att banan både färg- och formmässigt utgör en harmoniskt och estetiskt tilltalande komposition.

Exempel på vägar

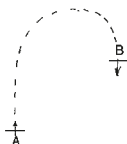
Lämpligt

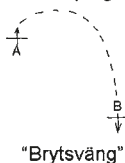
Olämpligt

Lämpligt

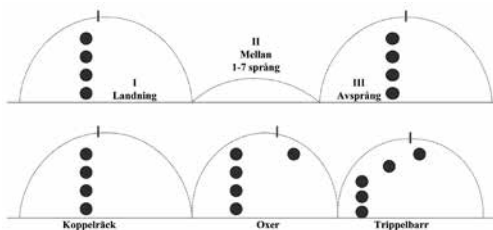
Olämpligt

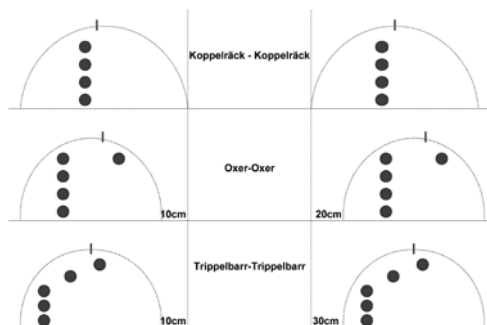
Avstånd mellan hinder och avstånd i kombinationer

Hinder på relaterade avstånd det vill säga under 30 meter ska vara bekväma och uppmuntra till ridning framåt utan att jaga. Då man bestämmer avståndet ska man ha klart för sig vilken inverkan hindertyperna samt hindrens höjd har på avsprånga- respektive landningsplats. Information om detta kan man hämta ur nedanstående "principskiss" över utgångsvärden för beräkning av

avstånd mellan hinder med relaterade avstånd (3–7 galoppsprång) och i kombinationer:

När man bedömer dessa ”utgångsvärden” ska man också jämföra med tabellen över avstånden i kombinationer. Dessa utgångsvärden ligger till grund för avstånden i kombinationer.

I uppförslutning samt vid kort anridning inomhus (<20 meter) rekommenderas något kortare avstånd, medan nedförslutning eller relativt stor utomhusbana med sviktande underlag talar för något längre avstånd. Försvårande avstånd ska endast användas i svår klass och då på ett mycket känsligt sätt av banbyggare med betydande erfarenhet.

Följande avstånd rekommenderas som standardvärden:

Banans storlek samt underlag påverkar galoppsprångets längd!

3 språng	4 språng	5 språng
14,00–15,00m	17,50–18,50m	21,00–22,50m
6 språng	7 språng	8 språng
24,50–26,00m	28,00–29,50m	31,50–33,00m

Det är mycket viktigt att alla hinder i en kombination byggs så att de klart tillhör någon av de tre grund kategorierna, annars stämmer inte tabellens avstånd.

I trekombinationen kan avståndet mellan B- och C-hinder längas någon decimeter utöver tabellavståndet.

I 1,10 och 1,15 hoppning ska oxer i kombinationen vara 5 centimeter från maxhöjd och längden den samma som höjden. Detta gäller för ponny Lätt B och Lätt B + 5 centimeter. B-hinder får endast innehålla bommar och plank.

I 1,00 och 1,05 hoppning ska oxer i kombinationen vara 5 centimeter från maxhöjd och längden den samma som höjden. Framkanten ska vara 5–10 centimeter lägre än bakkanten. B-hinder får endast innehålla bommar.

Trippelbarr får aldrig användas som B- eller C-del i en kombination.

Avståndstabell häst

Tabellen upptar endast avstånden i två-kombinationer byggda för ett respektive två galoppsprång, men kan även användas för tre- eller flerkombinationer. Avståndet anges i meter.

Inomhus med kortare anridnings- respektive landningsförhållanden kan avstånden minskas med 10 centimeter.

Avståndet i kombinationer mäts mellan hindren som innermått.

Se exempel. Bakkant oxer till det rättuppstående hindret.

Avståndet mäts med måttband på marken. Ett språng (två språng). Avståndet gällande 1,00 meter hoppning gäller även för 1,05 meter hoppning, avståndet för 1,10 meter hoppning gäller även för 1,15 meter hoppning och så vidare. Rödmarkerade kombinationer är inte tillåtna.

I 1,45 meter hoppning och högre får avvikelser från nedanstående tabell förekomma.

Avståndstabell Häst

Klass	Koppelräck	Koppelräck	Oxer	Oxer—Oxer	Trippelbarr	Trippelbarr
	Koppelräck	Oxer	Koppelräck		Koppelräck	Oxer
1,00	7,40 (10,60)	7,20 (10,40)	7,30 (10,50)			
1,10	7,50 (10,70)	7,30 (10,50)	7,40 (10,60)			
1,20	7,60 (10,80)	7,40 (10,60)	7,50 (10,70)			
1,30	7,70 (10,90)	7,50 (10,70)	7,60 (10,80)	-(10,40)	7,60 (10,80)	
1,40	7,80 (11,00)	7,60 (10,80)	7,70 (10,90)	-(10,50)	7,70 (10,90)	-(10,70)

Avståndstabell Pony

Språng	Kat A	Kat B	Kat C	Kat D	Diff
3	10,0–11,0	11,0–12,0	12,0–13,0	13,0–14,0	1
4	12,5–13,5	13,75–14,75	15,0–16,0	16,25–17,25	1,25
5	15,0–16,0	16,5–17,5	18,0–19,0	19,5–20,5	1,5
6	17,5–18,5	19,25–20,25	21,0–22,0	22,75–23,75	1,75
7	20,0–21,0	22,0–23,0	24,0–25,0	26,0–27,0	2,0

Diff = det avstånd hinder bör flyttas mellan respektive kategori.

Avståndet gällande Lätt C (kategori A 0,60) hoppning gäller även för Lätt C + 5 centimeter (kategori A 0,65) hoppning, avståndet för Lätt B (kategori A 0,70) hoppning gäller även för Lätt B + 5 centimeter (kategori A 0,75) hoppning och så vidare.

Avståndet gällande Lätt C (kategori B 0,70) hoppning gäller även för Lätt C + 5 centimeter (kategori B 0,75) hoppning, avståndet för Lätt B (kategori B 0,80) hoppning gäller även för Lätt B + 5 centimeter (kategori B 0,85) hoppning och så vidare.

Avståndet gällande Lätt C (kategori C 0,80) hoppning gäller även för Lätt C + 5 centimeter (kategori C 0,85) hoppning, avståndet för Lätt B (kategori C 0,90) hoppning gäller även för Lätt B + 5 centimeter (kategori C 0,95) hoppning och så vidare.

Avståndet gällande Lätt C (kategori D 0,90) hoppning gäller även för Lätt C + 5 centimeter (kategori D 0,95) hoppning, avståndet för Lätt B (kategori D 1,00) hoppning gäller även för Lätt B + centimeter (kategori D 1,05) hoppning och så vidare.

Kombination Ett språng (två språng)

6 Kategori A

Klass	Koppelräck	Koppelräck	Koppelräck	Oxer	Oxer—Oxer	Trippelbarr	Trippelbarr
	Koppelräck	Oxer	Koppelräck	Koppelräck		Koppelräck	Oxer
0,70(LB)	5,20 (7,50)	5,00 (7,30)	5,10 (7,40)	5,10 (7,40)			
0,80(LA)	5,30 (7,60)	5,10 (7,40)	5,20 (7,50)	5,20 (7,50)			

Kategori B

Klass	Koppelräck	Koppelräck	Koppelräck	Oxer	Oxer—Oxer	Trippelbarr	Trippelbarr
	Koppelräck	Oxer	Koppelräck	Koppelräck		Koppelräck	Oxer
0,80(LB)	5,80 (8,30)	5,60 (8,10)	5,70 (8,20)	5,70 (8,20)			
0,90(LA)	5,90 (8,40)	5,70 (8,20)	5,80 (8,30)	5,80 (8,30)			
1,00(MsvB)	6,00 (8,50)	5,80 (8,30)	5,90 (8,40)	5,90 (8,40)	--(8,00)	5,90 (8,70)	

Kategori C

Klass	Koppelräck	Koppelräck	Koppelräck	Oxer	Oxer—Oxer	Trippelbarr	Trippelbarr
	Koppelräck	Oxer	Koppelräck	Koppelräck		Koppelräck	Oxer
0,90(LB)	6,40 (9,20)	6,20 (9,00)	6,30 (9,10)	6,30 (9,10)			
1,00(LA)	6,50 (9,30)	6,30 (9,10)	6,40 (9,20)	6,40 (9,20)			
1,10(MsvB)	6,60 (9,40)	6,40 (9,20)	6,50 (9,30)	6,50 (9,30)	--(8,90)	6,50 (9,30)	
1,20(MsvA)	6,70 (9,50)	6,50 (9,30)	6,60 (9,40)	6,60 (9,40)	--(9,00)	6,60 (9,40)	--(9,20)

Kategori D

Klass	Koppelräck	Koppelräck	Oxer	Oxer—Oxer	Trippelbarr Koppelräck	Trippelbarr Oxer
	Koppelräck	Oxer	Koppelräck			
1,00(LB)	7,00 (10,00)	6,80 (9,80)	6,90 (9,90)			
1,10(LA)	7,10 (10,10)	6,90 (9,90)	7,00 (10,00)			
1,20(MsvB)	7,20 (10,20)	7,00 (10,00)	7,10 (10,10)	--(9,70)	7,10 (10,10)	
1,30(MsvA)	7,30 (10,30)	7,10 (10,10)	7,20 (10,20)	--(9,80)	7,20 (10,20)	--(10,00)

Framhoppning

Framhoppningsbanan tillhör tävlingsarrangörens ansvarsområde, och det ska vara inhägnat (dock inte rep). Det är banbyggarens skyldighet att ge de anvisningar som behövs för såväl underlag som hindermaterial och hinderplacering på framhoppningsbanan. Endast efter tillfredsställande framhoppningsförhållanden kan den bana som banbyggaren presenterar komma till sin rätt.

Säkerhetsfaktorer

Genom allt banbyggeri måste det gå som en röd tråd att banor och hinder ska vara "faira" och att ryttare och hästar ska tycka det är roligt att hoppa dem. Vidare måste skaderisken vara minsta möjliga. Nedan görs ett försök till uppräknning av faktorer som bidrar till att göra banor och hinder "faira" och säkra. Det är sedan banbyggarens sak att med hjälp av egen erfarenhet och känsla väga olika faktorer för att åstadkomma bästa möjliga säkerhet.

- ◆ Tävlingsbanan och framhoppningsbanan ska vara inhägnad med staket av lämpligt material. Rep eller trådstaket får inte förekomma.
- ◆ Säkerhetsaspekten för såväl ryttare som publik måste alltid bevakas till exempel genom att en speciell säkerhetsfunktionär finns avdelad i tävlingsorganisationen.
- ◆ Beträffande hinder och hinderdelars utseende och tillverkning finns detta beskrivet tidigare i texten.
- ◆ Hinder ska placeras på mark som ger hästen säkert avsprång och riskfri landning.
- ◆ Hinder ska stå så att anridningen och vägen efter hindret inte störs av annat hinder.
- ◆ Underdelar som lådor etcetera inte är tyngre än att de välter vid rejält islag.
- ◆ Att de rekommenderade avstånden används i alla kombinationer.

Analys/uppföljning av resultat

När klassen/tävlingen är över ska banbyggaren alltid granska resultatet. Detta är utvecklande och minskar risken att man upprepar eventuella misstag.

Granska:

- ◆ Var det lagom med felfria i respektive klass? Kolla även om det var ovanlig många uteslutna. I låga klasser hellre lite fler felfria än för få. Ett ganska gott mått kan vara att om 50% av det startande har 4 fel eller bättre har man haft en lagom nivå. I bedömning två faser får man då räkna samman båda faserna.
- ◆ Hur stämde relaterade avstånd och kombinationer? Blev det som planerat?
- ◆ Tog klassen ovanligt lång tid?
- ◆ Om felen varit ungefär lika fördelade? Eller blev det något "utslagshinder"?
- ◆ Om det förkommit onormalt många tidsfel? Eller om maxtiden varit för väl tilltagen.
- ◆ Om det varit speciella svårigheter på grund av markförhållanden eller väderförhållanden med mera.

Banbyggarens uppgifter

Förarbeten

Uppdraget som banbyggare startar i viss mån redan då bokningen sker. Banbyggaren ska vara rådgivande till arrangören när man skriver propositionen för att få lämplig ordningsföljd på klasserna. Redan i detta skede ska banbyggaren förvissa sig om vilket underlag som finns samt vilken underhållsplan man har av detta. Banbyggaren ska vidare i god tid före tävlingen kontrollera att hindermateriel uppfyller normal standard. Som nämnts tidigare ska arrangören utse en banchef som fram till och över tävlingen står till banbyggarens förfogande.

Banbyggaren ska i god tid planera tävlingen genom preliminära banskisser med hinderbeskrivningar. Vid ritandet av banskisser kan det vara lämpligt att utgå från de högsta klasserna. Samtliga klasser under meetinget måste ses i relation till varandra. Utformningen måste också i viss mån ses i relation till meeting som äger rum veckan före och veckan efter det egna. Det är önskvärt att banbyggare på de olika platserna håller kontakt med varandra.

Banbyggaren måste också förvissa sig om, att banan görs i ordning för tävling. Vid torr väderlek påbörjas vattning av gräsbana i god tid, senast 2 veckor före tävlingen. Mark och inhägnad ska kontrolleras och justeras om behövt, hindermaterial ska placeras ut på lämpliga platser, eventuell utfyllnadsmaterial och dekorationsmaterial skaffas fram.

Byggande av banor

Utrustning och hjälpmedel

Den praktiska tillämpningen i hur man gör sina skisser är i viss mån individuell. Grundskissen ritas lämpligen på rutat papper (5 millimeter) eller med datorprogram. Att skisserna är i skala är en förutsättning. En idé är att först rita en linje den tänkta vägen för att sedan sätta hindren längs denna. Man får då en bra känsla för om det blir rytm i vägen. Oavsett hur man gör detta är det som regel bäst att börja planera huvudklassen för dagen och utgå från denna när man gör övriga klasser.

När det sedan kommer till dagen då det ska byggas rent praktiskt måste det finnas detaljerade skisser där alla hinder finns markerade. Det ska tydligt framgå hindertyp, pil som markerar i vilken riktning hindret ska hoppas, nummer, höjd/längd och samtliga avstånd för relaterade distanser. Detta är nödvändigt för att banpersonalen sedan ska ha möjlighet att återställa ett nedrivet hinder till sitt ursprung. Här kontrolleras även att det är rätt antal

hinder på maxhöjd för respektive klass.

Vid uppbyggnaden är det oöverträffat bäst att börja ”lägga” bommar på marken, en bom för räck, två bommar för oxer och tre bommar för trippelbarr. Lagg längdhinder på korrekt längd och mät in kombinationer och andra avstånd. Kombinationer och raka linjer ska alltid kryssmätas. Gör eventuella korrigeringar och ”känn” efter rytmen i banan. När man är nöjd ställer man stöd/in-fångare på plats och mäter in översta bommen/bommarna på korrekt höjd och kontrollerar längden. Gå en bit ut från hindret och kontrollera att fram- och bakdel står på linje. Detta gäller även kombinationer och andra raka linjer. Lutning kan göra att det som var rakt på marken kan bli något förskjutet i luften. Justera om det behövs så det ser bra ut för ögat. Nu är det bara att hänga upp övrig materiel, sätta nummer och flaggor på plats samt placera ut start- och mållinje. Nu är banan uppbyggd. Börja på nummer ett och kontrollera alla detaljer som höjd, längd, inflaggning med mera. Gå sedan från hinder till hinder och gör denna kontroll. Stega även avstånd på alla relaterade linjer. När man är halvvägs kan det vara lämpligt att öppna banan för ryttarna. Det är bra att markera bomhållarna med till exempel tejp, det underlättar om hållaren åker ur sitt läge. Utomhus och vid risk för vind kan det även behövas förankra hinder/hinderdelar. Hinder som inte ingår i klassen ska avflaggas på korrekt vis. Om någon ändring av betydelse sker sedan ryttarna gått banan måste detta meddelas genom högtalaren och lämpligen även genom ringmastern när denne släpper in ekipagen.

Mätning av väglängden

Detta ska utföras med mätjul eller i förekommande fall i ett skalenligt dataprogram. Om man arbetar med datorprogram bör man på större banor ibland mäta även med mätjul då det kan vara svårt att få känslan för den korrekta vägen på datorskärmen.

Lämpligen mäts första klassen med mät hjul för att kontrollera mätning på dator. Ta för vana att kontrollera mät hjulets exakthet inför varje tävling. Mätningen är en viktig del och bör utföras av banbyggaren själv eller av en mycket kunnig och erfaren medhjälpare. När banbyggaren får mätresultat bör han alltid fundera över om resultatet verkar rimligt och om det stämmer med resultatet från mätningen på banskissen. Väglängden avrundas uppåt eller nedåt till närmaste tiotal meter och sedan beräknas maxtiden med hjälp av den tabell som finns i slutet av "Anvisningar". Väglängd, maximitid samt tillåten tid för såväl grundomgång och i förekommande fall omhoppning ska anges på banskissen vilken ska sitta anslagen åt ryttarna senast 30 minuter före respektive klass början. Även domaren och överdomaren ska ha banskiss med dessa uppgifter angivna. När klassen startar ska banbyggaren befinna sig i anslutning till domaren för att tillsammans med denne avgöra om justering av tiden är nödvändig. Eventuell justering ska ske inom tre ekipage som ridit utan tidsfördröjande fel. Även då omhoppning eller avdelning B startar ska banbyggaren finnas hos domaren för att kontrollera maxtidens riktighet.

Utrustning

Färdiga banskisser, tomma banskisser, måttband, mätkäppar, tumstockar, häftstift/tejp/markeringspennor. Banbyggaren bör också se till att det på tävlingsplatsen finns tillgång till hammare, tång, såg, spik, skruv, yxa, slägga/klubba, reparationsvirke, virke att palla under med, spade, skyffel, krattor, "jungfrur" att platta till med. Vagn att dra hinder på, skottkärra att köra ut sand med, eventuellt traktor med vagn(ar).

Skyltar med "Banan stängd" respektive "Banan öppen". Bomhållare, flaggor, nummer och hinderdelar i reserv, start- och målmarkeringar, tidtagningsutrustning, eventuell walkie-talkie för

kontakt med domartorn och ringmaster. En röd så kallad panikflagga. Krokas att förankra infångare med samt reservmaterial och verktyg beroende på typ av säkerhetshållare. Se även till att det finns möjlighet att under pågående klass hålla vattennivån i gravar och hinder med vatten konstant.

Åtgärder inför omhoppning

- ◆ Bestäm vilket eller vilka hinder som ska höjas och eventuellt längas. Hinder får inte höjas eller längas till omhoppning om denna sker mellan ekipage som ådragit sig hinderfel i grundomgången.
- ◆ Se till att start- och mållinje hamnar på rätt plats.
- ◆ Se till att hinder som inte ingår i omhoppning tas bort om de antas stå i vägen.
- ◆ Preparera underlaget vid behov.

Banchefens uppgifter under pågående klass

Under pågående klass måste alltid ansvarig eller biträdande banchef finnas på banan. Denne har det övergripande ansvaret på banan under klassens gång. Banchefen måste ha detaljerade skisser så att ett hinder som rubbas ur sitt läge alltid byggs upp som det var då klassen började. Banchefen ansvarar även för hinderpersonalen. Banchefen ska se till att hinderpersonal har de kunskaper som krävs för sin uppgift.

Övriga uppgifter som vilar på banchefens ansvar.

- ◆ Att se till att start- och målflaggare fungerar korrekt och på sätt som inte stör hästen till exempel genom att inte stå så nära startlinjen att funktionären genom sin startsignal skrämmer hästen eller inverkar på fotocellen.
- ◆ Att om startsignal skulle råka ges innan banan är klar, omedelbart göra domaren uppmärksam på detta.

- ◆ Att hålla panikflaggan i luften om något händer på banan som måste åtgärdas innan nästa ekipage får startsignal.
- ◆ Att fortlöpande kontrollera underlaget och vidta de åtgärder som är nödvändiga.

Hinderpersonalens uppgifter

Under ritten är det viktigt att det finns det antal hinderpersonal på banan som behövs för att återställa rivna hinder och sköta underlaget på ett snabbt och smidigt sätt. För mycket personal på banan skapar lätt rörelser under ritten och kan göra hästarna okoncenterade. Hinderpersonalen måste vara fokuserad på sin uppgift och följa varje ritt för att inte riskera att komma i vägen. De ska hålla sig på de platser de blivit anvisade och mellan varje ekipage ha översyn av "sina" hinder, lägga upp eventuellt nedslag, kontrollera säkerhetsskällor samt utföra de uppgifter banchefen tilldelar.

Tempo: 250m/min (4,17m/sek)

Total	m	0	10	20	30	40	50	60	70	80	90
Hundratatal	100	24	27	29	32	34	36	39	41	44	46
	200	48	51	53	56	58	60	63	66	68	70
	300	72	75	77	80	82	84	87	89	92	94
	400	96	99	101	104	106	108	111	113	116	118
	500	120	123	125	128	130	132	135	137	140	142
	600	144	147	149	152	154	156	159	161	164	166
	700	168	171	173	176	178	180	183	185	188	190
	800	192	195	197	200	202	204	207	209	212	214
	900	216	219	221	224	226	228	231	233	236	238

Uträkning av maxtid

Tempo: 275m/min (4,58m/sek)

Total	m	0	10	20	30	40	50	60	70	80	90
Hundratal	100	22	24	28	29	31	33	35	38	40	42
	200	44	46	48	51	53	55	57	59	62	64
	300	66	68	70	72	75	77	79	81	83	86
	400	88	90	92	94	96	99	101	103	105	107
	500	109	111	114	116	118	120	123	125	127	129
	600	131	134	136	138	140	142	144	147	149	151
	700	153	155	158	160	162	164	166	168	171	173
	800	175	177	179	182	184	186	188	190	192	195
	900	197	199	201	203	206	208	210	212	214	216

Tempo: 300m/min (5,00m/sek)

Total	m	0	10	20	30	40	50	60	70	80	90
Hundratal	100	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38
	200	40	42	44	46	48	50	52	54	56	58
	300	60	62	64	66	68	70	72	74	76	78
	400	80	82	84	86	88	90	92	94	96	98
	500	100	102	104	106	108	110	112	114	116	118
	600	120	122	124	126	128	130	132	134	136	138
	700	140	142	144	146	148	150	152	154	156	158
	800	160	162	164	166	168	170	172	174	176	178
	900	180	182	184	186	188	190	192	194	196	198

Tempo: 325m/min (5,42m/sek)

Total	m	0	10	20	30	40	50	60	70	80	90
Hundratal	100	19	21	23	24	26	28	30	32	34	36
	200	37	39	41	43	45	47	48	50	52	54
	300	56	58	60	61	63	65	67	69	71	72
	400	74	76	78	80	82	84	85	87	89	91
	500	93	95	96	98	100	102	104	106	108	109
	600	111	113	115	117	119	120	122	124	126	128
	700	130	132	133	135	137	139	141	143	144	146
	800	148	150	152	154	156	157	159	161	163	165
	900	167	169	170	172	174	176	178	180	181	183

Tempo: 350m/min (5,83m/sek)

Total	m	0	10	20	30	40	50	60	70	80	90
Hundratal	100	18	19	21	23	24	26	28	30	31	33
	200	35	36	38	40	42	43	45	47	48	50
	300	52	54	55	57	59	60	62	64	66	67
	400	69	71	72	74	76	78	79	81	83	84
	500	86	88	90	91	93	95	96	98	100	102
	600	103	105	107	108	110	112	114	115	117	119
	700	120	122	124	126	127	129	131	132	134	136
	800	138	139	141	143	144	146	148	150	151	153
	900	155	156	158	160	162	163	165	167	168	170

Tempo: 375m/min (6,25m/sek)

Total	m	0	10	20	30	40	50	60	70	80	90
Hundratal	100	16	18	20	21	23	24	26	28	29	31
	200	32	34	36	37	39	40	42	44	45	47
	300	48	50	52	53	55	56	58	60	61	63
	400	64	66	68	69	71	72	74	76	77	79
	500	80	82	84	85	87	88	90	92	93	95
	600	96	98	100	101	103	104	106	108	109	111
	700	112	114	116	117	119	120	122	124	125	127
	800	138	130	132	133	135	136	138	140	141	143
	900	144	146	148	149	151	152	154	156	157	159

Tempo: 400m/min (6,67m/sek)

Total	m	0	10	20	30	40	50	60	70	80	90
Hundratal	100	15	17	18	20	21	23	24	26	27	29
	200	30	32	33	35	36	38	39	41	42	44
	300	45	47	48	50	51	53	54	56	57	59
	400	60	62	63	65	66	68	69	71	72	74
	500	75	77	78	80	81	83	84	86	87	89
	600	90	92	93	95	96	98	99	101	102	104
	700	105	107	108	110	111	113	114	116	117	119
	800	120	122	123	125	126	128	129	131	132	134
	900	135	137	138	140	141	143	144	146	147	149

LEDSTJÄRNOR

HÄST

- ♦ Jag hanterar hästen på ett sätt som jag kan stå för och som jag är stolt över inför omvärlden.
- ♦ Jag behandlar alla hästar med respekt.
- ♦ Jag ser till att hästen finns i en trygg- och säker miljö och jag reagerar om den far illa.
- ♦ Jag tränar och tävlar i samspel med hästen och kräver inte mer än vad vi har förutsättningar att klara av.

MÄNNISKA

- ♦ Jag ansvarar själv för att öka min kunskap och kompetens om hästen.
- ♦ Jag visar respekt för alla människor.
- ♦ Jag bekräftar och berömmar andra.
- ♦ Jag berättar öppet och tydligt om jag har olika uppdrag och roller.
- ♦ Jag är en god förebild för ridsporten.
- ♦ Jag tar ansvar och agerar om någon bryter mot våra regler.

Tävlingsreglemente

Gäller från och med 1 januari 2017

I GEMENSAMMA BESTÄMMELSER

SVENSKA RIDSPORT
FÖRBUNDET

TÄVLINGSREGLEMENTE

GEMENSAMMA BESTÄMMELSER

MOMENT	SIDA
Kapitel 1 Tillämpning, definitioner	
110 Allmänt om Tävlingsreglementets tillämpning.....	5
111 Definitioner.....	7
112 Ryttarens ansvar.....	13
113 Kommersiella rättigheter.....	14
Kapitel 2 Tävlingar	
120 Officiella svenska tävlingar.....	15
121 Internationella tävlingar i Sverige.....	16
122 Mästerskap.....	16
123 Särskilda tävlingar/klasser.....	17
124 Ansökan om tävling.....	17
125 Propositioner för tävling.....	18
126 "PA" Tävlingar på lånade hästar.....	20
127 Uppställningsplats.....	20
Kapitel 3 Deltagande i tävling	
130 Deltagande.....	21
131 Anmälan till tävling.....	22
132 Kvalifikation/uppklassning.....	25
134 Arrangemang.....	25
135 Klädsel.....	27
136 Utrustning.....	27
Kapitel 4 Premier, priser, placeringar	
140 Premier.....	28
141 Hederspriser.....	29
142 Prisrosetter.....	29
143 Antal placerade.....	29
144 Prisutdelning.....	29

Kapitel 5 Licenser och sponsorskap

150	Licenser	31
151	Sponsorskap, reklam	33

Kapitel 6 Hästar och ponnyer

160	Hästars namn	37
161	Hästars ålder	38
162	FEI hästpass	38
163	Svensk kategoriindelning	38
164	Ponnymätning	39
165	Hästägare	39
166	Hästägarens ansvar	40

Kapitel 7 Djurskydd, omsorg om hästar och ryttare

170	Vaccinationsbestämmelser	41
171	Dopingregler för häst	42
172	Dopingkontroll för häst	42
173	Hästbesiktning	43
174	Otillåten hantering av häst	44
175	Startförbud häst	45
176	RF:s dopingregler för ryttare (kapitel 13 RF:s stadgar)	46
177	Alkohol och andra berusningsmedel	46
178	Olycksfallsvård	46
179	Ryttarens säkerhet	47

Kapitel 8 Tävlingsfunktionärer

180	Tävlingsledning	49
181	Överdomare	49
182	Bestämmelser för godkända officiella funktionärer	50
183	Tävlingsjury	52
184	Tävlingsveterinär	53
185	Teknisk delegat	54
186	Lagledare	54
187	Kostnader för funktionär	54

Kapitel 9 Rättsliga systemet

190	Brott mot Tävlingsreglementet	55
191	Sanktioner.....	55
195	Protest, överklaganden och anmälan.....	58

Bilaga 1

Ungdomslagtävlan	61
Caprillitävling.....	61
Kombinerad tävling.....	61
Sakregister TR I.....	63

Svenska Ridsportförbundets hemsida har följande adress **www.ridsport.se**

© Copyright Svenska Ridsportförbundet. Alla Tävlingsreglementen med tillhörande dokument skyddas av lagen om upphovsrätt. Eftertryck eller annan kopiering utan Svenska Ridsportförbundets godkännande är förbjuden. Observera att uppdatering sker kontinuerligt. Information om ändringar publiceras på hemsidan www.ridsport.se och ryttare och annan användare ansvarar själv för att hålla sig informerad om aktuella bestämmelser.

KAPITEL 1 TILLÄMPNING, DEFINITIONER

Moment 110 Allmänt om tävlingsreglementets tillämpning

Detta reglemente gäller från och med den 1 januari 2017.

Svenska Ridsportförbundet har de befogenheter och skyldigheter som regleras i detta Tävlingsreglemente (TR).

Tävlingsbestämmelserna ska tillämpas vid tävlingar anordnade av organisationer anslutna till Svenska Ridsportförbundet.

Svenska Ridsportförbundets TR tillämpas inte vid internationella tävlingar i Sverige eller andra länder.

Organisation, ryttare, officiell funktionär och ansvarig person som deltar i Svenska Ridsportförbundets tävlingsverksamhet, har genom sin medverkan på avtalsrättslig grund accepterat att i alla delar följa TR. Det är dessas skyldighet att känna till innehållet i vid var tid gällande TR och andra tävlingsbestämmelser.

1. Syfte

Regler och anvisningar i TR syftar till att ryttarna vid tävling ska få tävla under så lika förhållanden som möjligt och bedömas efter samma normer vid alla tävlingar. TR ska vara normgivande vid all form av ridning och träning inklusive hanteringen av hästen i djurskyddshänseende.

2. Avsikt

Avsikten med TR är inte att i detalj reglera allt som har med tävlingsverksamhet att göra. Stor frihet ska lämnas de tävlingsanordnande organisationerna beträffande utformning av allmänna anordningar och propositioner.

3. Djurskydd

Svenska Ridsportförbundets medlemsorganisationer och deras medlemmar ska i alla avseenden följa svensk lag och i synnerhet djurskyddslagen, djurskyddsförordningen och föreskrifter för dessa i alla tillämpliga delar. Straff för överträdelse av TR vid

träning och tävling utgår enligt Svenska Ridsportförbundets TR och 14 kapitlet Riksidrottsförbundets stadgar.

4. Reglementen och anvisningar

Svenska Ridsportförbundet ger ut officiella TR:

TR I Gemensamma bestämmelser

TR II Dressyr

TR III Hoppning

TR IV Fälttävlan

TR V Körning

TR VI Distans

TR VII Voltige

TR VIII Mounted games

TR IX Reining

TR X Working Equitation

Anvisningar för domare, överdomare och banbyggare i hoppning.

TR-ändringar som publiceras på Svenska Ridsportförbundets hemsida/TR har samma status som TR.

5. Tolkning

Hur tydligt man än försökt utforma TR kan det aldrig täcka alla situationer. Om en situation inte kan tolkas efter TR:s bokstav och inte heller efter ordalydelsen i Internationella Ridsportfederationens (FEI:s) reglementen, ska tolkning ske efter andemeningen i de avsnitt som närmast har beröring med den uppkomna situationen. I tveksamma fall ska hellre frias än fällas.

6. Avvikelser från TR

6.1. Alla avvikelser från de variationer som beskrivs i detta tävlingsreglemente måste godkännas från Svenska Ridsportförbundet centralt för att vara giltiga.

6.2. Dispens

Endast Svenska Ridsportförbundet centralt har möjlighet att bevilja dispens från bestämmelser och anvisningar i TR. Gällande

dispenser ska finnas publicerade på www.ridsport.se för att gälla. Utfärdad dispens ska medföras.

7. Force majeure

Svenska Ridsportförbundet och dess medlemsorganisationer fritar sig från juridiskt och ekonomiskt ansvar som kan uppstå genom tillämpning av bestämmelser och anvisningar i TR eller genom beslut nödvändiga av orsaker över vilka Svenska Ridsportförbundet inte råder (force majeure) som utbrott av smittsamma hästsjukdomar, naturkatastrofer, oväder, strejk, lockout eller liknande.

8. Skrivtekniska förenklingar

När det allmänt i TR står "häst" menas både ridhäst och ponny. Gäller texten bara den ena eller den andra kategorin står det direkt utskrivet. Ryttare används könsneutralt om ryttare i allmänhet, och omfattar även kuskar, linförare och voltigörer. Med ryttare menas, i förekommande fall, även ryttarens företrädare och/eller ansvarig person.

I de fall texten i grenspecifika TR avviker från texten i TR I, gäller TR I.

Moment 111 Definitioner

1. FEI

Med FEI menas Fédération Equestre Internationale, det vill säga Internationella Ridsportförbundet. FEI utfärdar tävlingsreglementen som gäller vid olympiska och andra internationella tävlingar. Svenska Ridsportförbundets TR ska i görligaste mån ansluta till FEI:s bestämmelser.

2. RF

Med RF menas Riksidrottsförbundet.

3. RS

Med RS menas Riksidrottsstyrelsen.

4. RIN

Med RIN menas Riksidrottsnämnden.

5. SJV

Med SJV menas Statens Jordbruksverk.

6. Organisation

Med organisation menas varje ridklubb, rytтарförening eller motsvarande som är ansluten till Svenska Ridsportförbundet.

6.2. Medlemsavgift

Med medlemsavgift menas betald helårsavgift i en av Svenska Ridsportförbundet ansluten organisation.

6.3. Ansvarig person

Med ansvarig person menas myndig person, till exempel målsman eller ansvarig för gröntkort, som ansvarar för omyndig ryttare.

6.4. Officiell funktionär

Med officiell funktionär menas funktionär som är godkänd av Svenska Ridsportförbundet.

7. Tävlning

7.1. Med tävling i Svenska Ridsportförbundets tävlingsgrenar menas arrangemang där premier och/eller priser och/eller prisrosetter delas ut till ryttare och/eller vars huvudsakliga syfte är konkurrensbedömning. En tävling kan bestå av flera delmoment eller klasser och hålla på under en eller flera dagar i följd. Tävlingen börjar när sekretariatet öppnar första tävlingsdagen och slutar när sekretariatet stänger efter sista klassen sista tävlingsdagen.

7.1.1 Tävlingsarrangör

Med tävlingsarrangör avses den anordnande organisationen, som kan vara till Svenska Ridsportförbundet ansluten organisation, Svenska Ridsportförbundet och/eller annan som fått godkännande av Svenska Ridsportförbundet. Anordnande organisation ska framgå av propositionen.

7.2. Tävlingsgren

Tävlingsgrenarna är följande:

Dressyr, hoppning, fälttävlan, körning, distansritt, voltige, mounted games, working equitation, reining eller annan tävlingsgren som Svenska Ridsportförbundet i varje enskilt fall godkänner.

7.3. TDB

Med TDB menas tävlingsdatabasen.

7.3.1. Tävlingstermin. Med tävlingstermin menas de, av Svenska Ridsportförbundet eller dess distrikt, upprättade och fastställda datumen för tävlingars genomförande.

7.4. Meeting

Ett meeting är en eller flera tävlingar som arrangeras under flera dagar i följd. Ett meeting kan varje dag ha tävlingar av olika status.

7.5. Tävlingsområde/tävlingsplats

Med tävlingsområde/tävlingsplats menas det område inom vilket tävlingen arrangeras. Detta inkluderar tävlings- och framridningsbanor, väg till och från tävlings- och framridningsbanor, stallar och stallområden, parkeringsområde samt övrig plats för ridning eller körning som tävlingsledningen anvisar. Se anläggningskiss moment I25,3.

7.6. Tävlingsbana

Med tävlingsbana menas det inhägnade, eller på annat sätt markerade, område inom vilket tävling arrangeras.

7.7. Tävlingsavgift

Med tävlingsavgift menas alla kostnader som betalas till arrangören för att få delta i tävlingen så som anmälningsavgifter, uppställningsavgifter, elavgifter, veterinäravgifter med mera.

7.8. Kvalifikation

Med kvalifikation menas ekipagets, ryttarens eller hästens rätt att delta i viss tävling. Hänsyn tas till resultat som erhållits under de senaste 24 månaderna.

Avgörande för kvalifikation kan, förutom den kategori till vilken ryttare eller häst hör, även vara tidigare uppnådda resultat. ”P” Ponny som byter kategori nedåt vid mätning behåller tidigare kvalificering i motsvarande svårighetsgrad även om den erhållits i en annan kategori.

7.9. Uppklassning

Med uppklassning menas den skärpning av villkoren för ekipagens, ryttarens eller hästens rätt att delta i en viss klass som förorsakats av tidigare uppnådda resultat. Hänsyn tas till resultat som erhållits under de senaste 24 månaderna.

7.10. Proposition

Med proposition menas bestämmelser och regler för viss tävling/klass utfärdade av arrangerande organisation.

7.11. Rikstäckande serie

Med rikstäckande serie/cup avses separat tävling där resultat på något sätt sammanräknas eller ligger till grund för deltagande i ny tävling, om resultaten sammanräknas eller hämtas från tävlingar i fler än två distrikt.

8. Officiellt organ

Officiellt organ är Svenska Ridsportsförbundets hemsida www.ridsport.se och tidningen Häst och Ryttare.

9. Kategorier ryttare

Angivna ryttaråldrar gäller alltid kalenderår.

9.1.1. Lägsta åldersgräns

I tävlingar får ryttaren delta tidigast under det kalenderår ryttaren fyller 8 år.

9.1.2. Ingen lägsta åldersgräns

För tävlingar utan rangordning eller tidtagning, till exempel bedömning A, A:Inverkan eller Clear Round, finns ingen lägsta åldersgräns.

9.1.3. Högre lägstaålder

Högre lägsta åldersgräns kan förekomma. Se respektive TR.

9.2. Seniorer

Som senior räknas ryttaren från och med det kalenderår ryttaren fyller 19 år, undantaget voltige då ryttaren räknas som senior från och med det kalenderår ryttaren fyller 16 år och mounted games från och med det kalenderår ryttaren fyller 17 år.

9.3.1.U25-ryttare

Som U25-ryttare räknas ryttare från och med det kalenderår ryttaren fyller 16 år till och med det kalenderår ryttaren fyller 25 år.

9.3.2. Unga ryttare

Som ung ryttare räknas ryttare från och med det kalenderår ryttaren fyller 16 år till och med det kalenderår ryttaren fyller 21 år.

9.4. Juniorer och children

Som junior räknas ryttare till och med det kalenderår ryttaren fyller 18 år, undantaget mounted games, då ryttare räknas som junior till och med det kalenderår ryttaren fyller 17 år.

I voltige är junioråldern 14–18 år.

Som childrenryttare räknas ryttare från och med det år ryttaren fyller 12 år till och med det kalenderår ryttaren fyller 14 år.

9.5. Ponnyryttare

9.5.1. A- och B-ponnyryttare. För ryttare på kat A- och B-ponny är de övre åldersgränserna i hoppning, dressyr och fälttävlan 13 år.

9.5.2. C- och D-ponnyryttare. Ryttare på kategori C- och D-ponny får delta i ponnytävlingar i Sverige till och med det kalenderår under vilket ryttaren fyller 20 år.

9.5.3. Överårig ryttare

Med överårig ryttare menas ryttare som enligt respektive TR får delta i tävling med övre åldersgräns trots att ryttaren passerat denna åldersgräns.

9.6. Pararyttare ("PA")

Med parautövare menas ryttare som har nedsättning av fysisk

eller intellektuell funktionsförmåga. Pararyttare ska ha giltigt medicinskt kort för att få starta på regional tävling eller högre i dressyr.

9.7. Lektionsryttare

Med lektionsryttare menas ryttare som tävlar på lektionshäst och som rider regelbundet minst 1 gång i veckan i ridskoleverksamhet, sommaruppehåll i lektionsverksamhet borträknat.

10. Hästar

10.1. Hästs ålder

Häst blir ett år äldre den 1 januari varje år.

10.2. Ponny

Med ponny menas en häst som, vid mätning enligt Svenska Ridsportförbundets mätreglemente, har en mankhöjd på högst 148 centimeter.

10.3. Lektionshäst

Med lektionshäst menas en häst som under de två senaste månaderna, sommaruppehåll i lektionsverksamhet borträknat, regelbundet använts i lektionsverksamhet vid ridskola minst 30 timmar per månad i lektioner med olika ryttare.

10.4. Dräktigt sto

Med dräktigt sto menas sto i 5–11 månaden eller sto med föl yngre än 4 månader. Dräktigt sto får inte delta i tävling. Föl får inte medföras på tävlingsplatsen.

10.5. Triangelmärkt häst

Med triangelmärkt häst menas häst som försäkringsbolag betalat ut livförsäkringsersättning för. Sådan häst får inte delta i tävling enligt moment 120.

11. Smittsam sjukdom

Med smittsam sjukdom menas de smittsamma sjukdomar som finns angivna på hemsidan www.ridsport.se/Tavling/Smittinfo.

Moment 112 Ryttarens ansvar

Ryttare som ska delta i ridsporttävling i Sverige respektive i internationell tävling är skyldig att:

1. Förvissa sig om att hästen är fullt frisk.
2. Förvissa sig om att startande häst är i tävlingsmässigt skick.
3. Förvissa sig om att hästen inte fått otillåtna medicinska preparat eller otillåten medicinsk behandling före start.
4. Inte själv ha intagit otillåtna medicinska preparat.
5. Förvissa sig om att hästen under de senaste tre veckorna före tävlingens början inte visat några tecken på smittsam sjukdom.
6. Förvissa sig om att hästen under de senaste tre veckorna före tävlingens början inte vistats i stall där smittsam sjukdom förekommit inte heller i stall där misstanke om sådan sjukdom förekommit.
7. Förvissa sig om att hästen är erforderligt tränad för tävlingsdeltagande.
8. Kontrollera både sin egen och hästens kvalifikation.
9. Före deltagande i internationell tävling och utländsk nationell tävling få Svenska Ridsportförbundets medgivande.
10. Uppfylla de förpliktelser ryttaren åtagit sig i och med anmälan till tävlingen, bland annat erläggande av tävlingsavgift.
11. Följa gällande TR, tävlingsbestämmelser, föreskrifter och anvisningar utfärdade av tävlingsledning.
12. Uppträda på ett sätt som hedrar svensk ridsport vid tävling, på tävlingsplats och i samband med tävlingsdeltagande inom eller utom landet.
13. Förvissa sig om att person som leder hingst på tävlingsplatsen är minst 16 år.
14. Vid vetskap om manipulation av tävling som är föremål för vadslagning omgående informera Svenska Ridsportförbundet.

Moment 113 Kommersiella rättigheter

1. Svenska Ridsportförbundet äger och förfogar ensamt över alla rättigheter till förbundets namn och logotyp. Den organisation som önskar använda sig av dessa rättigheter i sin marknadsföring måste ha Svenska Ridsportförbundets skriftliga tillstånd.
2. Svenska Ridsportförbundet äger och förfogar ensamt över alla rättigheterna till samtliga Svenska Mästerskap inom sitt verksamhetsområde.
3. Svenska Ridsportförbundet äger och förfogar ensamt över alla medierättigheter, inklusive men inte begränsat till TV- och radiorättigheter, samt rättigheter för produktion och sändningar för digitala medier på Svenska Mästerskap och rikstäckande serier, se moment 151.4.2.
4. Svenska Ridsportförbundet har rätt att, efter särskild överenskommelse för viss tid eller vid särskilda tillfällen, upplåta rättigheterna eller delar av rättigheterna till arrangörer och företag.

Mom 114–119 Reservmoment

KAPITEL 2 TÄVLINGAR

Moment 120 Officiella svenska tävlingar

Officiella svenska tävlingar arrangeras såsom elittävling, nationelltävling, regionaltävling, lokaltävling, inbjudningstävling och klubbtävling.

1. Elittävling

För att en arrangör ska få arrangera elittävling ska tävlingen uppfylla krav som bestäms av respektive kommitté, till exempel vad gäller tävlingstekniska förhållanden, premier, publikservice och mediakapacitet.

Ansökan om att få arrangera elittävling ska göras hos respektive kommitté.

I elittävling ska det minst ingå klasser enligt respektive grenspecifikt TR.

2. Nationell tävling

På nationell tävling ska det minst och högst förekomma klasser enligt respektive grenspecifikt TR.

3. Regional tävling

Högsta klass som får förekomma: enligt respektive grenspecifikt TR.

4. Lokal tävling

Högsta klass som får förekomma: enligt respektive grenspecifikt TR.

5. Inbjudningstävling

Inbjudningstävling får inte arrangeras i fälttävlan. Tävling får omfatta arrangerande klubb och högst tio inbjudna klubbar. Godkänd banbyggare och godkänd överdomare och/eller godkänd domare måste anlitas. Bedömningar och klasser får förekomma enligt regler för lokaltävling. Ansökan om inbjudningstävling, med angivande av klasser och bedömningar, lämnas in senast en månad före tävlingens genomförande till respektive distrikt för godkännande. Distrikt kan inte neka arrangör som ansökt i tid.

6. Klubbävling

Tävlingen är öppen endast för arrangerande klubbs medlemmar. Alla klasser kan ingå. För klubbävling ska reglementet gälla i alla moment som rör säkerhet, handhavande av hästen samt uppträ-
dande mot funktionärer, medtävlande och andra närvarande. Vad gäller tävlingens tekniska utförande i övrigt beslutas detta av arrangören. Jordbrukverkets bestämmelser om veterinär närvaro gäller.

I tävlingsledningen ska en av Svenska Ridsportförbundet utbildad funktionär, såsom ridlärare, domare, banbyggare, tränare eller motsvarande, ingå. Som medlem räknas den som betalt medlems-
avgift innevarande år hos den arrangerande klubben. Resultat vid klubbävling räknas inte som kvalificerande.

Moment 121 Internationella tävlingar i Sverige

Internationell tävling i Sverige får anordnas av Svenska Ridsport-
förbundet genom dess anslutning till FEI. Internationell tävling får också anordnas av organisation som är ansluten till Svenska Ridsportförbundet. Svenska Ridsportförbundet måste ge sitt
tillstånd till arrangemanget.

Vid internationella tävlingar i Sverige ska FEI:s tävlingsreglemen-
te tillämpas och för internationella tävlingar i mounted games och working equitation gäller respektive grens internationella regler. Om undantag ska göras, till exempel för anpassning till lagstiftningen om djurskydd, ska detta framgå av propositionerna, dock har svensk lag alltid företräde.

Moment 122 Mästerskap

1. Svenskt Mästerskap

Svenskt Mästerskap ska anordnas som elitävling av arrangör utsedd av Svenska Ridsportförbundet.

Mästerskapstecken utdelas årligen till segrare i tävling om svenskt

mästerskap i de olika tävlingsgrenarna enligt bestämmelser som publiceras på Svenska Ridsportförbundets hemsida.

För att få starta i Svenskt Mästerskap och distriktsmästerskap ska ryttaren vara svensk medborgare eller sedan minst ett år räknat från folkbokföringsdatum, vara stadigvarande bosatt i Sverige. Ryttaren måste vara medlem i organisation ansluten till Svenska Ridsportförbundet.

2. Distriktsmästerskap

Distriktsmästerskap anordnas av respektive distrikt eller av en organisation som utsetts av respektive distriktsorganisation. I distriktsmästerskap får endast ryttare delta som tävlar för en organisation ansluten till Svenska Ridsportförbundet och till respektive distrikt. Övriga bestämmelser enligt respektive distrikt inom ramen för respektive TR.

Moment 123 Särskilda tävlingar/klasser

Särskilda tävlingar eller särskilda klasser kan anordnas för specifika kategorier av hästar. Separata tävlingar eller separata klasser kan även anordnas för specifika kategorier av ryttare, till exempel seniorer, unga ryttare, juniorer, studerande.

Begränsningen ska tydligt anges i propositionen.

Moment 124 Ansökan om tävling

Organisationerna ska ansöka om önskemål om tidpunkter och tävlingsskolor i Tävlingsdatabasen (TDB) för det kommande årets tävlingar enligt fastställda regler från Svenska Ridsportförbundet eller respektive distrikt när det gäller regionaltävling eller lägre i dressyr och hoppning. När ansökan är godkänd skapas en slutgiltig tävlingstermin.

Moment 125 Propositioner för tävling

1. Inledning

Proposition och övriga tävlingsregler ska vara tydliga, kortfattade och fullständiga.

Proposition ska skapas i mall i TDB i de grenar som finns i TDB. I proposition ska anges överdomare, domare och i förekommande fall banbyggare.

Om meetingavgift tillämpas ska anmälningsavgiften ingå. I meetingavgiften får även andra kostnader inkluderas, men anmälningsavgift samt eventuell startavgift ska vara specificerade i respektive klass.

I propositioner ska finnas ett preliminärt tidsprogram.

2. Avvikande proposition

Proposition som avviker från TR gäller endast om de är godkända av Svenska Ridsportförbundet centralt. I och med att proposition för tävlingar är godkända i TDB är de godkända av Svenska Ridsportförbundet även om de skulle avvika från TR:s bestämmelser. Om tävlingsarrangören fått Svenska Ridsportförbundets tillstånd att avvika från de generella tävlingsreglerna ska Svenska Ridsportförbundet samtidigt med tillståndet till ändringen avgöra om resultatet av tävlingen ska medföra kvalifikation eller uppklassning och berättiga till poängberäkning enligt respektive grens poängtabeller. Alla ändringar och avvikelser ska tydligt redovisas i propositionen.

Arrangören har rätt att begränsa antalet starter genom att häst endast får starta en gång per dag.

3. Anläggningskiss

Anläggningskiss över tävlingsområdet ska finnas med som en länk då propositionen sänds in för godkännande. Skissen ska finnas med på arrangerande klubbs hemsida och även finnas uppsatt på tävlingsplatsen.

4. Godkännande av proposition

Propositioner för nationell tävling och elittävling gällande dressyr och hoppning samt alla propositioner gällande övriga grenar ska före tävling godkännas av Svenska Ridsportförbundet centralt. Propositioner för inbjudningstävlingar, lokaltävlingar och regional tävlingar gällande dressyr och hoppning godkänns före tävling av respektive distrikt.

5. Ändringar i proposition

Om förhållandena är sådana att tävlingsregler eller uppgifter om till exempel banor eller bedömning behöver ändras omedelbart före tävlings början, ska samtliga deltagare i tävlingen underrättas. Eventuella ändringar/förtydligande i propositionen ska godkännas av Svenska Ridsportförbundet/distrikt innan de publiceras i meddelande till ryttare.

6. Inställande

6.1 För alla tävlingar har Svenska Ridsportförbundet rätt att, om omständigheter framkommer som gör att svensk ridsports anseende kan skadas, ställa in en tävling. För regional tävling och lägre har även Svenska Ridsportförbundets distrikt samma rätt.

6.2. För att få ställa in en tävling/klass vid nationell tävling eller elittävling krävs Svenska Ridsportförbundets tillstånd. För att få ställa in en tävling/klass vid regional tävling eller lägre krävs Svenska Ridsportförbundets distrikts tillstånd. Ansökan om inställande av tävling måste göras på särskild blankett. Tävlingsarrangör får ställa in en viss tävling/klass endast om meddelande kan lämnas till alla ryttare. Anmälningsavgift till inställd tävling/klass ska återbetalas inom tre dagar efter meddelat beslut om inställd tävling.

6.3. Arrangör som upprepade gånger ställt in tävling kan nekas tävling nästkommande år.

7. Meningsskiljaktigheter

Meningsskiljaktigheter om tolkning av propositionerna ska före tävling avgöras av Svenska Ridsportförbundet eller respektive distrikt och under tävling av överdomaren efter samråd med tävlingsledningen.

Moment 126 "PA" Tävlingar på lånade hästar

Jämngoda hästar och ponnyer av god ridhästtyp, lägst fem (5) år, ska ställas till förfogande av arrangören. Tävlingsarrangören svarar för att en utlånad häst är i tävlingsmässigt skick och har vana vid aktuell tävlingsprestation. Hästarna lottas ut bland ryttarna. Hästens uppvärmning innan ryttarens uppsittning ska anpassas till den svårighetsgrad hästen ska tävla i.

Moment 127 Uppställningsplats

Om arrangören tillhandahåller uppställning ska arrangören ha tillgänglig kontaktperson även nattetid.

Moment 128–129 Reservmoment

KAPITEL 3 DELTAGANDE I TÄVLING

Moment 130 Deltagande

1. Åldersgränser

För att få delta i Svenska Ridsportförbundets tävlingar gäller särskilda åldersgränser för ryttare. Se moment III.9.

2. Licens

För att få delta i Svenska Ridsportförbundets tävlingar måste ryttare och häst ha löst svensk licens. Se moment 150.

3. Medlemsavgift

Ryttaren ska ha betalt medlemsavgift för året i den organisation ryttaren avser att tävla för.

4. Organisationstillhörighet

4.1. Ryttare får under ett och samma kalenderår inte tävla för mer än en organisation per gren på inbjudningstävling eller högre, om inte annat beviljats av Svenska Ridsportförbundet centralt.

4.2. Ryttare som vill tävla för olika organisationer i olika grenar måste lösa ryttarlicens för respektive organisation.

4.3. Junior som vill tävla med häst för en organisation och ponny för en annan måste lösa en ryttarlicens för respektive organisation.

5. Ponnyekipages rätt att delta i klasser för stora hästar

Se respektive TR.

6. Internationell tävling

6.1. I internationell tävling arrangerad under FEI:s regler, kan svenska ryttare som är medlemmar i en organisation ansluten till Svenska Ridsportförbundet, delta enligt propositionerna.

6.2. För deltagande i internationell tävling krävs att hästen har ett gällande FEI-pass.

6.3. För varje internationell tävling och nationell tävling utomlands krävs tillstånd från Svenska Ridsportförbundet. Anmälan till internationell tävling ska sändas genom Svenska Ridsportförbundet.

6.4. För deltagande i olympiska spel gäller särskilda bestämmelser.

Moment 131 Anmälan till tävling

1. Anmälan

1.1. All anmälan till tävling ska ske via Tävlingsdatabasen (TDB).

1.2. Häst får endast anmälas till en tävling per tävlingsdag.

1.3. Varje anmälare/ryttare ska ange kontaktuppgifter i TDB i form av telefonnummer och e-postadress.

1.4. Ryttare och häst ska registreras i tävlingsadministrativt system, datahanterat eller manuellt, med giltigt licensnummer.

1.5. "PA" Handikappbilaga ska åtfölja anmälan. Tävlingsarrangören får skicka tillbaka anmälan om lämplig häst inte kan tilldelas ryttaren.

2. Tidpunkt för anmälan

2.1. Anmälan öppnar

I de fall arrangören valt att på något sätt maximera antalet starter, öppnar möjlighet till anmälan 1 månad innan anmälan stängs, klockan 18.00 för regional och lägre tävling och klockan 19.00 för nationell och högre tävling.

2.2. Anmälan stänger

Organisation ska i propositionen välja tidpunkt för ordinarie anmälan utgång mellan nedanstående alternativ.

2.2.1. Veckan före. Ordinarie anmälan måste göras senast tisdag klockan 18.00 veckan före tävlingens början. Vid tävling som börjar annan dag än fredag, lördag eller söndag gäller sista anmälningdagen angiven i propositionen.

2.2.2. Två veckor före. Ordinarie anmälan måste göras senast tisdag klockan 18.00 två veckor före tävlingens början. Vid tävling som börjar annan dag än fredag, lördag eller söndag gäller sista anmälningdagen angiven i propositionen.

2.3. Tidigare datum

Arrangör har rätt att sätta tidigare betaldatum på listor, till exempel för boxar och el.

3. Avgifter till tävling/tävlingsklass

3.1. Betalning på betaldagen

Anmälningsavgift ska betalas senast tidpunkt, betaldagen, enligt anvisningarna i propositionen. Tävlingsarrangören får betrakta en anmälan som återtagen om avgiften inte inkommer inom föreskriven tid. Anmälare, som inte återtagit sin anmälan måste betala anmälningsavgift för alla klasser anmälnaren anmält till oavsett om ekipaget kommer till start eller inte. Vägran att betala anmälningsavgift kan bestraffas med straffavgift eller anmälan till disciplinnämnden.

3.2. Betalning vid anmälan

Arrangör får i propositionen ange att anmälningsavgiften ska betalas i samband med anmälan. I sådant fall utgår moment 131.4 det vill säga det går inte att återta anmälan.

4. Återtagen anmälan

Endast om anmälnaren återtagit sin anmälan enligt nedan befrias anmälnaren från skyldigheten att betala anmälningsavgiften. Senaste tidpunkt för återtagen anmälan infaller som en följd av valet i moment 131.2

4.1. Veckan före

Anmälan kan återtas senast fredagen klockan 18.00 veckan före tävlingens början. Vid tävlingar som startar på annan veckodag än fredag, lördag eller söndag gäller tidpunkt angiven i propositionen.

4.2. Två veckor före

Anmälan kan återtas senast fredagen klockan 18.00 två veckor före tävlingens början. Vid tävling som börjar annan dag än fredag, lördag eller söndag gäller tidpunkt angiven i propositionen.

4.3. Ingen återtagen anmälan

I de fall arrangören valt betalning i samband med anmälan moment 131.3.2 går det inte att återta anmälan.

5. Straffavgift

Anmälare som inte avanmält till klass och vars ekipage inte kommer till start ska betala en straffavgift enligt respektive TR.

6. Skada/sjukdom

6.1. Ryttare som inte kan starta på grund av skada/sjukdom, skadad/sjuk häst eller häst i smittat stall ska återfå anmälningsavgiften minus en administrativ avgift om högst 100 kronor även om skadan/sjukdomen eller smittan inträffar efter betaldagen.

6.2. Läkare- och/eller veterinärintyg krävs och ska vara arrangören tillhanda senast 7 dagar efter avslutad tävling.

6.3. Återbetalningsskyldighet gäller inte för häst som inte godkänts vid besiktning på tävlingsplatsen.

7. Maximerat antal starter

7.1. Arrangör får maximera antalet starter i klass/dag/tävling. Detta ska framgå av propositionen.

Vid maximerat antal starter får arrangören avsluta ordinarie anmälningstid i förtid.

7.2. Reservera starter

Arrangör får reservera högst 10% av antalet starter i klass för en i propositionen tydligt angiven kategori ryttare.

7.3. Turordning vid maximerat antal starter.

7.3.1. Reservlista upprättas.

7.3.2. Vid strykningar sätts reserver in i startlistan i den tur de anmält sig.

7.3.3. När reservlistan är tom kan klassbyten och efteranmälningar sättas in.

7.3.4. Reserver och klassbyten sätts in i startlistan enligt regler för efteranmälan.

7.3.5. Klockan 18.00 dagen före första tävlingsdag övergår ansvaret för reservhanteringen till arrangören. De ryttare som efter denna tidpunkt önskar stå kvar på reservlista måste meddela detta till arrangören.

8. Efteranmälan

Efteranmälan kan göras i mån av plats senast enligt tidpunkt och mot kostnad angiven i propositionen. Efteranmälan ska göras via TDB för ryttare och häst som inte tidigare varit anmäld till tävling.

9. Strykning

Strykning ska ske senast enligt regler i respektive tävlingsgrens TR.

Moment 132 Kvalifikation/uppklassning

Allmänt

Kvalificeringsregler/uppklassningsregler anges i respektive grens TR. Ryttare, ekipage eller häst som startar i tävling, uppklassad respektive utan att vara kvalificerad, avstängs från klassen, även om det upptäcks i efterhand.

Ryttaren bestraffas med straffavgift på 1500 kronor.

Moment 133 Reservmoment

Moment 134 Arrangemang

1. Meddelande till ryttare

”Meddelande till ryttare” ska finnas tillgänglig för deltagarna minst fem dagar innan tävlingarnas början.

2. Startlistor

Förteckning över tävlingsfunktionärer och tidsprogram ska finnas. Vid elit- och nationell tävling ska startlista finnas tillgänglig för publik med information om hästens ålder, härstamning, stambok, ägare och uppfödare.

Startande ryttares startnummer, namn och häst ska tydligt medde-

las domare och publik. Vid bansekreterariatet och vid framridning anslås en startlista med eventuella ändringar i startordningen.

3. Nummerlapp

Vid alla tävlingar ska alla tävlande hästar inom hela tävlingsområdet bära väl synlig nummerlapp eller nummervojlack. Ryttaren ansvarar för hästens nummerlapp, som ska anbringas senast i samband med urlastning. Nummerlappen ska vara minst 50 cm² stor. Saknad eller felaktig nummerlapp kan bestraffas med straffavgift på 100 kronor.

Regeln om nummerlapp gäller inte distansritt, där speciella regler gäller, se i distans TR.

”PA” Första siffran på nummerlappen kan ange vilken svårighetsgrad ekipaget startar i:

Lätt E/Grad 1 1XX

Lätt E/Grad 2 2XX

Lätt D/Grad 3 3XX

Lätt C/Grad 4 4XX

Lätt B och högre/Grad 5 5XX

4. Resultat

Resultat från alla tävlingar ska vara Svenska Ridsportförbundet tillhanda senast fem dagar efter avslutad tävling. Arrangör som inte kan leverera resultatfil via tävlingsprogram till TDB, måste själv ombesörja att resultaten levereras i ett formulär i TDB. Resultat och originalprotokoll från tävling ska bevaras hos arrangör i minst 24 månader. Resultatrapport som skickas till TDB, ska innehålla:

- ◆ Arrangör/arrangörer.
- ◆ Datum.
- ◆ Typ av tävling.
- ◆ Antalet startande per klass/klasser.

- ♦ Korrekta namn och licensnummer för alla startande ryttare och hästar.
- ♦ Vid nationell tävling och högre även hästens härstamning, ägare och uppfödare.
- ♦ Utdelade premier.
- ♦ Domare/domarordförande.
- ♦ Banbyggare.
- ♦ Överdomare/teknisk delegat.
- ♦ Utdelade bestraffningar.

Svenska Ridsportförbundet redovisar erhållna poängsummer för ryttare och hästar på hemsidan www.ridsport.se.

Resultat kan, senast inom tre (3) månader, komma att korrigeras i efterhand om till exempel ett resultat är felaktigt.

Utdelade bestraffningar ska även framgå av överdomarrapporten som sänds till Svenska Ridsportförbundet/Svenska Ridsportförbundets distrikt.

Moment 135 Klädsel

Detaljregler, tillägg, undantag och säkerhetsklädsel för respektive gren finns i tävlingsgrenens TR.

Moment 136 Utrustning

All utrustning för häst och ryttare ska användas på det sätt den är ämnad till och för sitt ursprungliga användningsområde.

Detaljregler finns i tävlingsgrenens TR.

Moment 137–139 Reservmoment

KAPITEL 4 PREMIER, PRISER, PLACERINGAR OCH PRISUTDELNING

Moment 140 Premier

"H": 1. Allmänt

- 1.1. Premien betalas alltid ut till anmälarer.
- 1.2. Premien till segraren får inte överskrida 50% av de totala premierna i klassen.
- 1.3. Arrangören ska betala ut premien senast tre (3) dagar efter avslutad tävling.

2. Premiers storlek

- 2.1. Premiernas storlek ska vara angivna i propositionen.
- 2.2. Vid elittävlingar ska premier delas ut till alla placerade. Den lägsta premien ska uppgå till minst dubbla avgiften i klassen.
- 2.3. Vid nationell tävling får premier delas ut till alla placerade. Om premier delas ut ska den lägsta premien minst uppgå till avgiften i klassen.
- 2.4. Vid regionaltävling får premie delas ut. Om premier delas ut ska den lägsta premien minst uppgå till avgiften i klassen.
- 2.5. Vid lokal- och inbjudningstävling och lägre utdelas inte premier, dock kan anmälnings- och startavgifter återbetalas till placerade ryttare.
- 2.6. Inget krav på premier i avdelning B.
- 2.7. Om premier delas ut till fler än de placerade, se moment 143, ska detta framgå av propositionen.

3. Premier vid delad placering

- 3.1. Vid delad placering summeras de likaplacerades premier och poäng och delas lika mellan de likaplacerade.
- 3.2. Lottning sker om hederspriser.

”P”4. Premier på ponnytävling

Inga premier eller prispengar får delas ut i ponnyklasser. Gäller inte körning.

Moment 141 Hederspriser

Hederspriser tilldelas alla placerade ryttare eller det antal placerade ryttare som anges i propositionen.

Hederspris kan vara återbetalning av avgiften i klassen.

Hederspris kan vara presentkort, som kan omsättas i varor.

Moment 142 Prisrosetter

Prisrosetter ska delas ut till samtliga placerade och tillfaller hästens ägare och ska ha följande färger: **1:a pris:** blå och gul, **2:a pris:** blå, **3:e pris:** gul, **4:e pris:** röd, **5:e pris:** grön, **6:e och följande pris:** vit.

I avdelning B kan särskilda rosetter delas ut.

I de fall då en speciell rosett utdelas för viss cup eller poängtävling tillfaller denna rosett ryttaren.

”PA” Hederspris, rosett och premie tillfaller ryttaren vid tävling på lånad häst.

Moment 143 Antal placerade

I varje klass/kategori räknas ett visst antal ekipage som placerade.

Detta antal är beroende av antalet starter och utgör:

Startande **Placerade**

2-4 **1**

5-8 **2**

9-12 **3**

13-16 **4**

samt därefter en placerad per var 4:e startande. För att räknas som tävlingsklass ska minst två startande finnas.

För att bli placerad måste ekipaget ha fullföljt klassen.

Moment 144 Prisutdelning

Arrangör i samråd med överdomare beslutar hur, om och när prisutdelning ska ske.

Om en ryttare underlåter att delta i prisutdelning ska ryttaren dömas till straffavgift av överdomaren om lägst 150 kronor eller högst 1500 kronor samt förlorar eventuellt hederspris, rosett och plakett.

Överdomaren har möjlighet att befria en ryttare från deltagande i prisutdelningen, tillåta deltagande utan häst eller tillåta att en annan häst används.

Pristagare ska vid prisutdelning vara reglementsenligt klädda. Hästen får inte vara iförd täcke annat än när ett sponsortäcke utdelas som pris. Vid dåligt väder kan överdomaren tillåta att täcken används. Vid prisutdelning ska särskild uppmärksamhet ägnas åt sponsorer.

Om arrangören önskar ha speciella ceremonier vid tävlingens prisutdelningar kan arrangören i meddelande till ryttare ange hur prisutdelningarna ska gå till samt hur många ekipage som ska delta.

Moment 145–149 Reservmoment

KAPITEL 5 LICENSER OCH SPONSORSKAP

Moment 150 Licenser

1.1. Aktiverad licens

Licens för ryttare och häst ska vara aktiverad i TDB. Aktiverad licens innebär godkänd och betald licens i TDB. Start utan aktiverad licens är inte tillåtet och medför avstängning från klass/klasser samt bestraffas med straffavgift om 1500 kronor. Arrangör som tillåter start utan aktiverad licens bestraffas med straffavgift om 1500 kronor.

1.2. Rätt att ställa ut licens

Ryttarlicens kan endast ställas ut av organisation som under föregående kalenderår har arrangerat eller varit medarrangör vid tävling. Med tävling menas inbjudningstävling och högre. För att organisationen ska noteras som arrangör ska detta framgå av propositionen, och att överdomaren i sin rapport noterar om det är fler organisationer än en som varit med och arrangerat.

2. Ryttarlicens

2.1.1. Ryttarlicens krävs från inbjudningstävling och uppåt. Ryttarlicens löses genom inbetalning av licensavgiften i TDB till Svenska Ridsportförbundet. Ryttarlicens löses per kalenderår eller som endags/meetinglicens. Ryttaren ska ha betalt medlemsavgift för året i den organisation ryttaren avser att tävla för. Ryttare ska inneha Grönt kort innan ryttaren får lösa licens (gäller inte gästlicens).

2.1.2. Löst licens innebär att ryttaren godkänt publicering av namn i Svenska Ridsportförbundets officiella organ och i TDB.

2.2. Ryttare med tävlingslicens tävlar hos arrangör som är ansluten till Svenska Ridsportförbundet eller annat FEI-anslutet förbund. Är arrangören inte ansluten till Svenska Ridsportförbundet får ryttaren delta, efter ansökan, om Förbundsstyrelsen har godkänt deltagandet.

2.3. Nationell licens

2.3.1. Endags/meetinglicens/gästlicens. Går att lösa vid högst fyra (4) tillfällen per kalenderår.

2.3.2. Lektionsryttarlicens. Licens för lektionsryttare (moment III.9.7). Gäller även för pararyttare på lånad häst/ponny, distansryttare i clear round och distans till och med 50 km, voltigörer, linförare i voltige, gymkhanaryttare samt för kuskar upp till Lätt A.

2.3.3. Barnlicens. Licens för ryttare till och med det kalenderår ryttaren fyller 12 år.

2.3.4. Juniorlicens. Licens för ryttare till och med det kalenderår ryttaren fyller 18 år. (Gäller även internationellt).

2.3.5. Seniorlicens. Licens för ryttare från och med det kalenderår ryttaren fyller 19 år.

2.3.6. Groom/medhjälparlicens. Licens för groomar/medhjälpare i körning.

2.4. Utländska ryttare

2.4.1. Angivna licenser gäller även för utländska ryttare/ekipage som tävlar på svenska officiella tävlingar.

2.4.2. Nordiska ryttare, inte bosatta i Sverige och som inte omfattas av 2.4.1 tävlar på det egna landets gällande licenser. Även dessa ryttare ska göra anmälan till tävling via TDB.

2.5. Internationell licens

2.5.1. Internationell endags/meetinglicens. Licens för internationell tävling/meeting. Går att lösa högst vid fyra (4) tillfällen per kalenderår.

2.5.2. Internationell licens. Licens för ryttare som gör fem (5) eller fler internationella meeting/tävlingar per kalenderår.

3. Hästlicens

Hästlicens krävs från inbjudningstävling och uppåt. Hästlicens löses genom inbetalning av licensavgiften i TDB till Svenska Ridsportförbundet. Hästlicens löses per kalenderår.

Licens ska lösas i det namn som framgår av hästens pass. För att

kunna lösa hästlicens krävs att hästen är registrerad hos en avelsförening. Häst som tävlas av ryttare med svensk ryttarlicens ska ha svensk hästlicens.

Licenstag

3.1. Hästlicens

3.2. Lektionshäst/ponny se moment 111.10.2

4. Licensavgift

Licensavgiften fastställs av Svenska Ridsportförbundets styrelse. Licens löses genom inbetalning av licensavgiften via TDB till Svenska Ridsportförbundet. Avgiftens storlek finns på www.ridsport.se.

5. Utfärdande av licens

Licens utfärdas efter betalning och när fullständiga uppgifter är Svenska Ridsportförbundet tillhanda. Svenska Ridsportförbundet kan, efter utredning, vägra att utfärda licens. Svenska Ridsportförbundet har också möjlighet att dra in en utfärdad licens.

Moment 151 Sponsorskap, reklam

1. Reklam, sponsorer

Svenska Ridsportförbundet förfogar ensam över reklam- och marknadsrättigheter för sina deltagare vid internationella tävlingar som VM, EM och Nations Cup.

För Olympiska Spel eller andra tävlingar under IOK:s beskydd gäller särskilda regler.

En hästägare eller ryttare kan skriva avtal om reklamexponering med sponsorer. Ryttare har rätt att bära reklam/logotyp på klädsel, vojlock/schabrak, flughuva eller vagn. Som reklam räknas inte hästens namn, ryttarens eller ägarens namn, klubbens namn eller emblem.

På tävlingsbanan eller motsvarande och i samband med prisutdelning får sponsorns namn och/eller logotyp endast exponeras på en maximal area av:

1.1. Hoppning

1.1.1. Vojlock/Schabrak 200 cm² på varje sida.

1.1.2. Ridjacka 80 cm² på varje sida av jackan i höjd med bröstfickan.

1.1.3. Ridbyxor 80 cm² (20 cm lång 4 cm bred) en gång längsgående på vänstra benet.

1.1.4. Skjortkrage 16 cm² på varje sida eller i mitten på kragen på ridblus.

1.1.5. Ridhjälm 125 cm² (25 cm lång, 5 cm bred) mitt på hjälmen.

1.1.6. Flughuva 75 cm² endast en gång.

1.2. Dressyr/WE

1.2.1. Vojlock/Schabrak 200 cm² på varje sida.

1.2.2. Ridjacka 80 cm² på varje sida av jackan i höjd med bröstfickan.

1.2.3. Skjortkrage 16 cm² på varje sida eller i mitten på kragen på ridblus.

1.2.4. Ridbyxor 80 cm² (20 cm lång 4 cm bred) en gång längsgående på vänstra benet.

1.2.5. Ridhjälm 125 cm² (25 cm lång, 5 cm bred) mitt på hjälmen.

1.2.6. Flughuva 75 cm² endast en gång.

1.3. Fälttävlan

1.3.1. Hopprov Se 1.1 hoppning.

1.3.2. Dressyrprov Se 1.2 dressyr.

1.3.3. Uthållighetsprov.

1.3.3.1. Vojlock/Schabrak 200 cm² på varje sida.

1.3.3.2. Ridjacka/Motsvarande 200 cm² på en ärm eller 100 cm² på båda ärmarna.

1.3.3.3. Ridbyxor 80 cm² (20 cm lång 4 cm bred) en gång på vänstra benet.

1.3.3.4. Skjortkrage 16 cm² på varje sida eller i mitten på kragen på ridblus.

1.3.3.5. Ridhjälm 125 cm² (25 cm lång, 5 cm bred) mitt på hjälmen.

1.3.3.6. Insektsluva 75 cm² endast en gång.

1.4. Distans

1.4.1. Vojlock/Schabrak 200 cm² på varje sida.

1.4.2. Ridbyxor 80 cm² en gång på vänstra benet.

1.4.3. Ridjacka/motsvarande 200 cm² på en ärm eller 100 cm² på båda ärmarna.

1.4.4. Ridhjälm 125 cm² (25 cm lång, 5 cm bred) mitt på hjälmen.

1.4.5. Skjortkrage 16 cm² på varje sida eller i mitten på kragen på ridblus.

1.5. Voltige

1.5.1. Backpad 400 cm² på varje sida.

1.5.2. Kläder 100 cm² får endast användas på ett ställe.

1.6. Körning

1.6.1. Dressyrmoment, precisionsmoment

1.6.1.1. Vagnsida 400 cm² på varje sida.

1.6.1.2. Jacka/motsvarande 80 cm² endast en gång på sidan av jackan i höjd med bröstfickan.

1.6.1.3. Skjortkrage 16 cm² (2 cm hög, 8 cm lång) på varje sida eller i mitten på kragen på ridblus.

1.6.1.4. Flughuva 75 cm² endast en gång.

1.6.2. Maratonmoment

1.6.2.1. Inga begränsningar vad gäller kusk, medhjälpare eller vagn.

2. Identifiering av tillverkarmärkning

Synlig tillverkarmärkning får finnas på de för reklam tillåtna ytorna samt på knappar, ficklock, fickkanter och bakfickor. Vid övrig placering får den vara maximalt 3 cm² stor.

Beträffande tillverkarmärkning på selar, sadlar, stövlar, ridskor, hjälmar, handskar och benskydd finns inga begränsningar.

I samtliga grenar får även godkända hjälmar med befintlig tillverkningsmärkning användas.

3. Övrigt

3.1. Arrangörer får exponera tävlingssponsorers namn eller logga på tävlingsfunktionärer på tävlingsbanan/området och på de ryttarens startnummerlappars fram och baksida under uthållighetsprovet i fälttävlan och distans. Storleken på namn och/eller logga på ryttarens nummerlappar får inte överskrida 100 cm².

3.2. På fritidskläder/överdragskläder/klubbjackor är det tillåtet med reklam.

3.3. All reklam på hästtäckan inne på tävlingsbanan är förbjudet på alla ridsporttävlingar i Sverige. Undantaget är överlämnande av sponsortäcke vid prisutdelning.

4. Sponsoravtal

4.1. Organisationer och distrikt får sluta separata avtal med företag som kan gynna Svenska Ridsportförbundets tävlingsverksamhet.

4.2 Rikstäckande avtal och serier/cuper

Avtal avseende serier/cuper som tecknas eller arrangeras över fler än två distrikt ska godkännas av Svenska Ridsportförbundet.

För att få arrangera deltävling, kval, final eller liknande i rikstäckande serie (se mom III.7.II) måste distrikt och/eller förening få särskilt tillstånd av Svenska Ridsportförbundet. Sådant tillstånd kan fås via instruktioner publicerade på www.ridsport.se

5. Vid start på andra länders nationella tävlingar

Respektive nationsförbunds regler gäller.

Moment 152–159 Reservmoment

KAPITEL 6 HÄSTAR OCH PONNYER

Moment 160 Hästars namn

1. Hästens namn

Hästen ska tävla under det namn som framgår av hästens pass.

2. Namnändring

I Jordbruksverkets direktiv överlämnas till avelsföreningarna att fatta beslut om namnändring: 15 § Om den stamboks- eller registerförande föreningens stadgar tillåter, får hästens ursprungliga namn tillfälligtvis eller stadigvarande föregås eller följas av ett annat namn, förutsatt att det ursprungliga namnet bibehålls inom parentes under hästens hela livstid och att födelselandet anges med internationellt erkända nationalitetsbokstäver.

(SJVFS 2002:8)

3. Kommersiellt namn

3.1. Med kommersiellt namn på häst menas ett namn som innehåller ett företagsnamn eller ett produktnamn. Namn eller namntillägg som syftar på ett företag, en produkt eller en slogan kan också räknas som kommersiellt. Svenska Ridsportförbundet bedömer om namnet ska anses vara kommersiellt.

3.2. Namn på hästlicens

För att hästlicens ska kunna utfärdas av Svenska Ridsportförbundet för häst med kommersiellt namn eller för att ett kommersiellt prefix eller suffix ska kunna läggas till tidigare licensierat hästnamn gäller följande:

3.2.1. Skriftligt kontrakt mellan sponsor och ryttare ska vara upprättat.

3.2.2. Avgiften för tillägg av sponsornamn för häst som har FEI pass är för närvarande 1035 CHF. Avgiften för tillägg av sponsornamn för häst med enbart svensk licens är för närvarande 5000 kronor.

3.2.3. Hästen får inte bära kommersiellt namn vid Olympiska Spel eller andra av Olympiska kommittén arrangerade tävlingar/uppvisningar.

3.2.4. En häst som är licensierad under ett kommersiellt namn får tävla under annan ryttare endast om den kommersiella delen av namnet inte används. Vid sådan tävling måste hästen vara anmäld till tävlingen under sitt icke-kommersiella namn och använda detta namn under hela tävlingen.

3.2.5. Varje ponny som inregistreras med prefix/suffix i form av namnet på ett handelsstall, ska betala en registreringsavgift på 1 000 kronor. Denna avgift ska betalas av handelsstallet.

Moment 161 Hästars ålder

Hästar under fyra (4) års ålder får inte starta i någon tävlingsgren. För att få starta i respektive tävlingsgren gäller vissa regler för unghästar. Se i respektive TR.

Moment 162 FEI hästpass

FEI:s pass fordras för att få starta i internationella tävlingar. Passen utfärdas av FEI genom Svenska Ridsportförbundet. Pass kan beställas hos Svenska Ridsportförbundet som också lämnar information om krav och kostnader.

Moment 163 Svensk kategoriindelning

Kategori A ≤107 centimeter

Kategori B >107 ≤130 centimeter

Kategori C >130 ≤140 centimeter

Kategori D >140 ≤148 centimeter

Ponnys rätt att delta i tävling kan göras beroende dels av den kategori ponnyn tillhör, dels av tidigare resultat. Ponny som byter kategori nedåt vid mätning behåller sina tidigare resultat även om de erhållits i en annan kategori.

Ponny som byter kategori uppåt vid mätning förlorar sina tidigare resultat även om de erhållits i en annan kategori.

Moment 164 Ponnymätning

1. Med mätintyg

Ponny som tävlar i Sverige på elittävlingar och lägre, ska ha gällande mätintyg godkänt av Svenska Ridsportförbundet, samt vara chipmärkt. Mätintyget i original eller vidimerad kopia ska medföras och på begäran uppvisas för funktionär vid tävling. Ryttare som inte medför gällande mätintyg för sin ponny kan avstängas från deltagande. Ryttare utan lektionsryttarlicens som startar ponny som blivit mätt enligt dispensförfarande mätning på ridskola riskerar samma bestraffning som ryttare som startar ponny utan giltigt mätintyg. Mätreglemente innehållande anvisningar för mätning av ponnyer publiceras på www.ridsport.se.

2. Utan mätintyg

I tävlingssklass där kategoriindelning inte används krävs inget mätintyg.

Moment 165 Hästägare

I rättslig mening och när det gäller ansvarsfrågor menas med hästägare den (de) som är registrerad(e) som ägare på hästlicens. Med undantag av Olympiska Spel får ryttaren delta med hästar som tillhör ägare av annan nationalitet än ryttaren. Om hästägarna är fler än två, fysiska eller juridiska personer (till exempel konsortium), ska en gemensam benämning på ägarna anges. En officiell företrädare utses och ska anmälas till Svenska Ridsportförbundet. Företrädaren ska vara en myndig fysisk person. Är endast en fysisk person angiven som ägare betraktas denne som företrädare gentemot Svenska Ridsportförbundet och har därmed alla hästägarens rättigheter och skyldigheter.

Moment 166 Hästägarens ansvar

Ägaren (företrädaren) har skyldighet att:

1. Lämna riktiga och fullständiga uppgifter till Svenska Ridsportförbundet vid registrering av hästen.
2. Rapportera utomlands nådda tävlingsresultat som kan påverka hästens kvalificering/uppklassning till Svenska Ridsportförbundet.
3. Rapportera till Svenska Ridsportförbundet om ny ägare eller ny gemensam benämning på ägarna och se till att fastställd avgift betalas in till Svenska Ridsportförbundet. Byte av företrädare betraktas som byte av ägare och medför att avgiften måste betalas.
4. Anmäla till Svenska Ridsportförbundet när hästen dött.
5. Underrätta ryttaren om sådana omständigheter (till exempel långtidsverkande medicinering, utbildningsståndpunkt, konditionsstatus) som kan påverka ryttarens bedömning om hästen är i tävlingsmässigt skick. Denna informationsplikt gäller även vid tillfälligt ryttarbyte.
6. Följa TR och andra anvisningar och beslut från Svenska Ridsportförbundet.

Moment 167-169 Reservmoment

KAPITEL 7 DJURSKYDD. OMSORG OM HÄST OCH RYTTARE

Moment 170 Vaccinationsbestämmelser

För att få starta i Svenska officiella tävlingar, inbjudningstävlingar och högre, måste hästen vara vaccinerad mot hästinfluensan A2.

1. Vaccinationsintervall

1.1. Grundvaccination innebär två vaccinationer (A+B) med ett intervall av 21–92 dagar. För att få starta måste det ha gått minst sju dagar sedan senaste vaccination. Därefter är hästen startberättigad.

1.2. Därefter ska hästen revaccineras (R) inom 365 dagar för att vara fortsatt startberättigad.

1.3. För att få starta måste det ha gått minst sju dagar sedan senaste vaccination.

1.4. För att ur medicinsk synpunkt få det bästa skyddet bör tillverkarens rekommendation om vaccinationsintervall följas.

2. Vaccinationsintyg

2.1. Vaccinationer ska vara införda under varje licensierad häst i TDB.

2.1.1. Korrekt och giltigt vaccinationsintyg, hästpass eller vidimerad kopia, ska medföras och kunna visas upp före start.

2.1.2. Kontroll på tävlingsplatsen görs av överdomaren, som kontrollerar att uppgifterna om vaccination i TDB och vaccinationsintyg stämmer överens. Överdomaren har rätt att delegera kontrollen till sekretariatet.

2.1.3. Minst 5% av de deltagande hästarnas vaccinationer ska kontrolleras.

3. Överskridande av senaste vaccinationsdag.

3.1. I det fall längre tid än 92 dagar gått mellan vaccination A och B krävs ny A-vaccination.

3.2. I det fall kortare tid än 21 dagar gått räknas detta som en ny A-vaccination.

3.3. I det fall mer än 365 dagar gått mellan B-vaccination och R-vaccination eller mellan två R-vaccinationer inträder startförbud. Om R-vaccination utförs inom 21 dagar upphävs startförbudet. Överskrids även denna gräns, måste hästen åter grundvaccineras med en A-vaccination.

4. Tidigare år

Ovanstående vaccinationsregler gäller även tidigare års vaccinationer.

5. Start utan giltig vaccination

5.1. Start utan uppvisande vid kontroll av giltigt vaccinationsintyg medför avstängning från klassen.

5.2 Skulle felaktiga uppgifter finnas vid kontroll av vaccinationer i TDB medför detta avstängning samt straffavgift på 1500 kr.

Moment 171 Dopingregler för häst

Finns på www.ridsport.se under Antidoping.

Moment 172 Dopingkontroll för häst

1. Svenska Ridsportförbundet eller RF:s antidopingenhet bestämmer var och när dopingkontroller ska ske. Endast av Svenska Ridsportförbundet godkänd provtagningsutrustning får användas.

2. Urvalsmetod

2.1. Överdomaren i samråd med veterinären beslutar om urvalsmetod.

2.2. Tävlingsveterinär i samråd med överdomare kan ta initiativ till dopingprov om det finns särskilda skäl.

3. Närvaro vid provtagning

3.1. Från det att häst utsetts för provtagning ska den övervakas av funktionär som även är tävlingsledningens representant vid provtagningen.

3.2. Myndig, ansvarig person för hästen (ryttare, tränare, ägare, hästskötare) ska närvara vid provtagning och förslutning av provkärl samt underteckna provtagningskontroll tillsammans med veterinären.

4. Provtagning

4.1. När häst uttagits för dopingprov ska hästen omedelbart ställas till förfogande för provtagning. Särskild provtagningsbox ska finnas disponibel för ändamålet. Häst kan hållas kvar tills urinprov erhållits minst en timme men inte längre än två timmar. Om det inte går att ta urinprov tas blodprov.

4.2. Provtagning får inte hindra ryttarens/hästens deltagande i tävling eller prisutdelning.

5. Vägran

5.1. Häst som inte tolererar dopingprovtagning kan avstängas efter utredning av disciplinnämnden.

5.2. Om någon fysisk person vägrar ställa hästen till förfogande för dopingprov ska hästen betraktas som dopad.

6. Resultat

Resultat av tagna dopingprov publiceras på Svenska Ridsportförbundets hemsida.

Moment 173 Hästbesiktning

Hästar ska besiktigas enligt bestämmelser fastställda av SJV. Se www.sjv.se. Häst som inte blivit besiktigad enligt dessa bestämmelser har startförbud. Start utan godkänd hästbesiktning där hästbesiktning är anbefallen är inte tillåtet och medför avstängning från klassen.

Vid hästbesiktning ska person som visar häst bära godkänd hjälm med hakbandet i funktion. Visning utan godkänd hjälm eller utan hakbandet i funktion kan medföra straffavgift.

Moment 174 Otillåten hantering av häst

1. Allmänna regler

Bestämmelserna om otillåten hantering av häst, uppsåtlig eller av oaktsamhet, som regleras i TR I och respektive grens TR gäller inom hela tävlingsområdet.

2. Bestraffning

Ryttare som gör sig skyldig till någon form av otillåten hantering av häst eller i övrigt uppträder olämpligt mot häst, kan avstängas från vidare deltagande i klassen/klasser eller tävlingen/meetinget efter beslut av tävlingsjuryn, överdomaren eller domaren. Sådant beslut kan inte överklagas.

Ryttare eller medhjälpare som betar sig på angivet sätt kan också anmälas till Svenska Ridsportförbundet och bestraffas enligt 14 kapitlet RF:s stadgar.

3. Förbjudna åtgärder

Varje åtgärd mot häst, oavsett uppsåt eller oaktsamhet, som har karaktär av bestraffning är otillåten hantering av häst. Exempel:

3.1. Hårda slag med eller utan tillhyggen.

3.2. Ryck i tyglar eller tömmar.

3.3. Kraftiga skänkelslag.

3.4. Kraftiga drivningar med tömmar eller piska.

3.5. Sporrning.

3.6. Skrik, svordomar eller andra olämpliga uttryck.

3.7. Hård drivning av uttröttade hästar.

3.8. Användande av tungband.

3.9. Överdrivet användande av spö eller piska.

3.10. Bremsning.

3.11. Om hästen blöder eller har märken efter användande av sporrar eller spö/körpiska, var som helst på hästen, medför detta avstängning.

Vid mindre blödning kan grenspecifik regel gälla. Detta finns

då angivet i respektive grens TR (se TR II moment 262.3, TR III moment 391.4., TR IV moment 418, TR V moment 501.8., TR VII moment 734.5.).

4. Överdrivet användande av spö, piska eller sporrar.

Spö, piska eller sporrar får inte användas som bestraffning utan endast som anvisning. I körning finns piskan som ett hjälpmedel, att liknas vid en skänkel.

Det är förbjudet att använda spö, piska eller sporrar för att ventilerera en ryttares humör.

Ridning med uppvinklat spö och rundslag är förbjudet. Med rundslag menas när spöhanden lyfts högre än ryttarens axel. I körning menas rundslag med att kusken har piskhanden höjd över sitt huvud och tillrättavisar eller manar på hästen.

5. Oproportionerligt ekipage

Om det i anslutning till en tävling blir aktuellt att betrakta en ryttare som för stor för sin häst/ponny ska domare, överdomare och tävlingsveterinär, om sådan finns, samråda. Är dessa överens om att så är fallet, meddelas ryttaren, minderårig tillsammans med målsman eller ansvarig person, att man funnit ryttaren vara för stor. Ryttaren informeras om att denna varning kommer att rapporteras till Svenska Ridsportförbundet.

Moment 175 Startförbud häst

Överdomare eller domare kan meddela startförbud för häst som inte är i tävlingsmässigt skick, vars prestationsförmåga, kondition eller allmäntillstånd bedöms göra tävlingsdeltagande olämpligt eller stötande för allmänna opinionen. Om veterinär finns på tävlingsplatsen ska överdomaren eller domaren samråda med denne. Överdomare eller domare kan även meddela startförbud för ekipage som utgör fara för sig själv eller omgivningen. Överdomarens eller domarens beslut kan inte överklagas.

Moment 176 RF:s Dopingregler för ryttare (kapitel 13 RF:s stadgar)

Dopingregler för idrottsutövare finns i RF:s stadgar och i anti-dopingreglemente.

Se RF:s hemsida www.rf.se

Moment 177 Alkohol och andra berusningsmedel

Ryttare som druckit alkoholhaltiga drycker eller intagit annat berusningsmedel i sådan mängd att deltagande i tävling är olämpligt ska avstängas från tävling och anmälan ska lämnas till Svenska Ridsportförbundet. Sådant beslut kan inte överklagas.

Ryttare som sitter till häst eller person som handhar häst på tävlingsområdet ska bestraffas om ett alkotest utvisat 0,2 promille eller däröver. Ryttare och annan person som handhar häst är skyldig att ställa sig till förfogande för alkotest.

Domare, överdomare, eller i förekommande fall Svenska Ridsportförbundets eller Riksidrottsförbundets representant har rätt att ta initiativ till sådan test. Ryttare och annan person som vägrar underkasta sig alkotest ska bestraffas.

Vad som sagts om ryttare ska på motsvarande sätt kunna tillämpas beträffande tävlingsfunktionär.

Moment 178 Olycksfallsvård

1. Utrustning

På tävlingsplatsen ska finnas sådan utrustning som behövs för att kunna göra akuta sjukvårds- och veterinärintsater, till exempel förbandsutrustning, transport, presenningar och avskärningsmöjligheter.

2. Olycksfall ryttare

Olycksfallsvård ska vara så ordnad att skadad ryttare snarast kommer under sakkunnig vård. Ambulans ska kunna tillkallas omgående. Om läkare inte finns tillgänglig på tävlingsplatsen hela tiden måste sjukvårdspersonal finnas.

2.1. Sjukvårdspersonal. Sjukvårdspersonal ska vara sakkunnig och lägst ha aktuell utbildning i HLR för att vid en olycka kunna ta hand om såväl lättare skador som att bistå med livsuppehållande åtgärder i avvaktan på ambulans.

Sjukvårdspersonalens placering ska vara tydligt utmärkt. Specifika krav för sjukvård kan finnas i respektive TR.

2.2. Olycksfallsförsäkring. Alla medlemmar i organisationer anslutna till Svenska Ridsportförbundet har olycksfallsförsäkring.

Försäkringen är gällande vid föreningens aktiviteter, vid aktiviteter i samarbete med föreningen och vid aktiviteter hos andra föreningar samt har ett utökat skydd för licensierade ryttare vid tävlingar arrangerade av Svenska Ridsportförbundet. Försäkringsskyddet gäller även vid resa till och från aktiviteten. Föreningens medlemmar är försäkrade även under enskild ridning och träning.

3. Olycksfall häst

3.1 Veterinär. Behandlande veterinär ska kunna tillkallas med mycket kort varsel.

3.2 Obduktion. Avlider eller avlivas en häst i anslutning till tävling ska hästen obduceras om diagnos inte kan fastställas på tävlingsplatsen.

Obduktionen och transport av djuret genomförs i Svenska Ridsportförbundets regi och på Svenska Ridsportförbundets bekostnad. Hästen ska omedelbart ställas till förfogande för obduktionen. Hästens ägare eller annan myndig representant för ägaren (ryttare, tränare, hästskötare) har rätt att närvara vid obduktionen. I samband med förolyckad häst eller obduktion ska en dopingkontroll enligt moment 172 göras.

Moment 179 Ryttarens säkerhet

Vid tävlingsarrangemang där legitimerad läkare/sjuksköterska kan knytas till tävlingsarrangemanget har denne skyldighet att

utföra medicinsk undersökning efter inträffad händelse som kan nedsätta rid- eller körförmågan. Ryttare har inte rätt att undandra sig sådan undersökning och bedömning efter inträffad händelse. Samråd med överdomaren ska ske men läkaren/sjuksköterskan har rätt att meddela startförbud på medicinska grunder. Om legitimerad läkare/sjuksköterska inte finns på plats kan överdomaren eller domaren meddela startförbud för ryttare som efter inträffad händelse bedöms vara olämplig att starta. Om medicinsk sakkunskap finns på tävlingsplatsen ska överdomaren samråda med vederbörande. Läkarens/sjuksköterskans/överdomarens/domarens beslut kan inte överklagas.

KAPITEL 8 TÄVLINGENS FUNKTIONÄRER

Moment 180 Tävlingsledning

1. Officiella funktionärer

Med officiella funktionärer menas överdomare, domare, banbyggare och tekniska delegater. Det ska i samtliga grenar finnas officiella funktionärer från inbjudningstävling till elitävling. Officiell funktionär ska vara medlem i en av Svenska Ridsportförbundets organisationer samt inneha giltig funktionärslegitimation.

De regler som gäller för olika kategorier av officiella funktionärer, publiceras på Svenska Ridsportförbundets hemsida. Där finns också en förteckning över olika kategorier av de av Svenska Ridsportförbundet godkända officiella funktionärerna.

2. Säkerhetsfunktionär

Det ska finnas en funktionär som hanterar frågor kring säkerheten vid tävling. Denne ansvarar för att ”Checklista för tävlingar” är ifyllt och överlämnad till överdomaren före tävling.

Vad gäller fälttävlan finns särskilda regler i grenens TR.

Moment 181 Överdomare

1. Allmänt

Vid lokaltävling – elitävling ska överdomare finnas utom i distansritt och körning på lokal tävling.

Överdomare/domare/banbyggare får inte, utan medgivande från Svenska Ridsportförbundet, ha andra arbetsuppgifter på tävling. Tävlingsorganisation, ryttare och medhjälpare är skyldig att följa överdomarens beslut.

2. Åligganden

Det åligger överdomaren (i distansritt domarordföranden) att:

- ♦ Före tävlingens början övervaka organisationsarbetet.
- ♦ Kontrollera att säkerheten är tillfredsställande på hela

tävlingsområdet.

- ◆ Granska banor.
- ◆ Kontrollera att allt är gjort som krävs för att tävlingsmaskineriet ska fungera friktionsfritt.
- ◆ Under pågående tävling övervaka tävlingsverksamheten på olika banor.
- ◆ Ingripa mot ryttare, funktionär eller annan person som uppträder mot bestämmelserna.
- ◆ Meddela skriftligt beslut vid anmälan, överklagande eller protest.
- ◆ Ha ett särskilt ansvar för ordningen på framridnings- och framhoppningsbanorna.
- ◆ Skriva överdomarrapport.

Svenska Ridsportförbundet har rätt att utse överdomare vid SM i alla grenar. I distansritt utser Svenska Ridsportförbundet ordförande i domarkollegiet, en domare och ordförande för veterinärkommissionen. I sådana fall står Svenska Ridsportförbundet för kostnaden för dessa funktionärer.

Moment 182 Bestämmelser för godkända officiella funktionärer:

1. Allmänt

Officiella funktionärer, såsom överdomare, domare, teknisk delegat, mätmän och banbyggare, som är godkända av Svenska Ridsportförbundet, ska anses vara experter inom sitt område för den nivå som respektive funktionär är godkänd för, och därmed ha god kunskap om principerna för tävling och vara väl insatta i Svenska Ridsportförbundets reglemente.

Officiella funktionärer representerar alltid Svenska Ridsportförbundet.

2. Intressekonflikt

En officiell funktionär måste undvika alla former av verkliga

eller upplevda intressekonflikter. En officiell funktionär måste ha en neutral, oberoende och ärlig inställning gentemot ryttare, hästägare, tränare, organisationer och andra officiella personer och integrera väl in i ett funktionärsteam. Finansiella och/eller personliga intressen får aldrig påverka eller uppfattas som påverkan på funktionärens sätt att döma eller agera.

2.1. Domare i bedömningsgrenar. För domare i bedömningsgrenar finns aktiviteter som leder till eller kan leda till en intressekonflikt:

2.1.1. Regelbundet träna en häst/ryttare under närmast föregående tre månader. Som regelbundet räknas minst en gång per vecka. Detta gäller även när elev dömer sin tränare.

2.1.2. Vara delaktig eller ansvarig för uttagningen av ekipage till lag.

2.1.3. Vara ägare eller delägare till i tävlingen deltagande hästar.

2.1.4. Vara i en finansiell beroendesituation gentemot eller dra ekonomisk fördel av hästägare, ryttare, tränare, organisationer eller andra därtill relaterade organisationer.

2.1.5. Ha en nära personlig relation till en deltagare i tävlingen.

2.2. Informationsskyldighet. Om risken för att en intressekonflikt kan uppstå, eller kan komma att uppfattas som en sådan, är funktionären skyldig att omgående informera Svenska Ridsportförbundets sportchef om detta.

3. Uppträdande

Under tävling ska funktionären iaktta punktlighet och även i övrigt uppträda korrekt som ett föredöme för svensk ridsport.

4. Förberedelser

En officiell funktionär ska vara väl förberedd för den tävlingsform som funktionären har uppdrag i samt i positiv anda samarbeta med såväl organisation som domarkollegor.

5. Disciplinära åtgärder

Svenska Ridsportförbundets tävlingssektion har rätt att efter anmälan till Svenska Ridsportförbundet och beslut av Disciplin-nämnden genomföra disciplinära åtgärder mot officiella funk-

tionärer som inte följer dessa bestämmelser och/eller Svenska Ridsportförbundets reglemente. Sådana disciplinåtgärder kan, enligt RF:s stadgar 14 kapitel, vara:

5.1. Tillrättavisning.

5.2. Böter.

5.3. Avstängning.

5.4. Officiell funktionär kan, efter beslut av Svenska Ridsportförbundets tävlingssektion, komma att behöva genomgå särskild utbildningskontroll under överinseende av aktuell domar- och/eller banbyggarnämnd, och/eller strykas från listan över officiella funktionärer med hänvisning till de villkor som den officiella funktionären varje år godkänner genom lösande av funktionärslicens. Dessa åtgärder är inte bestraffningar enligt RF:s stadgar 14 kapitel och kan inte överklagas.

Moment 183 Tävlingsjury

1. Ärenden

Ärenden som rör olämplig hantering av häst och olämpligt uppträdande mot annan ryttare eller funktionär ska behandlas av en tävlingsjury, överdomare eller domare och kan i förekommande fall föranleda anmälan till Disciplinnämnden. Beslut i juryn fattas med majoritet.

1.2. "PA" Vid tävlingar för pararyttare har tävlingsjuryn ansvar för att endast för ryttaren godkända hjälpmedel används, samt gällande de lånade hästarna:

◆ Lottningen.

◆ Hästbyten.

◆ Att hästmaterialet används korrekt.

◆ Att avgöra om en tävlingshäst ska utgå om den under tävlingens lopp visar sig vara osäker. Om en häst genom sådant beslut blir utesluten, ska alla ryttare som har tilldelats hästen få möjlighet att rida en annan häst.

2. Juryn ska bestå av:

2.1. Dressyr, hoppning, körning, funktionsnedsatt och working equitation: överdomaren, domaren och tävlingsledaren samt i körning även den tekniska delegaten.

2.2. Fälttävlan: teknisk delegat/överdomaren, tävlingsledaren och en tredje person.

2.3. Distans: ordföranden i domarkollegiet, tävlingsledaren och ordförande i veterinärkommissionen.

2.4. Voltige: A-domaren, tekniske delegaten och en tredje person. Denna person ska vara utsedd av A-domaren och tekniske delegaten.

Moment 184 Tävlingsveterinär

Föreskrifter för tävlingsveterinär finns på Statens Jordbruksverks hemsida www.sjv.se.

1. Rutiner för ansökan om tävlingsveterinär.

Varje tävlingsarrangör uppmanas att halvårsvis ansöka om tävlingsveterinär till de tävlingar som planerats.

Ansökan ska innehålla följande uppgifter:

- ♦ Klubbnamn med fullständig adress.
- ♦ Namn på ansvarig person, telefon dagtid.
- ♦ Tävlingsdatum.
- ♦ Typ av tävling.
- ♦ Namn på tillfrågad veterinär.

Ansökan ska skickas till respektive länsveterinär före den aktuella perioden.

Länsveterinären skickar därefter ansökan vidare till Jordbruksverket.

2. Tillsyn

Kontroll av tävlingsverksamhet med djur sköts i första hand av respektive länsstyrelse.

3. Veterinäravgift

I veterinäravgiften får bara kostnader för veterinärens arvode och körsättning enligt SJV:s regler ingå.

Moment 185 Teknisk delegat

Tekniska delegatens ansvar och befogenheter regleras i respektive grens TR.

Moment 186 Lagledare

Vid tävling, där någon form av lagtävling förekommer, utses per lag en lagledare som ska svara för startanmälan, lagets sammansättning och startordning. Även då endast individuella klasser förekommer kan lagledare vara utsedd för att företräda viss organisations ryttare eller grupp av ryttare. En person kan vara lagledare oavsett om personen är ryttare eller inte. Endast myndig person kan vara lagledare.

Moment 187 Kostnader för funktionärer

Reseersättning och traktamente till officiell funktionär utsedd av Svenska Ridsportförbundet betalas av Svenska Ridsportförbundet. En rekommendation på ersättningsnivåer till övriga officiella funktionärer finns på Svenska Ridsportförbundets hemsida.

Moment 188–189 Reservmoment

KAPITEL 9 RÄTTSLIGA SYSTEMET

Moment 190 Brott mot tävlingsreglementet

1. För brott mot tävlingsreglementets bestämmelser, för olämpligt uppträdande mot eller olämpligt yttrande om tävlingsfunktionär eller tävlingsorganisation samt för åtgärd i övrigt som kan skada ridsportens anseende kan en ryttare, ryttarens medhjälpare, ansvarig person, anmälare, hästägare, domare, funktionär, tävlingsledare, annan enskild person eller organisation ådömas straff genom Svenska Ridsportförbundet (förbundsbestraffning) och/eller genom överdomare, domare eller tävlingsjury (tävlingsbestraffning).

2. Det rättsliga systemet ger möjligheter till anmälan, protest och överklagande. I varje tävlingsgren finns ett antal beslut som fattas av tävlingens domare och som enligt grenens TR inte kan överklagas.

Moment 191 Sanktioner

1. Tävlingsbestraffningar

Jury, överdomare eller domare har rätt att fatta beslut om tävlingsbestraffning.

Straff som kan utdömas är:

1.1. Muntlig tillrättavisning. Muntlig tillrättavisning ges av överdomare eller domare direkt till den felande vid mindre överträdelser mot TR. Skulle den felande inte rätta sig efter tillsägelsen kan ytterligare påföljder som skriftlig varning, straffavgift eller avstängning komma ifråga.

1.2. Skriftlig varning. Skriftlig varning ges vid lindrigare brott mot tävlingsreglerna. Den felande upplyses om felet och uppmanas att fortsättningsvis följa gällande regler. Skulle den dömde inte följa varningen ska straffavgift eller avstängning utdömas.

1.3. Straffavgift. Straffavgift kan utdömas på 100–1500 kronor. Utdömd straffavgift tillfaller Svenska Ridsportförbundet och ska betalas inom fyra veckor från det att beslutet meddelats. Information hur inbetalning ska ske finns på www.ridsport.se. Straffavgift som inte är betald inom fyra veckor medför anmälan till disciplinnämnden.

1.4. Avstängning. Jury, överdomare eller domare har rätt att fatta beslut om omedelbar avstängning från klass, klasser, tävling eller meeting.

Avstängning från deltagande i pågående tävling eller meeting innebär även förlust av de premier, priser och placeringar, som ryttaren erövrat respektive uppnått under tävlingen eller meetinget efter det att händelsen ägde rum som orsakade avstängningen.

1.5. Avvisning. Överdomare har rätt att fatta beslut om avvisning från framridning, framhoppning, tävlingsbana eller sekretariat till en för publiken avsedd plats.

1.6.1. Beslut om tävlingsbestraffning. Överdomarens/domarens beslut om skriftlig varning, straffavgift och avstängning ska lämnas till den felande skriftligt på det gula kortet med kortfattad uppgift om skälet för beslutet. Om den felande inte befinner sig på tävlingsplatsen ska beslutet skickas av den som fattat beslutet till den straffade på adress enligt uppgift i TDB. Om en domare på grund av rådande omständigheter inte själv kan göra en tillräckligt grundlig undersökning för att själv kunna fatta beslut, ska denne snarast överlämna utredning och beslut till överdomaren.

1.6.2. Rapport av beslut. Skriftlig varning, straffavgift och avstängning rapporteras till Svenska Ridsportförbundet på gula kortet. Om samma person erhållit tre gula kort inom en tolv månadersperiod rapporteras personen till disciplinnämnden för eventuellt vidare åtgärder.

Tilldelade gula kort kan offentliggöras på www.ridsport.se.

2. Förbundsbestraffningar

Ärende om förbundsbestraffning tas upp till handläggning endast under förutsättning att skriftlig anmälan inkommit till Svenska Ridsportförbundet. Styrelsen, eller det organ inom förbundet till vilket ärendet delegeras, ska fatta slutgiltigt beslut i ärendet. Sådan delegering framgår av Svenska Ridsportförbundets hemsida.

Straff som kan utdömas är:

2.1. Tillrättavisning. Tillrättavisning är en kraftig markering och om tillrättavisningen inte efterlevs kan böter eller avstängning utdömas.

2.2. Böter. Böter kan utdömas på högst 250 000 kronor för förening samt på 200 – 20 000 kronor för enskild person. Utdömda böter tillfaller Svenska Ridsportförbundet och ska betalas inom fyra (4) veckor från det att beslutet meddelats. Information hur inbetalning ska ske finns på www.ridsport.se. Böter som inte är betalda inom fyra (4) veckor medför ny anmälan till disciplinnämnden.

2.3. Avstängning. Beslut om avstängning innebär lägst en vecka och högst två år eller för tiden intill dess ett visst antal tävlingstillfällen annars skulle ha förekommit för den felande.

2.3.1 Avstängningens innebörd. Avstängningen får åläggas enskild person och innebär att denne inte får:

- ♦ Delta i tävling och/eller uppvisning.
- ♦ Utöva uppdrag i den gren inom vilken förseelsen har begåtts.
- ♦ Delta i tävling och uppvisning samt utöva uppdrag inom den gren förseelsen har begåtts.

Om det är sannolikt att anmäld förseelse kommer att leda till avstängning, kan den anmälda avstängas under utredningstiden.

3. Bestraffning enligt Riksidrottsförbundet

Vid tillämpning av förbundsbestraffning gäller Riksidrottsförbundets stadgar.

Ryttare och medhjälpare kan också bestraffas enligt 14 kapitlet RF:s stadgar.

4. Offentliggörande av beslut

När Svenska Ridsportförbundet fattat beslut i ett disciplinärende ska beslutet offentliggöras på Svenska Ridsportförbundets hemsida. Om styrelsen delegerat beslutsrätten i ett ärende ska det framgå vilket organ inom förbundet som fattat beslutet. Information ska lämnas även i de fall då styrelsen fastställt åtgärder vidtagna av domare (domarordförande) eller överdomare.

I den offentliga informationen ska såväl orsaken som det utmätta straffet anges. Informationen ska också innehålla anvisningar om hur, och till vem, ett överklagande av beslutet kan göras.

Moment 192–194 Reservmoment

Moment 195 Protest, överklaganden och anmälan

1. Protest

1.1. Rätt att lämna protest har deltagande ryttare, ägare till häst, lagledare eller målsman för minderårig ryttare.

1.2. Protest ska vara skriftlig och åtföljas av protestavgift på 100 kronor. Avgiften återbetalas om protesten godkänns. Bevisbördan ligger på den protesterande.

Protest ställs till överdomaren och lämnas till denne eller till sekretariatet för vidarebefordran inom följande tidsgränser:

1.2.1. Beträffande ryttares eller hästs behörighet att starta ska protest ske senast inom 30 minuter efter det att klassens resultat offentliggjorts.

1.2.2. Beträffande tävlingsanordningar, banor, hinder och tekniska arrangemang ska protest ske omedelbart efter den officiella visningen av bana, det vill säga innan klassen eller delmomentet börjar.

1.3. Har speciella omständigheter vid tävlingen gjort det omöjligt att lämna protest inom ovan angiven tid, ska den vara Svenska Ridsportförbundet tillhanda senast fem dagar efter tävlingens slut.

2. Överklagande

2.1. Överklagandet ska vara skriftligt och åtföljas av en avgift på 100 kronor. Överklagan ska ske senast inom 30 minuter efter det att klassens eller momentets resultat offentliggjorts och ställs till överdomaren. Pengarna återbetalas om den klagande får rätt. Bevisbördan ligger på den klagande.

2.2. Rätt att överklaga har var och en som blivit bestraffad för brott mot tävlingsreglerna eller för olämpligt uppträdande etcetera.

2.3. Överklagande av domarutslag eller ryttarens resultat i samtliga grenar kan aldrig upptas till prövning. Uppenbara felskrivningar och felräkningar kan korrigeras i efterhand.

3. Anmälan

3.1. Anmälan om brott mot tävlingsreglementet enligt moment 190 ska göras så snart som möjligt.

3.2. Anmälan ska lämnas under pågående tävling till överdomaren, i övriga fall skriftligen till Svenska Ridsportförbundets styrelse. Styrelsen har möjlighet att delegera beslut i ärendet till ett lämpligt organ inom Svenska Ridsportförbundet (till exempel disciplinnämnden eller om det gäller tävlingstekniska frågor till tävlingssektionens styrelse).

3.3. Anmälan till överdomaren som avser otillåten hantering av häst eller olämpligt uppträdande ska behandlas av tävlingsjuryn eller av överdomaren.

3.4. Beslut om bestraffning efter anmälan ska ske skriftligt till den felande.

4. Beslut

4.1. Överdomares, domares och tävlingsjurys ansvar. Överdomaren ska snarast, efter det att utredning på platsen genomförts, meddela

beslut med anledning av överklagande eller protest. Beslutet ska lämnas skriftligt.

4.2. Överdomares, tävlingsjuryns och tävlingsledningens beslut får överklagas. Överklagandet ska lämnas skriftligen till Svenska Ridsportförbundets styrelse senast en vecka efter tävlingens slut. Överklagande till Svenska Ridsportförbundet ska åtföljas av en avgift på 500 kronor. Pengarna återbetalas om den klagande får rätt. Bevisbördan ligger på den klagande.

4.3. I de fall Svenska Ridsportförbundets beslut kan överklagas ska det ske hos Riksidrottsnämnden enligt RF:s stadgar. Ridsportförbundets beslut vad gäller tävlingsbestraffning får överklagas till RIN om prövningstillstånd meddelats.

Moment 196–199 Reservmoment

BILAGA 1

Vissa tävlingsformer som inkluderar tävlingsmoment från flera av ridsportens grenar.

1. Ungdomslagtävlan

Ungdomslagtävlan är en lagtävling för både hästar och ponnyer. Tävlingsformen innebär att lagdeltagarna, 6–8 deltagare, genomför både gemensamma tävlingsmoment, avdelningsridning såväl som individuella, visning för hand, dressyr, terrängritt och hoppning. Ett poängberäkningssystem lägger samman deltagarnas resultat. Mer detaljerade bestämmelser finns hos Svenska Ridsportförbundet.

2. Caprillitävling

Caprillitävling kan genomföras i lag eller individuellt. Tävlingsformen innebär att ekipaget genomför ett program där såväl hoppning som dressyrrörelser ingår. Bedömningen sker på grunder i liknande vad gäller för dressyrtävlan och inverkansbedömning i hoppning.

3. Kombinerad tävling

Kombinerad tävlan består av ett dressyr- och ett hoppningsprov. Hoppningsprovet kan vara banhoppning eller terränghoppning. Varje ryttare ska rida samma häst i båda proven. Provens omfattning vid olika svårighetsgrad av kombinerad tävlan är följande:

A Medelsvår

Alternativ A:

1. Dressyrprov: Medelsvår B
2. Hoppningsprov: 1.30 hoppning

Alternativ B:

1. Dressyrprov: fälttävlansprogram
2. Hoppningsprov: 1.20 hoppning

B Lätt

Alternativ A:

1. Dressyrprov: Program Lätt A
2. Hoppningsprov: 1.20 hoppning

Alternativ B:

1. Dressyrprov: Lätt B
2. Hoppningsprov: 1.10 hoppning

Alternativ C:

1. Dressyrprov: Lätt C
2. Hoppningsprov: 1.00 hoppning

Bedömningsgrunder

Dressyrprovet bedöms enligt bestämmelserna för dressyrtävling. Hoppningsprovet bedöms enligt bestämmelserna för ban- respektive terränghoppning.

Bedömning av ordningsföljder

Ryttarnas platssiffror i de båda proven adderas. Den ryttare, som därvid erhåller lägsta platssiffersumma, är segrare, den därefter nummer 2 och så vidare.

Vid lika platssiffersumma avgör ordningsföljden i dressyrprovet; vid likaplacering i dressyrprovet avgör ordningsföljden i hoppningsprovet; vid likaplacering även där förklaras ryttarna likaplacerade.

SAKREGISTER TR I

SÖKORD MOMENT

Alkohol **177**
Anläggningskiss **111, 125**
Anmälan om brott mot TR **195**
Anmälan till tävling **131**
Anmälan återtagen **131**
Anmälningsavgift **111, 125, 131**
Anmälningstid **125**
Ansvar ryttare **112, 134**
Ansvar ägare **166**
Ansvarig person **120**
Ansökan om tävling **120, 124**
Antal placerade **141, 143**
Antal starter maximerat **125, 131**
Anvisningar **110, 112, 131, 164, 166, 191**
Arrangör **110, 111, 113, 120, 122, 125, 126, 127, 131, 134, 140, 144, 150, 151, 184**
Avstängning **150, 170, 173, 174, 182, 191**
Avvikelser från TR **110, 125**
Avvisning **191**
Bana **111, 151, 191, 195**
Banbyggare **110, 120, 125, 134, 180, 181, 182**
Barnlicens **150**
Berusningsmedel **177**
Bestraffningar **134, 164, 174, 190, 191, 195**
Betaldagen **131**

SÖKORD MOMENT

Brott mot TR anmälan **195**
Brott mot TR bestraffning **134, 164, 174, 190, 191, 195**
Böter **132, 134, 144, 191**
Caprilli **Bilaga 1**
Ceremonier **144**
Checklista för tävling **180**
Chipmärkning **164**
Code of Conduct **Inledning**
Definitioner **111**
Delad placering **140**
Deltagande **112, 130, 144, 150, 172, 174, 175, 177, 182, 191, 195**
Dispens **110**
Distansritt **110, 111, 134, 181**
Distriktsmästerskap **122**
Djurskydd **Kap VII 110, 110**
Domare **180, 125, 134, 175, 177, 182, 183, 190, 191**
Dopingkontroll häst **172**
Dopingkontroll ryttare **176**
Dopingregler häst **171**
Dopingregler ryttare **176**
Dressyr **110, 111, 124, 125, 151, 181, 183**
Dräktigt sto **111**
Efteranmälan **130, 131**
Elittävling **120, 125, 140, 164, 181**
Endagslicens **150**
FEI **110, 111, 121, 131, 150**

FEl-pass **131, 160, 162**
Force majeure **110**
Framridning **111, 134, 181**
Fritidskläder **151**
Funktionsnedsatt ryttare **111**
Fälttävlan **110, 111, 111, 120, 125, 151, 180, 183**
Förbundsbestraffningar **191**
Grundvaccinering **170**
Gult kort **191**
Gymkhana **110, 111, 111, 150**
Gästlicens **150**
Hantering häst **110, 174, 183, 195**
Hederspris **140, 141, 144**
Hemsida **111**
Hingst **112**
HLR **178**
Hopponing **110, 111, 124, 125, 151, 181**
Häst och Ryttare **111**
Häst ålder **161**
Hästars namn **151, 160**
Hästars ägare **151, 165, 182, 190, 195**
Hästbesiktning **173**
Hästens namn ändring **160**
Hästlicens **150, 160**
Hästpass **150, 160, 162**
Hästsjukvård **178**
Hästägares ansvar **166**
Inbjudningstävling **120, 125, 130, 140, 150, 170, 180**
Inställande av tävling **125**
Internationell tävling **110, 111, 121, 130, 151, 162**
Internationell licens **151**
Jordbruksverket **111, 160, 184**
Junior **111, 123, 130**
Juniorlicens **151**
Jury **174, 183**
Jäv **182**
Kategorier ponny **110, 111, 111, 140, 163, 164**
Kategorier ryttare **123, 130**
Klassbyte **131**
Klubbtävling **120**
Klädsel **135, 151**
Kombinerad tävling **bilaga 1**
Kommersiella hästnamn **160**
Kommersiella rättigheter **113**
Kvalifikation **132**
Lagledare **186, 195**
Lektionshäst **111, 151**
Lektionsponny **111, 151, 164**
Lektionsryttare **111**
Lektionsryttarlicens **151**
Licensavgift **150**
Licenser **130, 150**
Licensnummer **131, 134**
Likaplacerade **140**
Logotyp **113, 151**
Lokaltävling **120, 125, 181**
Lottning **183, 140**
Läkare **178, 179**
Maximerat antal starter **131**
Medarrangör **150**

Meddelande till ryttare **125, 134, 144**
Medicinsk behandling **112, 166**
Medicinska preparat **112**
Medicinskt kort **111**
Medlemsavgift **111, 130, 150**
Meeting **111, 174, 191**
Meetingavgift **125**
Meetinglicens **150**
Meningsskiljaktigheter **125**
Muntlig tillrättavisning **191**
Mästerskap **113, 122**
Mätintyg **164**
Nationell tävling **120, 125, 131, 134, 140**
Nummerlapp **134, 151**
Obduktion **178**
Officiell svensk tävling **120**
Officiella funktionärer **180, 182**
Olycksfall häst **178**
Olycksfall ryttare **178**
Olycksfallsförsäkring **178**
Olämpligt uppträdande **174, 183, 190**
Oproportionerligt ekipage **174**
Organisation **111**
Pass, se hästpass
Placerade **141, 143**
Placering delad **140**
Ponny **110, 111, 163**
Ponnyekipage **130, 174**
Ponnymätning **111, 164**
Ponnyryttare **111**
Premier **111, 120, 134, 140, 191**
Presentkort **141**
Priser, se hederspris
Prisutdelning **144, 151, 172**
Proposition **111, 125, 131, 140, 141, 150**
Protest **181, 190, 195**
Publicering namn **150**
Regionaltävling **120, 125, 131, 140**
Reglemente **110**
Reklam **151**
Reservlista **131**
Resultat **134**
Revaccinering **170**
RF **111, 172, 174, 176, 191, 195**
Rikstäckande serier **113, 151**
Rosett **111, 142**
Ryttarens ansvar **112, 134**
Ryttarens säkerhet **179**
Ryttarlicens **150**
Rättsliga systemet **190**
Sanktioner **191**
Senior **111**
Seniorlicens **150**
Separata tävlingar **123**
Sjuksköterska **179**
Sjukvård häst **178**
Sjukvård människa **178**
SJV **111, 184**
Skada/sjukdom **131**
Skriftlig varning **182, 191**
Smittsam sjukdom **110, 111, 112**
Sponsorer **144, 151**
Sponsoravtal **151**

Spö **174**
Startförbud **170, 173, 175, 179**
Startlista **131, 134**
Straffavgift **131**
Strykning **131, 131**
Svensk kategoriindelning **163**
Svenskt mästerskap **122**
Säkerhetsfunktionär **180**
TDB **111, 124, 125, 131, 134, 150**
Teknisk delegat **134, 180, 182, 183, 185**
Tidsprogram **125, 134**
Tillrättavisning **191**
Tillverkarmärkning **151**
Triangelmärkning **111**
Tungband **174**
Tävling **111**
Tävlingsavgift **111, 112**
Tävlingsbana **111**
Tävlingsbestraffning **174, 190, 191**
Tävlingsdatabas **111**
Tävlingsgrenar **111**
Tävlingsjury **174, 183, 191**
Tävlingsledning **112, 180**
Tävlingslicens **150**
Tävlingsmässigt skick **175, 112**
Tävlingsområde **111**
Tävlingstermin **111**
Tävlingsveterinär **174, 184**
Unga ryttare **111**
Ungdomslagtävlan **Bilaga 1**
Uppklassning **125, 132**
Uppstallning **127**
Utrustning häst **136**
Vaccinationsbestämmelser **170**
Vaccinationsintervall **170**
Vaccinationsintyg **170**
Varning skriftlig **191**
Veterinär **172, 174, 175, 178, 184**
Veterinäravgift **184**
Voltige **110, 111, 111, 125, 134, 150, 151, 181, 183**
Working Equitation **110, 111, 125, 183**
Ålder häst **161**
Återtagen anmälan **131**
Ägare **134, 134, 141, 151, 165, 166, 172, 182, 195**
Överdomare **181**
Överdomarrapport **181**
Överdragskläder **151**
Överklagan **195, 195**

LEDSTJÄRNOR

HÄST

- ✦ Jag hanterar hästen på ett sätt som jag kan stå för och som jag är stolt över inför omvärlden.
- ✦ Jag behandlar alla hästar med respekt.
- ✦ Jag ser till att hästen finns i en trygg- och säker miljö och jag reagerar om den far illa.
- ✦ Jag tränar och tävlar i samspel med hästen och kräver inte mer än vad vi har förutsättningar att klara av.

MÄNNISKA

- ✦ Jag ansvarar själv för att öka min kunskap och kompetens om hästen.
- ✦ Jag visar respekt för alla människor.
- ✦ Jag bekräftar och berömmar andra.
- ✦ Jag berättar öppet och tydligt om jag har olika uppdrag och roller.
- ✦ Jag är en god förebild för ridsporten.
- ✦ Jag tar ansvar och agerar om någon bryter mot våra regler.

SVENSKA RIDSPORT
FÖRBUNDET

www.ridsport.se